

2026–2027
PUOLALANMÄEN LUKIO
OPISKELIJAN OPINTO-OPAS

P A R E M P A A
M A A I L M A A
L U O M A S S A

TERVETULOA PUOLALANMÄEN LUKIOON!	5
TÄRKEITÄ YHTEYSTIETOJA	6
Opettajat	7
Ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaajat ryhmittäin.....	8
Opettajien yhteystiedot	8
Tiedottaminen ja Wilma	9
LUKUVUODEN 2026–2027 KULKU	10
Oppituntien ajat ja tuntikiertokaavio	10
Työpäivät ja periodit.....	10
Päättöviikot ja uusintakokeet.....	11
Lukuvuoden tapahtumia.....	11
LUKUVUODEN 2026–2027 KALENTERI	14
LUKIOSSA OPISKELU	24
Opintosuunnitelma	24
Oppimäärän vaihtaminen	25
Opinto-ohjelman muuttaminen	27
Opintojen eteneminen ja ns. ”hälytysrajat”	27
Laaja-alainen osaaminen	28
OPINTOJEN SUORITTAMINEN	28
Opintojakson itsenäinen opiskelu	28
Lukiodiplomit ja kielitutkinnot.....	29
Opinnot muissa Turun lukioissa	29
Musiikin oppilaitosyhteistyö.....	30
Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.....	30
Suomen kielen ja kirjallisuuden sekä S2-opinnot.....	31
Lukiokoulutusta täydentävät opiskelijan oman äidinkielen opinnot (OÄI)	32
Vaihto-opiskelun tai kansainvälisyystoiminnan aikana suoritettavat opinnot	32
Aktiivinen kansalaisuus -opinnot	33
Muut opinnot	35
Päättöviikko ja kokeiden palautus	36
Uusintakokeet	36
ARVIOINTI	37
Opintojakson arviointi.....	37
Oppiaineen oppimäärän arviointi.....	39
POISSAOLOT	41
Vaihto-opiskelijaksi lähteminen	42

Oppilaitoksen vaihtaminen	43
OPPIVELVOLLISUUS JA MAKSUTTOMUUS.....	43
OPPIMATERIAALIT	44
Oppikirjat lukuvuonna 2026–2027	44
Ohjeita sähköiseen opiskeluun	46
OPISKELUTAIDOT	48
Tekoäly lukio-opinnoissa.....	48
OPISKELIJAN OHJAUS	49
Opinto-ohjaus	49
Ryhmänohjaus ja ryhmänohjaustunnit	50
Tutorit	50
OPPIMISEN TUKI JA ERITYISOPETUS.....	51
OPISKELUHUOLTO	52
Terveydenhoitaja.....	53
Lääkäri	53
Psykiatrinen sairaanhoitaja	53
Opintopsykologi.....	53
Lukion kuraattori.....	54
OPINTOSOSIAALISET ASIAT.....	54
Kouluruokailu	54
Opintotuki.....	54
Koulumatkatuki	55
Opiskelijakunta	55
NÄIN ASIAT SUJUVAT.....	56
Turun lukioiden järjestyssäännöt.....	56
OPETUSTILAT JA RAKENNUKSET	59
Turvallisuusohjeita hätätapausten varalle	60
YLIOPPILASTUTKINTO	68
Syksyn 2026 koepäivät	69
Kevään 2027 koepäivät	69
Yo-infot	69
OPINTOTARJONTA	70
Musiikkilinjan opintotarjonta	72
SUOSITUS OPINTOJEN JA YO-KIRJOITUSTEN SUORITUSJÄRJESTYKSESTÄ	73
OPINTOJAKSOJEN KUVAUKSET.....	74
Musiikkilinjan opintojaksojen kuvaukset	116

TERVETULOA PUOLALANMÄEN LUKIOON!

Onneksi olkoon, uusi ykkönen! Olet aloittamassa opiskeluasi Puolalanmäen lukiossa. Edessäsi on hieno aika: saat uusia ystäviä, monenlaisia kokemuksia ja opit paljon uusia asioita - ennen kaikkea opit tuntemaan itseäsi lisää.

Lukion kakkoset, kolmoset ja neloset, tervetuloa jatkamaan opintoja!

Me Puolalanmäessä toivomme opiskelijoidemme kasvavan itsenäisesti ajatteleviksi, yhteistyökykyisiksi ja tasapainoisiksi ihmisiksi, jotka arvostavat omaa kehittymistään ja nauttivat opiskelustaan toisia ihmisiä kunnioittaen ja heidät huomioiden.

Puolalanmäen lukion hyvä henki on tärkeä arjen voimavara. Noin 500 opiskelijan lukiossa on kotoisa ja turvallinen ilmapiiri; kaikki tuntevat toisensa. Opiskelijoiden oma aktiivisuus, yhdessä tekeminen ja kannustava opetus luovat hyvät puitteet oppimiselle. Me kaikki olemme osa kokonaisuutta, jossa kaikki tarvitsevat toisiaan.

Tämä opas on tehty helpottamaan lukioaikaasi: löydät täältä yleisiä ohjeita lukiossa opiskeluun, opintojaksojen sisällöt ja suoritusohjeet, Puolalanmäen lukion omat käytänteet sekä kaikki tulevan lukuvuoden tärkeät päivämäärät.

Musiikkilukio

Puolalanmäen lukio on yksi Suomen kolmestatoista musiikin erikoislukiosta. Musiikkilukio tuo toiminnallaan väriä koko lukion elämään: musiikki kuuluu ja näkyy jokapäiväisessä opiskelussa.

Kielet, kansainvälisyys ja monipuolinen yleissivistys

Lukiossamme on Turun laajin kielitarjonta, ja meille tullaankin opiskelemaan myös muista Turun lukioista. Kaikessa opetuksessa painotamme eri kulttuurien tuntemusta, vuorovaikutusta ja keskinäistä arvostusta. Haluamme myös tarjota opiskelijoillemme korkeatasoisen humanistisen ja luonnontieteellisen yleissivistyksen sekä hyvän pohjan jatko-opintoja ja tulevaisuutta varten.

Me puolalanmäkeläiset olemme ylpeitä koulumme historiasta ja sen erityispiirteistä. Taiteet, tieteet ja taidot täydentävät meillä luontevasti toisiaan ja syventävät kaikkien täällä opiskelevien ja työskentelevien sivistystä, suvaitsevaisuutta ja kauneudentajua.

Hyvää lukuvuotta Sinulle!
toivoo Puolalanmäen lukion väki

TÄRKEITÄ YHTEYSTIETOJA

Puolalanmäen lukio
Aurakatu 11
20100 Turku

Muut koulutalot:
Puutarhakatu 5
Torninkatu 4

Opettajien, rehtoreiden ja koulusihteerin sähköpostiosoitteet ovat muotoa **etunimi.sukunimi@edu.turku.fi**

Rehtori	Jouko Kauppinen	050 4323 644
Apulaisrehtori	Jatta Paakkinen	044 9074 726
Koulusihteer	Eija Vaarala Kanslia on avoinna ma–pe klo 8.00–12.00.	040 5692 835
Opinto-ohjaajat	Johanna Ahonen Eija Pakola Tanja Lumme	040 6613 920 044 9074 497 044 9024 838
Erityisopettajat	Maria Carlsson Heli Ketovuori	044 9074 048 040 6633 294
Terveydenhoitaja	Aino Santasalo	044 9073 827
Oppilaitoksen lääkäri	Satu Hedborg (Ajanvaraus terv.hoitajan kautta)	
Psykiatrinen sairaanhoitaja	Ramoonna Julin (Ajanvaraus terv.hoitajan kautta)	
Opintopsykologi	Susan Hurme	040 670 1332
Lukion kuraattori	Sanna Pohjola	040 1846 218
Yhteisöpedagogi	Annika Ollila	044 9074 313
Kiinteistönhoitaja	Joonas Winter	044 9072 517
Kouluruokala	Veikko Viitamäki	040 1527 993

Opettajat

Nimi	Lyhenne	Opetusaineet	Työpuhelin
Aho Esko	AHE	historia, ro 25A	
Ahonen Johanna	AHJ	opinto-ohjaus	040 6613 920
Carlsson Maria	CAM	erityisopetus	044 9074 048
Einälä Katariina	EIK	englanti, ro 24A	
Hakala Minna	HAM	suomen kieli ja kirjallisuus, ro 23G	
Heiskanen Arto	HEA	ruotsi	
Hiekka Sina	HIS	maantiede, terveystieto, biologia, ro 25B	
Holmén Joonas	HOJ	studio	
Hongisto Ilari	HOI	sävellys, MuhaD	
Juvonen Sari	JUS	ranska, espanja, ro 26A	
Ketovuori Heli	KEH	erityisopetus	040 6633 294
Kivimäki Annamaria	KIA	ruotsi, ro 25C	
Kivimäki Kristiina	KIK	saksa, ro 24B	
Koivula Henry	KOH	matematiikka, fysiikka	
Laakso Galina	LAG	venäjä	
Laine Alina	LAA	musiikki (vv. lv. 2026–2027)	
Lehtovaara Timo	LET	musiikki	040 7690 737
Lempiäinen Riikka-Maria	LRM	liikunta	040 7765 887
Lumme Tanja	LUT	venäjä, opinto-ohjaus, ro 24C	044 9024 838
Maaranen Joonas	MAJ	ruotsi	
Metsänkylä Ilpo	MEI	matematiikka, ro 26B	
Mikkola Tomi	MIT	kemia, matematiikka	
Nieminen Eija	NIE	psykologia, filosofia, ro 26C	
Nolvi Taru	NOT	kemia, matematiikka, ro 25D	
Pajula Maija	PAM	englanti	
Pakola Eija	PAE	opinto-ohjaus	044 9074 497
Pekanheimo Päivi	PEP	suomen kieli ja kirjallisuus, ro 24D	
Perho Antti	PEA	liikunta	040 7767 269
Putkonen Essi	PUE	musiikki	
Raja-aho Sari	RAS	biologia, ro 26D	
Renvall Tiina	RET	ranska	
Ruohikko Hanna	RUH	ev.lut. uskonto, filosofia, ro 24E	
Saarinen Visa	SAV	matematiikka, fysiikka, ro 25E	
Siltanen Johannes	SIJ	musiikki	
Sirkiä Iina	SII	biologia, maantiede	
Sjöblom Paula	SJP	englanti, ro 26E	
Suokivi Elina	SUE	fysiikka, ro 25F	
Susi Anni	SUA	musiikki	
Taneli Sini	STA	elämänkatsomustieto	
Tarvainen Sanna	TAS	englanti, ranska	
Tolonen Tapani	TOT	matematiikka, fysiikka, ro 26F	
Tuominen Kirsti	TUK	yksinlaulu	

Tuovila Tarja	TUT	suomen kieli ja kirjallisuus, 24F
Vasseur Josselin	VAJ	ranska
Vieno Petri	VIP	suomen kieli ja kirjallisuus
Viljanen Harri	VIH	yhteiskuntaoppi
Virtanen Alexandra	VIA	saksa
Vuorinen Viola	VUV	kuvataide

Ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaajat ryhmittäin

26A	Juvonen Sari	25A	Aho Esko	24A	Einälä Katariina
26B	Metsänkylä Ilpo	25B	Hiekka Sina	24B	Kivimäki Kristiina
26C	Nieminen Eija	25C	Kivimäki Annamaria	24C	Lumme Tanja
26D	Raja-aho Sari	25D	Nolvi Taru	24D	Pekanheimo Päivi
26E	Sjöblom Paula	25E	Saarinen Visa	24E	Ruohikko Hanna
26F	Tolonen Tapani	25F	Suokivi Elina	24F	Tuovila Tarja
				23G	Hakala Minna

Opinto-ohjaaja Johanna Ahonen	ryhmät 26AB, 25ABC, 24ABC, 23G
Opinto-ohjaaja Eija Pakola	ryhmät 26EF, 25DEF, 24DEF, 23G
Opinto-ohjaaja Tanja Lumme	ryhmät 26CD

Opettajien yhteystiedot

Wilma-viesti on usein kätevin tapa lähestyä opettajaa.

Opettajien sähköpostiosoitteet ovat muotoa **etunimi.sukunimi@edu.turku.fi** (ä=a, ö=o), poikkeuksena eija.h.nieminen ja kirsti.s.tuominen.

Välituntisin opettajan saa helpoiten kiinni välitunnin alkaessa luokkahuoneesta. Näet opettajan työjärjestyksen ja luokkatilan Wilmasta. Myös opettajienhuoneista tai työhuoneista voi etsiä.

Aurakadulla opettajienhuone sekä työhuoneet ovat 3. kerroksessa. Samassa kerroksessa ovat myös rehtorien ja koulusihteerin työhuoneet. 1. kerroksesta löydät opinto-ohjaajat ja toisen erityisopettajan. 4. kerroksessa on toisen erityisopettajan sekä opiskeluhuoltohenkilökunnan työtilat. Löytötavarapiste muille kuin arvotavaroille on 1. kerroksen aulan naulakoilla. Löydetyt arvotavarat kannattaa tuoda kansliaan, ja niitä voi kysellä sieltä.

Puutarhakadulla opettajienhuone on A-puolen 1. kerroksessa ja lukion opettajien työhuone B-puolen 3. kerroksessa.

Torninkatu 4 on lukion musiikkitalo, josta löytyvät pääsääntöisesti kaikki musiikin opettajat. Opettajienhuone on 2. kerroksessa ja luokat 3. kerroksessa.

Opettajien viikkopalaverit

Opettajien viikkopalaverit ovat maanantaisin klo 9.45–10.00 välitunnilla Aura-kadulla ja klo 11.15–11.30 välitunnilla Puutarhakadulla. Viikkopalaverien aikana opettajat eivät voi hoitaa opiskelija-asioita. Annathan työrauhan: älä koputa opettajienhuoneen ovelle tuolloin, kiitos!

Tiedottaminen ja Wilma

Tietoa on tarjolla useissa eri paikoissa, joten pidäthän huolen siitä, että se tavoittaa sinut. Suurin osa tiedotuksesta tapahtuu Wilman tiedotteiden ja viestien kautta. Wilmasta näet tietysti myös oman työjärjestyksesi, opintosuorituksesi ja poissaolomerkintäsi. Lue Wilmaa päivittäin, mieluiten nettiselainversiota, sillä sovellus ei näytä kaikkia tietoja.

Ryhmänohjaustuokio on tärkeä tiedotushetki ja tilaisuus tavata ryhmänohjaaja, joten ole oikeassa paikassa oikeaan aikaan.

Jokaisessa talossa on lukion sähköinen infotaulu ajankohtaisille asioille (Aurakadun 1. kerros, Puutarhakadun B-puoli, Torninkadun 3. kerros. Opinto-ohjauksen ilmoitustaulu on Aurakadun 1. kerroksen ”opoeteisessä” ja erityisopetuksen 2. kerroksen aulassa.

Älä unohda myöskään lukion kotisivuja, sähköistä kalenteria, Instagramia ja Facebookia.

Puolalanmäen lukion kotisivut: <https://blog.edu.turku.fi/pml/>
Lukion yhteisöpostiosoite: puolalanmaen.lukio@edu.turku.fi

Wilma: <https://turku.inschool.fi/>

Office 365: <https://o365.edu.turku.fi/>

Moodle: <https://lukio.edu.turku.fi/>

Instagram: <https://www.instagram.com/puolalanmaenlukio/>

Facebook: <https://www.facebook.com/puolalanmaenlukio/>

Sähköinen kalenteri: <https://blog.edu.turku.fi/pml/kalenteri/>

Sähköinen kalenteri kannattaa ladata omaan puhelimeen ja/tai koneelle. Tämän opinto-oppaan kalenteriosiossa on lukuvuoden aikataulurunko, mutta sähköistä kalenteria päivitetään jatkuvasti lukuvuoden kuluessa.

LUKUVUODEN 2026–2027 KULKU

Oppituntien ajat ja tuntikiertokaavio

klo

8.30–9.45	1. oppitunti
10.00–11.15	2. oppitunti
11.30–13.15	3. oppitunti
Ruokailuvuorot	I klo 11.15–12.00 II klo 12.45–13.30
13.30–14.45	4. oppitunti
14.50–16.05	5. oppitunti

Periodikohtaiset ruokailuvuorot julkaistaan ennen jokaisen periodin alkua Wilmassa ja ilmoitustauluilla.

Klo	MA	TI	KE	TO	PE
8.30–9.45	1	1	7	1	2
10.00–11.15	4	2	3	2	7
11.30–13.15	6	4	6	5	4
13.30–14.45	5	3	5	6	3
14.50–16.05	7	8	tiimiaika	8	8

Työpäivät ja periodit

Syyslukukausi ti 11.8. – pe 18.12.2026.

Kevätlukukausi to 7.1. – la 5.6.2027

Periodit:

I periodi	ti 11.8. – pe 2.10.2026
II periodi	ma 5.10. – ti 1.12.2026
III periodi	ke 2.12.2026 – ti 9.2.2027
IV periodi	ke 10.2. – ti 13.4.2027
V periodi	ke 14.4. – la 5.6.2027

Loma-ajat:

Syysloma	ma 12.10. – su 18.10.2026
Joululoma	la 19.12.2026 – ke 6.1.2027
Talviloma	ma 22.2. – su 26.2.2027
Pääsiäisloma	pe 26.3. – ma 29.3.2027
Helatorstai	to 6.5.2027

Päätöviikot ja uusintakokeet

Periodi	Päätöviikot	Uusintakokeisiin ilmoittautuminen	Uusintakokeet
		ke 19.8. (lv. 25–26)	ma 24.8.
I	to 24.9. – pe 2.10.	ke 21.10.	ma 26.10.
II	ma 23.11. – ti 1.12.	to 7.1.	ma 11.1.
III	ma 1.2. – ti 9.2.	ke 3.3.	ma 8.3.
IV	ma 5.4. – ti 13.4.	ke 28.4.	ma 3.5.
V	ke 26.5. – to 3.6.	elokuussa -27	elokuussa -27

Rästikokeet syksyn yo-kirjoituksiin osallistuneille ma 5.10. klo 16.15.

Abien 3. periodin päätöviikon aikataulu suunnitellaan erikseen.

Opettaja ilmoittaa Wilman Kokeet-välilehdellä päätöpäivän aikataulun ja tarvittaessa ohjelman.

Muista ilmoittautua uusintakokeeseen Wilman kautta viimeistään edellisen viikon keskiviikkoon klo 14.15 mennessä!

Lukuvuoden tapahtumia

Kaikki tapahtumat löytyvät sekä tämän Opinto-oppaan kalenteriosasta, että sähköisestä lukuvuoden mittaan päivittyvästä kalenterista. Tähän on koottuna joitakin lukuvuoden keskeisiä tapahtumia.

Uusien opiskelijoiden tutustumispäivä ke 12.8.

Tutorit järjestävät uusille ykkösille tutustumispäivän koulussa ja Puolalanpuistossa. Ota päivästä kaikki irti, pidä hauskaa ja tutustu samalla mahdollisimman moneen uuteen koulukaveriisi.

TJ 100 pe 4.9.

Abiturientit juhlistavat sitä, että heillä on koulupäiviä jäljellä enää noin 100. Joka vuosi opiskelijat valitsevat teeman, jonka mukaan he pukeutuvat. Päivä on pääosin normaali koulupäivä ja oppitunnit pidetään lukujärjestyksen mukaisesti.

Turkulaisten korkeakoulujen tutustumispäivät

Ajankohtaista jatkokoulutustietoa: tutustu turkulaisiin korkeakouluihin! Tilaisuudet abeille syksyllä ja kakkosille keväällä.

Puolivälin pullat pe 6.11.

Lukion 2. vuoden opiskelijoilla lukio-opinnot ovat puolivälissä, joten sitä on syytä juhlia vähintäänkin pullakahveilla ja yllätysohjelmalla.

Itsenäisyysjuhla ja syksyn lakkiaiset pe 4.12.

Juhlistamme Suomen itsenäisyyttä ja syksyn uusia ylioppilaita Betel-kirkossa.

Poropalkinnot ti 8.12.

Ketkä saavatkaan tänä vuonna opiskelijakunnan myöntämät poropalkinnot?

Pikkujoulut to 17.12.

Päivän päätteeksi juhlimme pikkujouluja ryhmänohjausryhmittäin tai vuositasoittain.

Joulukirkko pe 18.12.

Syyslukukausi päättyy aamulla tunnelmalliseen joulukirkkoon Mikaelinkirkossa. Myös vaihtoehtoista ohjelmaa tarjolla.

Abien ja opettajien kahvit ke 10.2.

Viimeinen tilaisuus abien ja opettajien mukavaan yhteiseen hetkeen ennen penkkareita ja lukulomalle siirtymistä.

Penkkarit to 11.2.

Oppituntien loputtua abiturientit juhlistavat sitä, että ovat jaksaneet painaa koulun penkkiä niin kauan (penkinpainajaiset=penkkarit). He kutsuvat kaikki koulun alasaliin katsomaan riemuaan. Koulupäivä päättyy yhdeltä, jolloin alkavat penkkariajot kaupungilla.

Vanhojen päivä pe 19.2.

Vanhat tanssit on valinnainen liikunnan opintojakso, jonka opiskelijat valitsevat yleensä toisena vuotena. Tansseja harjoitellaan 3. periodin aikana, ja ne esitetään Vanhojen päivänä sekä koululla että erikseen Logomossa, jonne kutsutaan myös opiskelijoiden vanhemmat.

Bändikatselmukset pe 5.2. sekä to 3.6.

Kaksi kertaa vuodessa järjestetään lukion bändikatselmus Vimmassa. Bändejä on laidasta laitaan; tätä ei kannata missata!

Pulupäivä pe 4.6.

Kevään viimeisenä perjantaina koko lukion yhteistä ohjelmaa ja rentoa yhdessäoloa.

Kevään lakkiaiset la 5.6.

Kevätlukukausi päättyy uudessa musiikkitalo Fuugassa järjestettävään ylioppilasjuhlaan. Kellonaika tarkentuu myöhemmin.

Kotiväenillat

Kotiväeniltoihin lähetään erillinen kutsu.

- 1. vuoden opiskelijoiden huoltajille ti 27.10. klo 18.00
- 2. vuoden opiskelijoiden huoltajille to 12.11. klo 18.00
- 3.–4. vuoden opiskelijoiden huoltajille ti 3.11. klo 18.00

Lisäksi järjestämme etänä infotilaisuuden 1. vuositason opiskelijoiden huoltajille heti alkusyksystä to 20.8. klo 18.00.

Lukion esittelyillat

Puolalanmäen lukion musiikkilinjan esittelyilta yhdeksäsluokkalaisille ja heidän vanhemmilleen järjestetään tiistaina 12.1.2027. Yleislinjan esittelyilta on torstaina 13.1.2027. Molemmat tilaisuudet alkavat klo 18.00.

LUKUVUODEN 2026–2027 KALENTERI

		1. periodi: ti 11.8.2026 – pe 2.10.2026
ti	11.8.	Lukuvuosi alkaa: 1. vuositason ryhmänohjaus klo 9.00–14.00, 2. vuositason ryhmänohjaus klo 9.30–11.45, 3–4. vuositasojen ryhmänohjaus klo 11.00–13.15
ke	12.8.	Opiskelu alkaa 2.–4. vuositasojen opiskelijoilla työjärjestyksen mukaisesti Ykkösten tutustumispäivä klo 8.30–13.30 Valokuvaus kaikilla erillisen aikataulun mukaan Kuorojen ja yksinlaulun koelaulut klo 13.00–18.00 Torninkadulla
to	13.8.	Kuorojen ja popjazz-laulun koelaulut klo 12.00–16.00 Torninkadulla Aurajoki soi –tapahtuma Kirjastosillalla klo 19.00 (Juccis)
pe	14.8.	
la	15.8.	
su	16.8.	
ma	17.8.	
ti	18.8.	
ke	19.8.	Ilmoittautuminen 5. periodin (2025–2026) uusintakokeisiin päättyy klo 14.15 1. vuositason ryhmänohjaus klo 14.50–15.30
to	20.8.	NYT – Vuosi yrittäjänä, etäinfo opettajille klo 15.00–15.45 Infoilta lukio-opinnoista 1. vuositason kotiväelle klo 18.00 (etä)
pe	21.8.	
la	22.8.	VÄT-kurssi S9
su	23.8.	VÄT-kurssi S9
ma	24.8.	5. periodin (2025–2026) uusintakokeet klo 16.15–19.15/20.00 ja 5. periodin rästi-tehtävien palautus opettajille 1. vuositason ryhmänohjaajien koulutus klo 14.45–16.00 (etä)
ti	25.8.	
ke	26.8.	Kielet, kansainvälisyys ja Unesco-toiminta ykkösille klo 13.30–14.45 1. vuositason ryhmänohjaus klo 14.50–15.30 (tutorit) Henkilöstökokous klo 15.00–16.30
to	27.8.	Yo-info syksyn 2026 ylioppilaskirjoituksiin osallistuville klo 15.00–15.30
pe	28.8.	
la	29.8.	
su	30.8.	
ma	31.8.	Englannin preliminääri syksyn yo-kirjoittajille klo 12.00–17.00
ti	1.9.	
ke	2.9.	Opettajien aineryhmätapaaminen (Veso-iltapäivä) klo 15.00–18.00
to	3.9.	
pe	4.9.	Uusintakokeiden arviointi klo 12.00 mennessä Abien TJ100 Köniläiset Turussa (4.–11.9.)
la	5.9.	Yrittäjän päivä. VÄT-kurssi alasali

su	6.9.	VÄT-kurssi alasali
ma	7.9.	Edellisen lukuvuoden T-listat aineenopettajille
ti	8.9.	
ke	9.9.	Ryhmänohjaus, kaikki vuositasot klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30
to	10.9.	
pe	11.9.	Opiskelijoiden harrastusmessut
la	12.9.	
su	13.9.	
ma	14.9.	Yo-kirjoitus: äidinkieli, lukutaidon koe
ti	15.9.	Lisäykset 2. periodin kalenteriin Kansainvälinen demokratian päivä Yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmä LUMO:n kokous klo 15.00
ke	16.9.	Yo-kirjoitus: uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto Konservatorion ja lukion ”kolmoistutkinnon” infoilta klo 18.00 Konservatoriolla
to	17.9.	
pe	18.9.	Yo-kirjoitus: vieras kieli, pitkä oppimäärä Edellisen lukuvuoden T-listan palautus kansliaan ja T-merkintöjen poisto
la	19.9.	
su	20.9.	
ma	21.9.	Yo-kirjoitus: A- ja B-ruotsi
ti	22.9.	Yo-kirjoitus: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
ke	23.9.	1. vuositason ryhmänohjaus klo 14.50–15.30 Yo-salin (alasali) purku
to	24.9.	Yo-kirjoitus: matematiikka, lyhyt ja pitkä oppimäärä 17-palkin päättöpäivä
pe	25.9.	Yo-kirjoitus: äidinkieli, kirjoitustaidon koe, suomi/ruotsi toisena kielenä –koe 11-palkin päättöpäivä
la	26.9.	
su	27.9.	
ma	28.9.	Yo-kirjoitus: vieras kieli, lyhyt oppimäärä 12-palkin päättöpäivä Yo-salin (yläsali) purku
ti	29.9.	13-palkin päättöpäivä
ke	30.9.	14-palkin päättöpäivä Henkilöstökokous klo 13.30–15.30
to	1.10.	15-palkin päättöpäivä
pe	2.10.	16-palkin päättöpäivä
la	3.10.	
su	4.10.	

2. periodi: ma 5.10.2026 – ti 1.12.2026		
ma	5.10.	Rästikokeet (yo-kirjoituksiin osallistuneille) klo 16.15–19.15/20
ti	6.10.	
ke	7.10.	Ryhmänohjaus klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30 Nordplus Junior –projekti, vieraita Visbystä (7.–9.10.)
to	8.10.	
pe	9.10.	
la	10.10.	
su	11.10.	Syysloma ma 12.10. – su 18.10.2026
ma	19.10.	Arviointi klo 7.00 mennessä
ti	20.10.	1. vuositason teatterimatka Helsinkiin
ke	21.10.	Ilmoittautuminen 1. periodin uusintakokeisiin päättyy klo 14.15 Nordplus Junior –projekti, vieraita Tallinnasta (21.–23.10.)
to	22.10.	
pe	23.10.	
la	24.10.	
su	25.10.	Kesäaika päättyy
ma	26.10.	Uusintakokeet klo 16.15–19.15/20 ja edellisen periodin rästitehtävien palautus opettajille
ti	27.10.	1. vuositason opiskelijoiden kotiväen ilta klo 18.00
ke	28.10.	Ryhmänohjaus klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30
to	29.10.	Yhteinen luento kaikille (palkki 1). Alumnipäivä kolmosille ja nelosille (palkit 5 ja 6)
pe	30.10.	Syksyllä valmistuvien kaikki arvosanat ilmoitettuna kansliaan Valmistuva opiskelija, ilmoita kansliaan mahdolliset S-merkinnät ja poistettavat hylätyt (katso Opinto-opas: Oppiaineen oppimäärän arviointi)
la	31.10.	
su	1.11.	
ma	2.11.	
ti	3.11.	3.–4. vuositason opiskelijoiden kotiväen ilta klo 18.00 Ystävyyskoulumatka Espanjaan (3.–10.11.)
ke	4.11.	Ilmoitus päättötodistusta vaille jääneistä Kosken kautta YTL:lle
to	5.11.	Yo-info kevään 2027 ylioppilaskirjoituksiin osallistuville klo 15.00–15.30 Ilmoittautuminen kevään yo-kirjoituksiin alkaa
pe	6.11.	Uusintakokeiden arviointi klo 12.00 mennessä Turkulaisten korkeakoulujen hakijan päivä abeille Ykkösten ja kakkosten teemapäivä (sis. kakkosten Puolivälin pullat)
la	7.11.	Opettajien Veso-päivä
su	8.11.	
ma	9.11.	Syksyllä valmistuvien harkinnanvaraisen korotuksen listat opettajille

ti	10.11.	
ke	11.11.	Lisäykset 3. periodin kalenteriin Nordplus Junior –projekti, opintomatka Visbyhyn (11.–13.11.)
to	12.11.	2. vuositason opiskelijoiden kotiväen ilta klo 18.00. Kolmoistutkintolaisten kotiväen osalta ilta alkaa jo klo 17.30. YTL lähettää syksyn ylioppilastutkinnon tulokset lukioille
pe	13.11.	Opettajat: Syksyllä valmistuvien harkinnanvaraiset korotukset klo 12.00 mennessä
la	14.11.	Naiskuoroliiton tapahtuma Mikaelinkirkossa (orkesteri)
su	15.11.	
ma	16.11.	
ti	17.11.	
ke	18.11.	Opiskelijakunnan yleiskokous klo 12.00–13.15 (abien tunnit pidetään)
to	19.11.	Ilmoittautuminen kevään 2027 yo-kirjoituksiin päättyy
pe	20.11.	
la	21.11.	
su	22.11.	
ma	23.11.	27-palkin päättöpäivä
ti	24.11.	21-palkin päättöpäivä
ke	25.11.	22-palkin päättöpäivä Henkilöstökokous klo 14.00–15.30
to	26.11.	23-palkin päättöpäivä
pe	27.11.	24-palkin päättöpäivä Seimen äärellä -konsertit Mikaelinkirkossa klo 17.00 ja 19.30
la	28.11.	
su	29.11.	
ma	30.11.	25-palkin päättöpäivä Kevään yo-kirjoitusten erityisjärjestelyhakemukset YTL:ään
ti	1.12.	26-palkin päättöpäivä

		3. periodi: ke 2.12.2026 – ti 9.2.2027
ke	2.12.	1. periodin T-listat aineenopettajille
to	3.12.	
pe	4.12.	Itsenäisyysjuhla ja syksyn lakkauset Betel-kirkossa
la	5.12.	
su	6.12.	Itsenäisyyspäivä
ma	7.12.	
ti	8.12.	Poropalkinnot klo 10.00
ke	9.12.	Ryhmänohjaus klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30
to	10.12.	
pe	11.12.	Lucia-kulkue
la	12.12.	
su	13.12.	
ma	14.12.	
ti	15.12.	
ke	16.12.	Arviointi klo 7 mennessä 1. periodin T-listan palautus kansliaan ja T-merkintöjen poisto
to	17.12.	Pikkujoulut vuositasoittain klo 13.30–14.45 LähiTapiolan joulukonsertit Naantalin kirkossa (Juve, Juccis)
pe	18.12.	Joulukirkko klo 9.00–9.45 Mikaelinkirkossa
		Joululoma la 19.12.2026 – ke 6.1.2027
to	7.1	Ilmoittautuminen yo-kirjoituksiin valmistaviin suullisiin tentteihin alkaa Ilmoittautuminen 2. periodin uusintakokeisiin päättyy klo 14.15 Henkilöstökokous klo 15.00–16.30
pe	8.1.	
la	9.1.	
su	10.1.	
ma	11.1.	Uusintakokeet klo 16.15–19.15/20 ja edellisen periodin rästitehtävien palautus opettajille
ti	12.1.	Musiikkilukion esittelytilaisuus klo 18.00
ke	13.1.	Yleislukion esittelytilaisuus klo 18.00 Penkkari-info penkkareihin osallistuville klo 15.00
to	14.1.	
pe	15.1.	
la	16.1.	
su	17.1.	
ma	18.1.	Espanjalaiset Turussa (16.–23.1.)

ti	19.1.	
ke	20.1.	Ryhmänohjaus klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30 Nordplus Junior –projekti, opintomatka Tallinnaan (20.–22.1.)
to	21.1.	Ilmoittautuminen yo-kirjoituksiin valmistaviin suullisiin tentteihin päättyy
pe	22.1.	Uusintakokeiden arviointi klo 12 mennessä
la	23.1.	
su	24.1.	
ma	25.1.	Lisäykset 4. periodin kalenteriin
ti	26.1.	
ke	27.1.	Yo-info kevään 2027 ylioppilaskirjoituksiin osallistuville klo 15.00–15.30
to	28.1.	
pe	29.1.	
la	30.1.	
su	31.1.	
ma	1.2.	37-palkin päättöpäivä
ti	2.2.	31-palkin päättöpäivä Henkilöstökokous klo 14.00–15.30
ke	3.2.	32-palkin päättöpäivä
to	4.2.	33-palkin päättöpäivä
pe	5.2.	34-palkin päättöpäivä Bändikatselmus n. klo 13 alkaen
la	6.2.	
su	7.2.	
ma	8.2.	35-palkin päättöpäivä
ti	9.2.	36-palkin päättöpäivä

4. periodi: ke 10.2. – ti 13.4.		
ke	10.2.	Abien ja opettajien yhteinen tilaisuus klo 15.00.
to	11.2.	Penkkaripäivä. Abishow klo 10.00–11.00. Koulu päättyy kaikilta klo 13.00 penkkariajojen seuraamiseen.
pe	12.2.	
la	13.2.	
su	14.2.	
ma	15.2.	2. periodin T-listat aineenopettajille Vanhojen kenraali orkesterin kanssa alasalissa klo 14.50–17.30
ti	16.2.	Abien rästikoepäivä klo 8.30–14.30
ke	17.2.	
to	18.2.	Vanhojen kenraali Kupittaaan palloiluhallilla klo 13.30–16.15
pe	19.2.	3.–4. vuositason opiskelijoiden arviointi klo 7.00 mennessä Ryhmänohjauksen suoritusmerkinnät 3.–4. vuositason opiskelijoille Vanhojen päivä: tanssit klo 10.00 Puutarhakadun saleissa ja klo 19.30 Logomossa
la	20.2.	Talviloma ma 22.2. – su 28.2.2027
su	21.2.	
ma	1.3.	Yo-kirjoituksiin valmistavat suulliset tentit kahden viikon ajan
ti	2.3.	Arviointi klo 7.00 mennessä 2. periodin T-listan palautus kansliaan ja T-merkintöjen poisto Äidinkielen preliminääri, lukutaidon koe klo 8.30–14.30
ke	3.3.	Ilmoittautuminen 3. periodin uusintakokeisiin päättyy klo 14.15 Ryhmänohjaus klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30
to	4.3.	Keväällä valmistuvien harkinnanvaraisen korotuksen listat opettajille
pe	5.3.	
la	6.3.	
su	7.3.	
ma	8.3.	Uusintakokeet klo 16.15–19.15/20 ja edellisen periodin rästitehtävien palautus opettajille
ti	9.3.	Opiskelijavaihto Kölniin (9.–16.3.)
ke	10.3.	Opettajat: Keväällä valmistuvien harkinnanvaraiset korotukset klo 12 mennessä Henkilöstökokous klo 15.00–16.30
to	11.3.	
pe	12.3.	Yo-salit valmiiksi
la	13.3.	
su	14.3.	
ma	15.3.	
ti	16.3.	Yo-kirjoitus: äidinkieli, lukutaito sekä suomi toisena kielenä, lukutaito ja kuullun ymmärtäminen
ke	17.3.	Työelämäiltpäivä kakkosille klo 13.15–15.00

to	18.3.	Yo-kirjoitus: vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe	19.3.	Yo-kirjoitus: äidinkieli, kirjoitustaito sekä suomi toisena kielenä, kirjoitustaito Uusintakokeiden arviointi klo 12.00 mennessä Turkulaisten korkeakoulujen hakijan päivä kakkosille
la	20.3.	
su	21.3.	
ma	22.3.	Yo-kirjoitus: vieras kieli, pitkä oppimäärä
ti	23.3.	
ke	24.3.	Yo-kirjoitus: matematiikka, lyhyt ja pitkä oppimäärä
to	25.3.	Lisäykset 5. periodin kalenteriin
pe	26.3.	Pääsiäisloma pe 26.3. – ma 29.3.2027
la	27.3.	
su	28.3.	Kesäaika alkaa
ma	29.3.	
ti	30.3.	Yo-kirjoitus: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
ke	31.3.	Yo-kirjoitus: A- ja B-ruotsi
to	1.4.	
pe	2.4.	Yo-kirjoitus: uskonto, et, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
la	3.4.	
su	4.4.	
ma	5.4.	Yo-salien purku 47-palkin päättöpäivä
ti	6.4.	41-palkin päättöpäivä
ke	7.4.	42-palkin päättöpäivä
to	8.4.	43-palkin päättöpäivä Henkilöstökokous klo 14.00–15.30
pe	9.4.	44-palkin päättöpäivä Ranskalaiset Turussa (9.–16.4.)
la	10.4.	
su	11.4.	
ma	12.4.	45-palkin päättöpäivä
ti	13.4.	46-palkin päättöpäivä

5. periodi: ke 14.4.2027 – la 5.6.2027		
ke	14.4.	Ryhmänohjaus klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30
to	15.4.	3. periodin T-listat aineenopettajille
pe	16.4.	
la	17.4.	
su	18.4.	
ma	19.4.	
ti	20.4.	
ke	21.4.	Demoday ykkösille Kaikkien lukioiden aineryhmätapaamiset klo 15.00–17.00
to	22.4.	Yo-info syksyn 2027 ylioppilaskirjoituksiin osallistuville klo 15.00–15.30 Syksyn ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautuminen alkaa
pe	23.4.	
la	24.4.	
su	25.4.	
ma	26.4.	Musiikkilukiopäivät Tampereella
ti	27.4.	Arviointi klo 7.00 mennessä 3. periodin T-listan palautus kansliaan ja T-merkintöjen poisto Yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmä LUMO:n kokous klo 15.00 Musiikkilukiopäivät Tampereella
ke	28.4.	Ryhmänohjaus klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30 Ilmoittautuminen 4. periodin uusintakokeisiin päättyy klo 14.15
to	29.4.	
pe	30.4.	Lakitettavien päättöarvosanat ja korotukset Valmistuva opiskelija, ilmoita kansliaan mahdolliset S-merkinnät ja poistettavat hylätyt (katso Opinto-opas: Oppiaineen oppimäärän arviointi) Syksyn yo-kirjoitusten erityisjärjestelyhakemukset YTL:ään Pajapäivä ja seuraavan lukuvuoden opintovalinnat
la	1.5.	Vapunpäivä
su	2.5.	
ma	3.5.	Uusintakokeet klo 16.15–19.15/20 ja edellisen periodin rästitehtävien palautus opettajille
ti	4.5.	
ke	5.5.	Ilmoitus päättötodistusta vaille jääneistä Kosken kautta YTL:lle Tulevien ykkösten ryhmänohjaajien koulutus klo 14.15–15.45 Kevättä korvassa –konsertti Fuugassa (alustava tieto)
to	6.5.	Helatorstai
pe	7.5.	
la	8.5.	
su	9.5.	
ma	10.5.	

ti	11.5.	Ystävyysskoulumatka Ranskaan (11.–18.5.)
ke	12.5.	Henkilöstökokous klo 15.00–16.30
to	13.5.	Juccis ja Sibeliuksen kamarikuoro esiintyvät Ritarihuone, Helsinki
pe	14.5.	Uusintakokeiden arviointi klo 12.00 mennessä
la	15.5.	
su	16.5.	
ma	17.5.	4. periodin T-listat aineenopettajille
ti	18.5.	YTL lähettää kevään ylioppilastutkinnon tulokset lukioille
ke	19.5.	Ryhmänohjaus klo 13.25–14.05. 5. palkin tunti klo 14.15–15.30
to	20.5.	
pe	21.5.	Ilmoittautuminen syksyn 2027 ylioppilaskirjoituksiin päättyy
la	22.5.	
su	23.5.	
ma	24.5.	
ti	25.5.	
ke	26.5.	57-palkin päättöpäivä 4. periodin T-listan palautus kansliaan ja T-merkintöjen poisto
to	27.5.	51-palkin päättöpäivä Opettajien Veso-iltapäivä klo 14.00–17.00
pe	28.5.	52-palkin päättöpäivä
la	29.5.	
su	30.5.	
ma	31.5.	53-palkin päättöpäivä
ti	1.6.	54-palkin päättöpäivä
ke	2.6.	55-palkin päättöpäivä
to	3.6.	56-palkin päättöpäivä Bändikatselmus n. klo 13 alkaen
pe	4.6.	Pulupäivä Lakkiaisharjoitukset Fuugassa
la	5.6.	Lakkiaiset Fuugassa
pe	11.6.	Arviointi klo 7.00 mennessä

LUKIOSSA OPISKELU

Lukio-opinnot muodostuvat

- pakollisista opinnoista
- valtakunnallisista valinnaisista opinnoista ja
- lukiokohtaisista valinnaisista opinnoista.

Opiskelija voi itse vaikuttaa opinto-ohjelmaansa ja opiskeluaikatauluunsa. **Lukion aikana opiskelijan tulee suorittaa vähintään 150 opintopistettä**, joista vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Jos suunnittele suorittavasi lukion kolmessa vuodessa, ensimmäisenä vuonna opintopisteitä pitäisi kertyä 56–64.

Moduulit

Pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot on jäsennetty 1–3 opintopisteen laajuisiksi moduuleiksi, joista rakennetaan lukiokohtaisesti opintojaksoja.

Opintojaksot

Opinnot tehdään opintojaksoissa, jotka voivat koostua yhdestä tai useammasta moduulista. Opintojakso opiskellaan yleensä yhden mutta joskus myös hajautetusti useamman periodin aikana.

Opintosuunnitelma

Opiskelijan opintosuunnitelman tulee sisältää kaikki pakolliset opinnot. Pakollisten opintojen laajuus on matematiikan ja ruotsin oppimääristä riippuen 94–104. Niiden lisäksi opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa valtakunnallisia valinnaisia opintoja vähintään 20 opintopisteen verran sekä muita valinnaisia opintoja niin, että 150 opintopistettä täyttyy.

Valinnaiset opinnot lisäävät oppiaineen ymmärtämystä ja osaamista. Niitä kannattaa valita oppiaineissa, joista pitää, joissa opiskelumenestys on hyvää – ja joita ehkä mahdollisesti kirjoittaa ylioppilaskirjoituksissa. Ylioppilaskirjoitusten kysymykset laaditaan pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen pohjalta.

Musiikkilukion erityissääntö

Musiikkilukiolaisilla tulee lukion opinto-ohjelmaan sisältyä pakollisen MU1-opintojakson lisäksi musiikkilinjan opintoja vähintään 24 opintopisteen verran.

Katso muut musiikkilinjan opintoihin liittyvät ohjeet kohdasta Musiikkilinjan opintojaksojen kuvaukset.

Ensimmäisen vuoden opinnot

Ensimmäisenä lukiovuonna opiskelija opiskelee lähinnä pakollisia opintoja. Useimmissa oppiaineissa on hyvä edetä opintojaksojen numerojärjestyksessä. Tarkista suoritusjärjestys taulukosta, jonka löydät myöhempänä tästä opista. Järjestyssuositus ei välttämättä kaikkien kohdalla toteudu (esimerkiksi jos haluat opiskella paljon eri kieliä, pitkää matematiikkaa, fysiikkaa jne.).

Kielivalinnat lukiossa

Puolalanmäen lukiossa A-kielinä voi opiskella englantia, ranskaa, saksaa tai venäjää. Ruotsissa voi valita A- tai B1-kielen oppimäärän riippumatta siitä, kumpaa on yläkoulussa lukenut (A-kieli = alakoulussa alkanut kieli, B1-kieli = yläkoulussa alkanut kieli). Lukiossa voi jatkaa yläkoulussa aloitettujen kielten opiskelua tai aloittaa aivan uusia. Ns. lyhyinä kielinä meillä voi opiskella ranskaa, saksaa, venäjää ja espanjaa. Myös muiden turkulaisten lukioiden kielitarkunta on käytettävissä.

Lyhyt vai pitkä matematiikka?

Kaikki opiskelevat ensin matematiikan yhteisen opintojakson (MAY01). Sen jälkeen opiskelu eriytyy ja opiskelija valitsee pitkän tai lyhyen matematiikan oppimäärän. Jatko-opintojen näkökulmasta matematiikka on tärkeä aine, ja sillä saattaa myös olla painoarvoa korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Siksi matematiikan kirjoittamista ylioppilastutkinnossa kannattaa vahvasti harkita.

Pitkä matematiikka antaa enemmän valmiuksia ammattihaaveita ja jatko-opintoja ajatellen, mutta vaatii myös paljon työtä ja hyvät pohjatiedot. Pitkän matematiikan voi myöhemmin vaihtaa lyhyeen matematiikkaan. Lyhyen vaihtaminen pitkään on hankalampaa, koska opiskeltavaa on pitkässä matematiikassa enemmän.

Oppimäärän vaihtaminen

Opiskelijan tulee aina neuvotella oppimäärän vaihtamisesta sekä ao. aineen opettajan ja opinto-ohjaajan kanssa, jotta opintojaksojen korvaavuus tulee tarkistettua ja varmistettua, että jatkossakin valinnat ovat oikein. On hyvä huomata, että vaihtamisen yhteydessä saattaa menettää joitakin opintopisteitä tai joutua tekemään täydentäviä opintoja.

Matematiikka

Pitkästä lyhyeen oppimäärää vaihdettaessa suoritettuja opintoja luetaan hyväksi seuraavalla tavalla:

MAA2 (3 op) = MAB2 (2 op)

MAA3 (2 op) = MAB3 (2 op)

MAA6 (3 op) = MAB8 (2 op)

MAA8 (2 op) = MAB5 (2 op)

MAA9 (1 op) = MAB7 (1 op)

Vaihdon yhteydessä yllä mainituista moduuleista yli jäävät hyväksytysti suoritettut opintopisteet merkitään lukiokohtaiseksi valinnaiseksi opinnoiksi. Kahden opintopisteen moduulien MAA4, MAA5, MAA7, MAA10, MAA11 ja MAA12 hyväksytysti suoritettut opinnot siirretään lyhyen oppimäärän lukiokohtaisiksi valinnaisiksi opinnoiksi. Hylätyt arvosanat eivät siirry.

Jos opiskelija vaihtaa lyhyestä oppimäärästä pitkään, häneltä voidaan edellyttää täydentäviä opintoja. Vastaavuuksista ja lisänäytöistä sovitaan tapauskohtaisesti.

Kielet

Ruotsin oppimäärän vaihtamisessa noudatetaan seuraavaa kaavaa:

RUA1-RUA2 = RUB11-RUB12

RUA3 = RUB13

RUA4 = RUB19 (vain hyväksytty arvosana siirtyy)

RUA5 = RUB14

RUA6 = RUB15

RUA7 = RUB17

RUA8 = RUB16

RUA9 = RUB18

HUOM! Oppimäärää ei voi vaihtaa kesken useammasta moduulista muodostuvaa opintojaksoa (esim. RUA1-RUA2).

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän vaihtaminen S2-oppimäärään:

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän mukaisesti suoritettut moduulit luetaan hyväksi täysimääräisesti S2-moduuleihin, ja niistä saatu arvosana siirtyy S2-moduulin arvosanaksi. Mikäli opiskelijalla on sekä äidinkielen ja kirjallisuuden että S2-kielen moduuleja suoritettuina, lisätään ”päällekkäiset” vastaavat S2-moduulit lukiokohtaisiin opintoihin suoritusmerkinnällä. Lisää aiheesta luvussa *Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen*.

Muissa kielissä vastaavuuksista ja lisänäytöistä sovitaan tapauskohtaisesti.

Opinto-ohjelman muuttaminen

Opiskelija voi lukio-opintojen aikana tarvittaessa muuttaa opinto-ohjelmaansa. Ainevalintamuutokset on tehtävä hyvissä ajoin ennen seuraavan periodin alkua, viimeistään päättöviikon alkuun mennessä. Yksittäisen opiskelijan opinto-ohjelman muuttaminen vaikuttaa aina myös opetusryhmien kokoon. Kaikkia muutoksia ei aina voida toteuttaa, jos opetusryhmien koot kasvavat liian suuriksi. Samasta syystä opiskelijan valintoja saatetaan toisinaan joutua hallinnollisesti muuttamaan.

Opintojen eteneminen ja ns. ”hälytysrajat”

Lukion suorittaminen kolmessa vuodessa edellyttää, että opinto-ohjelma etenee suunnitellusti. Taulukoissa näet ns. hälytysrajat eli kuinka paljon opintopisteitä olisi hyvä olla kunkin periodin jälkeen.

Kolmen vuoden suunnitelmalla:

	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi
1. v.	10 op	20 op	32 op	44 op	56 op
2. v.	66 op	78 op	90 op	102 op	114 op
3. v.	126 op	138 op	150 op		

Kolmen ja puolen vuoden suunnitelmalla:

	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi
1. v.	10 op	20 op	30 op	40 op	50 op
2. v.	60 op	70 op	80 op	90 op	100 op
3. v.	110 op	120 op	128 op	136 op	144 op
4. v.	150 op				

Neljän vuoden suunnitelmalla:

	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi
1. v.	8 op	18 op	28 op	38 op	48 op
2. v.	58 op	66 op	74 op	82 op	90 op
3. v.	98 op	106 op	114 op	122 op	130 op
4. v.	136 op	144 op	150 op		

Laaja-alainen osaaminen

Lukiokoulutuksen tavoite on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Kaikilla oppiaineilla on yhteiset laaja-alaiset osaamisalueet, joiden tavoitteena on hyvä yleissivistys, kestävä tulevaisuus sekä vahvat jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiudet.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet ovat:

1. hyvinvointiosaaminen
2. vuorovaikutusosaaminen
3. monitieteinen ja luova osaaminen
4. yhteiskunnallinen osaaminen
5. eettisyys ja ympäristöosaaminen
6. globaali- ja kulttuuriosaaminen

OPINTOJEN SUORITTAMINEN

Yleissääntö on, että opintojaksot suoritetaan numerojärjestyksessä, ensin pakolliset ja sen jälkeen valinnaiset opinnot. Tarvittaessa järjestyksestä voi toki poiketa.

Opintojakson ensimmäisellä oppitunnilla on oltava läsnä. Opinnot suoritetaan osallistumalla lähiopetukseen ja kokeisiin tai opiskelemalla opintojakso itsenäisesti, jos se ei omaan työjärjestykseen painavasta syystä sovi.

Opintojakson itsenäinen opiskelu

Itsenäisestä suorituksesta sovitaan opintojakson opettajan ja rehtorin kanssa. Itsenäiseen suoritukseen voi saada luvan, jos lähiopetuksena järjestettävä opintojakso ei mahdu lukujärjestykseen päällekkäisyyden tai muun perustellun syyn vuoksi. Työssä käyminen tai perusteettomat poissaolot eivät ole hyväksytyjä syitä suorittaa opintoja itsenäisesti.

Itsenäiseen suoritukseen kuuluu kokeen lisäksi kirjallisia ja/tai suullisia tehtäviä opintojakson ja oppiaineen luonteen mukaisesti. Koe tehdään pääsääntöisesti päättöviikolla tai uusintakoepäivinä.

Itsenäisesti opiskellusta opintojaksosta edellytetään aina hyväksytty arvosana.

Mikäli haluat suorittaa jonkin opintojakson itsenäisenä, toimi näin:

- Neuvottele itsenäisen suorituksen mahdollisuudesta ko. aineen opettajan kanssa.

- Hae kansliasta itsenäisen suorituksen lomake tai printtaa se Wilman linkeistä.
- Täytä lomake omalta osaltasi.
- Pyydä lupa ja allekirjoitus lomakkeeseen rehtorilta tai apulaisrehtorilta. Aloitettu itsenäinen suoritus merkitään Wilmaan kirjaimella I.
- Pyydä opettajalta tiedot ja allekirjoitus lomakkeeseen.
- Täytetty lomake jää opettajalle, kun olet saanut ohjeet opiskeluun.

Lukiodiplomit ja kielitutkinnot

Lukiodiplomit tarjoavat opiskelijalle mahdollisuuden osoittaa erityistä osaamistaan ja harrastuneisuuttaan taideaineissa. Puolalanmäen lukiossa voi suorittaa kuvataiteen ja musiikin lukiodiplomin. Diplomit suoritetaan yleensä vasta abivuonna, sillä ennen lukiodiplomin aloittamista on opiskelijalla oltava riittävästi (8 opintopistettä) edeltäviä opintoja ko. oppiaineessa.

Puolalanmäen lukiossa on mahdollisuus suorittaa ranskan ja saksan kielissä viralliset kielitutkinnot Delf ja DSD II (Deutsches Sprachdiplom). Kokeet käyvät osoitukseksi kielitaidosta kaikkialla maailmassa: niiden suorittaminen oikeuttaa esimerkiksi korkeakouluopintoihin ilman erillistä kielitestiä saksan- ja ranskan-kielisellä alueella.

Äidinkielessä samoin kuin muissa kielissä on mahdollista tehdä suullisen kielitaidon koe.

Opinnot muissa Turun lukioissa

Opintojaksoja voi valita myös Turun muiden lukiodien tarjonnasta, jos ryhmään mahtuu. Niihin ilmoittaudutaan aina opinto-ohjaajan kautta.

Turun kaupungin lukiossa opiskeleva voi suorittaa lähi- tai verkko-opintoja maksutta myös Turun iltalukiossa. Iltalukion opintoihin ilmoittaudutaan Iltalukion kanslian kautta ensin opiskelijaksi (tarkistetaan oikeus maksuttomaan opiskeluun) ja sen jälkeen vielä erikseen opettajalle. Iltalukio noudattaa osin eri opetussuunnitelmaa kuin päivälukiot, ja siksi opiskelijan on tärkeää tarkistaa opinto-ohjaajalta, että on ilmoittautumassa oikealle opintojaksolle. Iltalukion ajankohtainen opintotarjonta löytyy lukion omilta sivuilta:

<https://www.turku.fi/turun-iltalukio>

Verkko-opintoja on lisäksi tarjolla myös Turun seudun etäenkaassa. Etäenkaan opintojaksoille opiskelija ilmoittautuu suoraan opettajalle. Lisätietoja saa omalta opinto-ohjaajalta. Etäenkaan lukuvuoden opintotarjonta löytyy <https://blog.edu.turku.fi/turunseudunetarengas/>

Turun lukioiden yhteiset STEAM-opintojaksot (science, technology, engineering, arts and mathematics) ovat kaikille lukiolaisille avoimia. STEAM-opintojaksoilla integroidaan oppiaineita, tehdään yhteistyötä eri oppilaitosten ja yritysten kanssa, tutkitaan ilmiöitä, syvennetään oppimista ja luodaan uutta. Ilmoittautuminen opintojaksoille tapahtuu oman opinto-ohjaajan kautta. Lisätietoa saa opintojakson opettajalta ja STEAMTURKU-sivulta:

<https://www.turku.fi/steam-turku#anchor-lukioiden-steam-opintojaksot>

Muissa lukioissa suoritettavien opintojen oppimateriaali ei yleensä kuulu maksuttomuuden piiriin. Lisäohjeita voi lukea Wilman tiedotteesta.

Musiikin oppilaitosyhteistyö

Puolalanmäen lukio tekee yhteistyötä mm. Turun konservatorion ja musiikkiopiston kanssa. Lukiolaiset voivat osallistua yhteistyöopintojaksoille, joista tiedotetaan tarkemmin lukuvuoden aikana. Osa opinnoista on rajattu musiikki-lukiolaisille, mutta useimpiin opintoihin voivat hakeutua kaikki.

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Lukiolaki (714/2018, 27 §):

“Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava toisessa [lukio]lain mukaista koulutusta antavassa oppilaitoksessa suoritettut 11 §:ssä tarkoitetut opinnot hyväksi lukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää. Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava myös muualla hankittu opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä vastaava osaaminen.”

Lukion opetussuunnitelma (2019):

“Opiskelijan tulee esittää luotettava selvitys opinnoistaan tai osaamisestaan. Tunnustamista varten lukio voi pyytää opiskelijaa täydentämään näyttöään suhteessa lukiokoulutuksen tavoitteisiin.

Lukion rehtorin tulee varmistaa, että muualla suoritettujen opintojen sisällöt ja laajuus tai muutoin hankittu osaaminen vastaavat lukio-opetuksen tavoitteita.”

“Mikäli opinnot tai muutoin hankittu osaaminen luetaan hyväksi lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan numerolla arvioitaviin opintoihin, tulee opinnoista antaa numeroarvosana. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan edellyttää opiskelijalta lisänäyttöä. Muualla hankitun osaamisen arvioinnissa menettellään, kuten lukion opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisessa opetussuunnitelmassa opintojaksojen ja oppimäärän arvioinnista määrätään.”

Turun lukiokoulutuksessa noudatetaan alla kuvattuja periaatteita osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksi lukemisessa.

Muissa lukioissa suoritettujen oman lukion opetussuunnitelman mukaiset opintojaksot sisällytetään opiskelijan oman lukion todistukseen. Jos opintojakso poikkeaa oman lukion opintojakson laajuudesta, aineenopettaja arvioi mahdollisesti tarvittavat näytöt tai muut lisäsuoritukset. Opetushallitus on linjannut, että toisessa oppilaitoksessa suoritettuja hylättyjä suorituksia (arvosana 4) ei hyväksi lueta.

Rehtori hyväksyy muissa oppilaitoksissa kuin lukioissa suoritettujen opintojen lukio-opinnoiksi soveltuvin osin. Yleissääntönä osaamisen tunnustamisessa voidaan käyttää kaavaa, jonka mukaan 19 x 45 minuuttia opetusta tai 27 tuntia toimintaa (à 60 min) vastaa yhtä opintopistettä.

Osana perusopetuksen oppimäärää hankittua osaamista ei hyväksi lueta lukiossa.

Suomen kielen ja kirjallisuuden sekä S2-opinnot

S2-oppimäärä on tarkoitettu opiskelijalle:

- jonka äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame ja jolla on muuten monikielinen tausta ja
- jonka peruskielitaidossa on puutteita jollakin kielen osa-alueella.

Oppimäärän valinnan tulee siis perustua opiskelijan suomen kielen taitoon. Esim. väestörekisteriin merkitty äidinkieli ei ole kriteeri S2:n valinnalle, eikä esim. perusopetuksessa opiskeltu S2-oppimäärä automaattisesti tarkoita, että lukiossa S2 olisi tarkoituksenmukainen. Opiskelijan kannattaa valita suomen kieli ja kirjallisuus (S1) -oppimäärä, jos taitotasoa riittää sen opiskeluun.

Tavoitteena on ohjata kaikki opiskelijat ensimmäisen vuoden aikana oikeaan oppimäärään. Oppimäärän voi Turun kaupungin linjauksen mukaan vaihtaa vain, jos opiskelijalla ei ole edellytyksiä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opiskeluun. Vaihdon perusteluna ei voi olla vain halu kirjoittaa S2-oppimäärä yo-kirjoituksissa.

Jos opiskelija harkitsee S2-oppimäärään vaihtamista, hänen tulee olla yhteydessä omaan äidinkielenopettajaansa ja keskustella hänen kanssaan omista edellytyksistään suoriutua S1-oppimäärän opinnoista.

Lukion opetussuunnitelman perusteet (2019):

“Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän mukaisesti suoritettujen opintojen luetaan hyväksi täysimääräisesti S2-oppimäärän opintoihin, ja niistä saatu arvosana siirtyy S2-opintojen arvosanaksi.

S2-opinnot korvaavat suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opinnot siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan.” Tällöin

pakollisten opintojen osalta voidaan edellyttää lisänäyttöjä ja arvosana harkitaan uudelleen niiden yhteydessä.

Opiskelijalla voi olla todistuksessaan arvosana vain joko suomen kielen ja kirjallisuuden oppimäärästä tai suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärästä, mutta ei molemmista. Jos S2-opiskelija haluaa täydentää opintojaan suomen kieli ja kirjallisuus –opintojaksoilla, ne kirjataan hänelle todistukseen S2-oppiaineen ylimääräisiksi lukiokohtaisiksi opintojaksoiksi.

Lukiokoulutusta täydentävät opiskelijan oman äidinkielen opinnot (OÄI)

Lukion opetussuunnitelman perusteet (2019):

“Mikäli opiskelijalla on todistus oman äidinkielen opinnoista, niin nämä opinnot voidaan lukea hyväksi lukiokoulutusta täydentäviin oma äidinkieli -opintoihin (OÄI) (LOPS2021 liitteet). Opintoja ei voi sisällyttää muihin opintoihin. Todistuksessa tulee käydä ilmi opetettava kieli, opetuksen laajuus opintopisteinä, opetussuunnitelman mukaiset opintojaksot. Opinnot arvioidaan suoritusmerkinnällä (S/H).”

Vaihto-opiskelun tai kansainvälisyystoiminnan aikana suoritettut opinnot

Turun lukiokoulutuksen yhteisen opetussuunnitelman (2021) mukaan voidaan tunnustaa ja hyväksilukea

- kansainvälisyysopintoihin
- osaksi oppiaineiden opintoja

Tunnustaminen osaksi kansainvälisyysopintoja (enintään 6 op)

Vaihto-opiskelun tai kansainvälisyystoiminnan aikana saavutettu kansainvälinen osaaminen voidaan tunnustaa osaksi opintoja. Kansainvälisyysopinnot merkitään lukion päättämällä tavalla (esim. oppiaineeseen Kansainvälisyys tai Hyvinvointi- ja osallisuus). Opiskelijan tulee esittää luotettava selvitys osaamisestaan. Tunnustamista varten lukio voi pyytää opiskelijaa esimerkiksi tuottamaan raportin tai osoittamaan kansainvälistä osaamistaan muulla näytöllä.

Vaihto-opiskelun kesto ja opintopisteet

- koko lukuvuosi 6 op
- 2–6 kuukautta 4 op
- 2 viikkoa – 1 kuukausi, sisältäen myös muita tehtäviä 2 op
- 1 viikko, sisältäen myös muita tehtäviä (ystävyysskoulutoiminta, koulun projektit) 2 op

Tunnustaminen osaksi oppiaineiden opintoja

Ne vaihto-opiskelun aikana suoritettut opinnot, jotka liittyvät suoraan eri oppiaineisiin, voidaan tunnustaa osaksi kyseisten oppiaineiden opintoja rehtorin antamien ohjeiden mukaan.

Opiskelijan tulee esittää luotettava selvitys opinnoistaan tai osaamisestaan. Tällainen on esimerkiksi todistus, josta käy ilmi vaihto-opiskelujakson aikana suoritettut opinnot sekä niiden arviointi. Lisäksi lukio voi edellyttää kuvausta suoritetuista opinnoista. Tunnustamista varten lukio voi myös pyytää opiskelijaa täydentämään näyttöään suhteessa lukiokoulutuksen tavoitteisiin.

Lukion tulee varmistaa, että vaihto-opiskelussa suoritettujen opintojen sisällöt ja laajuus tai muutoin hankittu osaaminen vastaavat lukio-opetuksen tavoitteita. Todistus suoritetuista opinnoista toimitetaan ensin rehtorille, joka arvioi vaihto-opiskeluajan opintojen kokonaistilanteen. Rehtori voi pyytää aineenopettajaa arvioimaan, voidaanko osaaminen tunnustaa ja vaatiiko se lisänäyttöä.

Aktiivinen kansalaisuus -opinnot

Aktiivinen kansalaisuus -opinnot ovat Turun kaupungin lukioiden opintojaksoja, joiden tavoitteena on kannustaa opiskelijoita yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen ja kansalaistaitojen kehittämiseen. Opintojaksoilla myös opiskelijan laaja-alaiset taidot vahvistuvat.

Yhteiskunnallista käytännön aktiivisuutta voi osoittaa osallistumalla esimerkiksi erilaisten järjestöjen toimintaan. Lisäksi aktiivisuudeksi voidaan hyväksyä korkeakouluopinnot, jotka tukevat lukiokoulutuksen laaja-alaisen osaamisen kehittymistä sekä opiskelijan valmiuksia yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Toiminnasta tai opinnoista tulee toimittaa allekirjoitettu todistus, josta käy ilmi sisältö/tehtävät ja toimintaan käytetty tuntimäärä.

Toiminnan tulee pääsääntöisesti olla vapaaehtoisuuteen perustuvaa.

Työelämään valmentavat opinnot (enintään 6 op)

Työelämään liittyvät kortit, passit ja koulutukset: Tietyt työelämään liittyvät kortit, passit ja koulutukset voidaan hyväksi lukea lukio-opintoihin. Esimerkkejä tavallisimmista passi- ja korttikoulutuksista:

Ajokortti 1 op (ei mopokortti)
Hygieniapassi 1 op
Anniskelupassi 1 op
Ensiapu 1 1 op (voimassa oleva)
Ensiapu 2 1 op (voimassa oleva)
Ensiapu 3 1 op (voimassa oleva)
Tulityökortti 1 op
Työturvallisuuskortti 1 op
4H-lastenhoitokurssit 1 op
Mannerheimin Lastensuojeluliiton lastenhoitokurssi 2 op
Järjestyksenvalvojakortti 2 op
Saaristolaivuritutkinto 2 op
Rannikkolaivuritutkinto 2 op
Lentolupakirja 2 op
Vartijakoulutus 2 op
Vartijan peruskoulutus 6 op

Leiriohjaaja-, isos- ja valmentajakoulutukset (enintään 6 op)

Vapaaehtoistoimintaan liittyviä ohjaus- ja valmennuskoulutuksia sekä ohjaus- ja valmennustoimintaa voidaan hyväksi lukea lukio-opintoihin. Näitä voivat olla esimerkiksi leiri- ja kerhonojajakoulutukset, valmentajana tai erotuomarina toimiminen, vapaaehtoistyö tai säännöllinen toimiminen järjestötyössä.

Esimerkkejä koulutuksista:

Partion Ryhmänohjaajakoulutus, ROK 3 op
Partion Partiojohtajaperuskoulutus, PJKP 3 op
Prometheus-leirin apuohjaajakoulutukset ja apuohjaajana toimiminen 1–2 op
Isoskoulutus ja isosena toimiminen 1–2 op
Euroopan nuorten parlamentissa (EYP) toimiminen 1–2 op
Eri lajien valmentajakoulutukset ja valmentajana toimiminen 1–2 op
Maanpuolustuskoulutus MPK, Intti tutuksi nuorille 2 op

Yläkoulun tukioppilaana toimimisesta ei myönnetä lukiossa opintopisteitä.

Korkeakouluopinnot (enintään 6 op)

Korkeakouluopintoja voidaan hyväksilukea osaksi lukio-opintoja. Hyväksiluvun laajuus määräytyy korkeakouluopintojen laajuuden mukaisesti siten, että opintopisteet vastaavat suoraan lukiossa hyväksiluettavaa laajuutta.

Muut opinnot

Taiteiden opinnot

Taiteissa hankittua osaamista voidaan tunnistaa ja tunnustaa vastaavan lukion oppiaineen opintoihin Turun kaupungin lukioiden opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti (LOPS2021). Osaamisen tunnustamista varten opiskelijan tulee toimittaa todistus opintojen sisällöstä ja tuntimääristä.

Esimerkiksi taiteen perusopetuksessa suoritetusta laajan oppimäärän perusopintojen kokonaisuudesta voidaan antaa 4 opintopistettä soveltuvan oppiaineen projektiopintoihin tai muihin vapaasti valittaviin opintoihin. Tämä on tavallisin suoritus esim. musiikki- ja kuvataidekouluissa. Opiskelija on saattanut suorittaa vain osan perusopintojen kokonaisuudesta, jolloin hyväksiluku tehdään soveltuvien osien.

Huom! Jos lukiolla on taiteen erityistehtävä, päättää lukio itse toimintamalleistaan taiteen osaamisen tunnustamisesta ja tunnustamisesta.

Taidekasvatuksen kenttä on moninainen ja kaikki taidekasvatusta tarjoavat tahot eivät seuraa OPH:n opetussuunnitelmaa. Tällöin hyväksiluvussa noudatetaan rehtorin ja aineenopettajan harkintaa.

Tiede- ja taidekilpailut (enintään 6 op)

Opiskelijan osaamista voidaan myös tunnistaa ja tunnustaa kansallisen tai kansainvälisen tiede- tai kulttuurikilpailujen menestyksen perusteella vastaavan oppiaineineen projektiopintoihin. Hyväksiluku voidaan tehdä esimerkiksi kansainvälisten olympialaisten valmennukseen pääsystä ja suorittamisesta. Hyväksiluvussa noudatetaan rehtorin ja aineenopettajan harkintaa.

Urheilu (enintään 6 op)

Jos opiskelija lukioaikanaan osallistuu säännöllisesti urheiluseuran ohjattuun valmennukseen, voidaan saavutettu osaaminen tunnustaa ja tunnustaa osaksi hänen lukio-opintojaan. Opiskelijalle voidaan tunnustaa enintään 6 opintopistettä lukiotutkintoon. Opintosuoritukset tunnustetaan osaksi liikunnan projektiointojaksoa tai muuta liikunnan lukiokohtaista opintojaksoa. Osaamisen tunnustamista varten opiskelija toimittaa lukukauden lopuksi valmentajansa allekirjoittaman todistuksen, josta käy ilmi valmennustaso sekä harjoittelun määrä viikossa.

Huom! Jos lukiolla on urheilun erityistehtävä, päättää lukio itse toimintamalleistaan kilpailemiseen ja valmennukseen liittyvän osaamisen tunnustamisesta ja tunnustamisesta.

Päätöviikko ja kokeiden palautus

Jokaisen periodin lopussa on päätöviikko, jonka aikana on kokeita, muita arvioitavia tilaisuuksia, oppitunteja tai opintovierailuja. Oppiaineissa voidaan pitää myös päätöviikon ulkopuolisia arvioitavia testejä tai osakokeita.

Päätöviikko alkaa aina 7. palkin päivällä ja jatkuu sitten palkkijärjestyksessä 1, 2, 3, 4, 5, 6. Päätöviikon toteutustavoista ja aikatauluista sovitaan periodin alussa opettajan kanssa. Pääsääntöisesti päätöviikon päivät ovat klo 8.30–13.45. Opiskelijoiden päivän pituus on aina vähintään 2,5 tuntia. Opiskelijat, joilla on oikeus lisäaikaan kokeessa, informoivat opettajia asiasta itse.

Päätöviikolla lukiolaiset voivat käydä ruokailemassa lukion ruokailuaikatauluja noudattaen. Lukiolaiset eivät mene ruokalaan yläkoulun ruokailuaikoina klo 10.45–11.15 ja klo 11.45–12.15.

Koetilaisuuksissa opiskelijalla on normaalisti oltava mukanaan tietokone, jossa on ajantasainen versio Abitti2-sovelluksesta. Konseptipaperit opiskelija saa koulusta. Laukut ja kännykät (äänettömällä) jätetään luokan eteen / taakse opettajan antamien ohjeiden mukaan.

Kokeet palautetaan ja palaute annetaan sähköisesti tai opettajan ilmoittamana ajankohtana. Kun opiskelija haluaa kysyä tai selventää saamaansa arviointia, hän voi olla yhteydessä opettajaan.

Uusintakokeet

Jos opiskelija sairastuu päätöviikolla, hänen tulee ilmoittaa poissaolosta välittömästi opintojakson opettajalle Wilma-viestillä. Muu hyväksyttävä syy poissaololle on sovittava opettajan kanssa etukäteen. Koe suoritetaan uusintakoepäivänä, joita järjestetään kerran periodissa päätöviikon jälkeen.

Uusintakoepäivinä voi suorittaa myös hylättyjä ja itsenäisesti suoritettavia opintojaksoja tai yrittää korottaa arvosanaa. Yhtenä uusintapäivänä voi osallistua korkeintaan **kahteen** kokeeseen.

Uusinnat pidetään yleensä maanantaisin klo 16.15–19.15 (pidennetty klo 20.00 asti) Aurakadun koulutalossa. Kokeeseen on saavuttava ajoissa. Ulko-ovi toimii koodilla klo 17.00 asti. Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 17.15.

Viidennen periodin uusintakoe järjestetään seuraavan syyslukukauden alussa.

Uusintakokeeseen ilmoittautuminen

Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan Wilmassa **Tentit**-välilehdellä.

1. Sivulla on luettelo edellisen periodin opintojaksoista. Jos oikeaa koetta (tenttiä) ei näy, voit luoda sen itse kohdassa "Ilmoittaudu listalta puuttuvaan tenttiin". Valitse tenttipäivä, tentittävä opintojakso/moduuli ja opettaja. Jos sinulla on jo aiempi arviointi, ruudulle ilmestyy suoritustiedot (päivämäärä, arvosana, opettaja). Tarkista, että olet ilmoittautunut oikeisiin kokeisiin (opintojakso ja opettaja).
2. Jos ilmoittaudut uusintaan tekemään monimoduulisen opintojakson koetta, valitse (opettajan ohjeistuksella) jokin opintojaksoon sisältyvä moduuli ja ilmoittaudu siihen. Opettaja merkitsee uusintakokeen arviointikirjaan arvosanan em. moduuliin ja ilmoittaa lisäksi kansliaan saman arvosanan muihin saman opintojakson moduuleihin. Jos kyseessä on edelleen jatkuvan opintojakson osakoe, opettaja arvioi kokeen, mutta merkitsee uusintakokeen arviointikirjaan "Opintojakso kesken, ei vielä arvioida."
3. Ilmoittaudu viimeistään **uusintakoetta edeltävänä keskiviikkona kello 14.15 mennessä. Huom.** Tämän jälkeen et voi ilmoittautua Wilmassa.
4. Ilmoittautuminen on sitova ja lasketaan koekerraksi, mikäli sitä ei ole etukäteen peruttu. Voit perua uusintaan ilmoittautumisen klikkaamalla tentin kohdalla *Peru tentti* -painiketta. Ilmoittautumisen voit perua siihen saakka kuin ilmoittautumisaikaa on jäljellä.

Jos sairastut uusintapäivänä etkä pääse osallistumaan kokeeseen, ilmoita siitä Wilma-viestillä opettajalle.

ARVIOINTI

Opintojakson arviointi

Opiskelijan oppimisen arvioinnin tarkoituksena on edistää opiskelijoiden oppimista. Arvioinnilla kannustetaan omien tavoitteiden asettamiseen ja ohjataan opiskelijaa kehittämään työskentelyään tavoitteidensa suuntaisesti. Opettaja käy kunkin opintojakson alussa läpi opintojakson keskeisen sisällön, keskeiset tavoitteet sekä arviointiperusteet.

Jos opintojakso koostuu vain yhden oppiaineen moduuleista, annetaan koko opintojaksosta yksi arvosana. Jos opintojaksossa on moduuleita useista eri oppiaineista, annetaan kustakin oppiaineesta omat arvosanat. Huomaa, että arvosana laajemmasta opintokokonaisuudesta, esim. neljän opintopisteen eng-

lannin opintojaksosta ENA01-ENA02 tulee näkyviin vasta, kun koko opintojakso on valmis. Wilma-järjestelmästä johtuen sama arvosana tulee siis tällöin näkyviin sekä moduuliin ENA1 että moduuliin ENA2.

Opintojakso arvioidaan numeroin 4–10 tai suoritusmerkinnällä S / H. Arvosana määräytyy koearvosanan ja muun näytön perusteella. Muuhun näyttöön sisältyvät mm. tuntiosaaminen ja -aktiivisuus, kotitehtävien tekeminen sekä erilaiset kirjoitelmat tai muut tehtävät. Osasuorituksen puuttuminen voi alentaa opintojakson arvosanaa tai estää sen arvioinnin kokonaan. Jokainen opintojakso arvioidaan erikseen toisistaan riippumatta. Itsenäisesti opiskellusta opintojaksosta edellytetään aina hyväksyty arvosana.

Todistuksen kirjainten merkitykset

S = hyväksyty / suoritettu opintojakso

H = hylätty opintojakso

T = täydennettävä: opintojaksossa on suorittamattomia osa-alueita

K = keskeytetty opintojakso

I = opintojaksosta on pyydetty itsenäisen suorituksen ohjeet

P = poisvalittu opintojakso (musiikkilinjalaisilla)

T-merkintä

Opiskelijan kannattaa pyrkiä aina tekemään opintojaksot valmiiksi (tehtävät palautettu, kokeet suoritettu) kyseisen periodin aikana, jotta seuraavan periodin työmäärä ei muodostu kohtuuttomaksi. Mikäli poissaoloja, opiskeltavaa ja rästitehtäviä kertyy paljon, aineenopettaja voi ohjata opiskelijan jo opintojakson aikana Learning Café'hen tai T-hetkeen, joita järjestetään useamman kerran viikossa. Opettaja voi myös pyytää opiskelijaa jäämään jonain päättöviikon päivänä tekemään puuttuvia tehtäviä kokeen jälkeen.

Jos kuitenkin jokin osa opintojaksosta jää tekemättä, eikä opettaja tästä syystä voi arvioida osaamista, hän merkitsee opintojakson T-kirjaimella. Opiskelijan velvollisuus on selvittää opettajalta, millä tavoin opintojaksoa pitää täydentää ja milloin esim. puuttuvan kokeen voi suorittaa. Opettajan merkitsemät lisätiedot löytyvät Wilman Opinnot-välilehdeltä ao. opintojaksoa klikkaamalla. Pääsääntö on se, että puuttuva koe suoritetaan heti seuraavassa uusintakokeessa ja puuttuvat osasuoritukset palautetaan uusintakoepäivään mennessä. Opiskelija voi erityistilanteessa anoa pidennystä opintojakson suorittamiseen opettajalta.

T-merkinnät poistetaan (= opintojakso pitää tehdä kokonaan uudestaan) säännöllisesti lukuvuosikalenteriin merkittyinä päivinä.

Ryhmänohjaaja ilmoittaa erityisopettajalle oman ryhmänsä tilanteesta jokaisen periodin arvioinnin valmistuttua. Erityisopettaja voi olla opiskelijaan yhteydessä ja tukea opintojakson täydentämisessä mm. kutsumalla T-hetkeen. Kannattaa

muistaa myös Learning café, jossa on aina saatavilla apua matemaattisiin aiheisiin.

Hylätyn opintojakson uusiminen

Opiskelija voi yhden kerran yrittää uusia korkeintaan vuoden vanhaa hylättyä opintojakson arvosanaa. Uusiminen kohdistuu siis koko opintojakson arvosanaan, ei yksittäiseen moduuliin. Opintojakson voi suorittaa myös osallistumalla uudelleen opetukseen ja järjestettäviin kokeisiin, tai opettajan harkinnan mukaan opiskelemalla opintojakso itsenäisesti.

K-merkintä

Mikäli opiskelija haluaa keskeyttää jonkin opintojakson opinnot, hänen on viipymättä oltava yhteydessä ensin ao. opettajaan ja sitten opinto-ohjaajaan lukujärjestysmuutosten ja uusien opintosuunnitelmien tekemiseksi. Mikäli aineenopettaja toteaa opiskelijan opintojakson keskeytyvän runsaiden poissaolojen vuoksi (oppimisen tavoitteet eivät voi toteutua), ao. opettaja tiedottaa asiasta opiskelijalle, ryhmänohjaajalle sekä opinto-ohjaajalle.

Opinto-ohjaaja poistaa opintojakson valinnan, lisää K-merkinnän opintojakson arvioinnin kohdalle ja varmistaa, että ryhmänohjaaja on saanut tiedon asiasta. Mikäli kyseessä on pakollisia moduuleja sisältävä opintojakso, se on suoritettava myöhemmin. Valinnaisten opintojen K-merkintä poistetaan arvioinneista viimeistään valmistumisvaiheessa.

Hyväksytyt arvosanan korottaminen

Opiskelija voi yhden kerran yrittää korottaa korkeintaan vuoden vanhaa opintojakson hyväksytyä arvosanaa. Korottaminen kohdistuu siis koko opintojakson arvosanaan, ei yksittäiseen moduuliin. Jos opiskelija saa huonomman arvosanan, parempi arvosana jää voimaan.

Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Opiskelijalla on oikeus pyytää arvioinnin uusimista 14 vuorokauden kuluessa. Uusimisesta on tehtävä kirjallinen ja perusteltu pyyntö rehtorille. Uudesta arvioinnista päättävät rehtori ja aineenopettaja yhdessä.

Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan opiskelemista valtakunnallisista pakollisista, valtakunnallisista valinnaisista sekä lukiokohtaisista valinnaisista opintojaksoista.

Oppimäärän päättöarvosana määräytyy opiskelijan suorittamien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen arvosanojen keskiarvosta pyöristettynä lähimpään kokonaislukuun. Lukiokohtaiset opinnot voivat vaikuttaa oppimäärän arviointiin ainoastaan korottavasti. Aineenopettajalla on oikeus korottaa arvosanaa harkintansa mukaan. Lukiokohtaisista opinnoista luetaan oppiaineen oppimäärään vain hyväksytysti suoritettut opinnot. Hylätyt lukiokohtaiset opinnot eivät siis lisää opintopistekertymää.

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

pakollisia ja valinnaisia valtakunnallisia opintoja	hylättyjä enintään
2–5 opintopistettä	0 op
6–11 opintopistettä	2 op
12–17 opintopistettä	4 op
18 opintopistettä tai enemmän	6 op

Kannattaa olla tarkkana opintopistemäärien kanssa! Esimerkiksi fysiikan moduulit FY1 ja FY2 ovat molemmat vain 1 opintopisteen laajuisia, kun taas FY3 on laajuudeltaan kaksi opintopistettä. Jos opiskelija suorittaa fysiikkaa neljän opintopisteen verran, mikään näistä kolmesta moduulista ei voi olla arvosanaltaan 4.

HUOM! Jälkikäteen ei voi poistaa opiskelijan opiskelemia pakollisia opintoja eikä hyväksytysti suoritettuja valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Sen sijaan hylätyn valtakunnallisen valinnaisen tai lukiokohtaisen valinnaisen opintojakson voi poistaa. Jos opiskelija haluaa, että jokin opintojakson arvosana poistetaan, hän ottaa vähintään kuukautta (31.10. / 30.4.) ennen valmistumistaan yhteyttä opinto-ohjaajaan, jonka kanssa asia käydään läpi.

Opiskelijalla on mahdollisuus ennen päättötodistuksen antamista yrittää korottaa oppiaineen päättöarvosanaa (= aineen koko oppimäärä). Yhtä ainetta saa tenttiä vain kerran, joko ennen tai jälkeen ylioppilaskirjoitusten. Kirjoituksia edeltävä korotustentti sovitaan ko. opettajan kanssa erikseen ja se tehdään usein kirjoituksiin preppaavan suullisen tentin yhteydessä. Jos jonkin oppiaineen arvosanaa haluaa korottaa vielä kirjoitusten jälkeen, on korotuksen oltava tehtynä viimeistään kuukautta ennen valmistumista. Päättöarvioinnin korotuskokeeseen ilmoitaudutaan kirjallisesti kyseisen aineen opettajalle.

Päätötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Kaikki muut valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset oppiaineet arvioidaan numeroin, mutta opinto-ohjauksen opintojaksoista annetaan suoritusmerkintä. Lukiokohtaiset oppiaineet arvioidaan joko arvosanoin tai S-merkinnällä.

Opiskelija on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän myös

1. liikunnasta
2. niistä oppiaineista, joissa opiskelija suorittanut vain kaksi opintopistettä
3. valinnaisista kielistä, joissa opiskelija suorittanut korkeintaan neljä opintopistettä

Opiskelija voi pyytää oppiaineen numeroarvioinnin muuttamista S-merkinnäksi kirjallisesti koulusihteeriltä ennen valmistumistaan; syksyllä 31.10. mennessä ja keväällä 30.4. mennessä.

POISSAOLOT

Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä (Lukiolaki 2018 30§). Perustelluksi syyksi katsotaan yleisimmin sairastuminen. Esimerkiksi työssäkäynti tai ajotunnit eivät ole hyväksyttäviä poissaolon perusteita. Lukiossa opiskelu on tiivistä, joten jokainen opitunti on tärkeä. Poissaolot saattavat myös vaikuttaa opintojakson arviointiin.

Kaikki poissaolot tulee selvittää. Alaikäisen opiskelijan poissaolot selvittää huoltaja Wilman kautta. Täytettyään 18 vuotta opiskelija voi selvittää poissaolonsa itse, mutta hän voi myös sallia huoltajilleen oikeuden säilyttää Wilmatunnukset. Luvan voivat antaa 18 vuotta täyttäneet, muilla kyseinen kohta ei näy Wilman Opiskelijan tiedot -lomakkeessa.

Etukäteen tiedettyyn poissaoloon tulee aina pyytää lupa, jota haetaan Wilmassa Hakemukset ja päätökset -välilehdellä. Luvan enintään kolmen päivän poissaoloon myöntää ryhmänohjaaja, pidempiin rehtori. Luvan saatuaan opiskelija ilmoittaa siitä opettajille ja selvittää etukäteen poissaoloajan koulutyöt ja -tehtävät. Poissaolon myöntäjä merkitsee selvitettyt poissaolot opiskelijalle Wilmaan.

Jos opiskelija on poissa koulun edustustoiminnan tms. vuoksi, poissaolot merkitsee se opettaja, jonka järjestämään toimintaan poissaolot liittyvät. Opiskelijan vastuulla on selvittää poissaolon aikana opiskeltavat asiat ja mahdolliset korvaavat tehtävät kultakin aineenopettajalta ja hoitaa ne annetun aikataulun mukaisesti.

Jokainen opettaja on velvollinen seuraamaan opiskelijan koulunkäyntiä ja opintojen edistymistä. Aineenopettaja merkitsee poissaolot viipymättä Wilmaan ja

ilmoittaa ryhmänohjaajalle, jos opiskelijalla on selvittämättömiä poissaoloja yhtäjaksoisesti tai toistuvasti periodin aikana. Mikäli näyttää siltä, että opiskelija on keskeyttänyt koko opintojakson, opettaja on yhteydessä opinto-ohjaajaan, joka opiskelijaa kuultuaan merkitsee opintojakson keskeytetyksi (K-merkintä). Ryhmänohjaaja ottaa poissaolot puheeksi opiskelijan ja huoltajan kanssa välittömästi poissaolot havaittuaan. Tarvittaessa pidetään pedagoginen tai opiskeluhuollollinen palaveri, selvitetään poissaolojen syyt ja mahdolliset tukitoimet (Tarkemmat toimintamallit: Opiskelijan tukeminen ja poissaolomalli Turun lukioiden sekä Turun lukioiden opiskeluhuoltosuunnitelma).

Poissaolojen vaikutus tavoitteiden saavuttamiseen

Opintojakson alussa opettaja ilmoittaa, miten jakso arvioidaan ja mitkä suoritukset vaikuttavat arviointiin ja ovat hyväksytyt suorituksen ehtona.

Opettaja arvioi poissaolojen merkitystä tavoitteiden saavuttamisen kannalta ja ohjaa opiskelijan opiskelemaan tunneilla käsitellyt asiat. Korvaavat suoritukset on palautettava opettajalle koepäivään mennessä. Mikäli poissaoloja, opiskeltavaa ja rästitehtäviä kertyy paljon, opettaja voi ohjata opiskelijan jo opintojakson aikana Learning Café'hen tai T-hetkeen, joita järjestetään useamman kerran viikossa.

Jos poissaoloja on merkittävästi eikä arviointia voi tästä syystä tehdä, opintojakso pitää suorittaa kokonaan uudestaan.

Vaihto-opiskelijaksi lähteminen

Vaihtoon lähtevän oppivelvollisen opiskelijan (ja hänen huoltajansa) tulee hakea oppivelvollisuuden määräaikaista keskeyttämistä. Lomakkeen voi tulostaa täytettäväksi Wilmasta (Tulosteet / Hakemus oppivelvollisuuden keskeyttämiseen). Täytetty lomake toimitetaan kansliaan.

Kaikki vaihtoon lähtijät täyttävät lisäksi lukion oman Vaihto-opiskelijan lomakkeen (Wilman linkeissä) ja tuovat sen kansliaan.

Vaihtoon lähtevä opiskelija selvittää opinto-ohjaajan kanssa, miten vaihto-aika vaikuttaa hänen opintoihinsa ja miten esimerkiksi seuraavan lukuvuoden opintovalinnat tehdään.

Koulusta saatu tietokone, laturi ja oppikirjat palautetaan koululle vaihdon ajaksi.

Vaihto-opiskelun tai kansainvälisyystoiminnan aikana saavutettu kansainvälinen osaaminen voidaan tunnustaa osaksi opintoja. Tunnustamista varten lukio

voi pyytää opiskelijaa esimerkiksi tuottamaan raportin tai osoittamaan kansainvälistä osaamistaan muulla näytöllä. Lue lisää luvusta *Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen*.

Oppilaitoksen vaihtaminen

Jos lukion opiskelija haluaa vaihtaa johonkin toiseen oppilaitokseen, hänen tulee ensin keskustella asiasta opinto-ohjaajansa kanssa. On hyvä huomata esimerkiksi, että hylättyjä suorituksia ei hyväksilueta uudessa oppilaitoksessa.

Oppivelvollinen opiskelija ei voi omalla ilmoituksellaan erota lukiosta ennen kuin hänellä on opiskelupaikka jossain toisessa oppilaitoksessa. Lukiosta eroamiseksi tulee täyttää eroilmoitus, johon vaaditaan huoltajan allekirjoitus. Eroilmoituslomakkeen saa kansliasta ja se toimitetaan täytettynä rehtorille.

Oppivelvollisuus voidaan tietyin perustein keskeyttää oppivelvollisen tai hänen huoltajansa hakemuksesta. Tällaisia syitä ovat esim. pitkäaikainen sairaus tai vamma, tai vähintään kuukauden kestävä tilapäinen ulkomailla oleskelu (mm. vaihto-opiskelu). Oppivelvollisuuden keskeyttämistä voi hakea Wilmasta löytyvällä lomakkeella (Tulosteet / Hakemus oppivelvollisuuden keskeyttämiseen). Tulostettu lomake toimitetaan täytettynä rehtorille.

Koulusta saatu tietokone, laturi ja oppikirjat palautetaan koululle. Mikäli opiskelija siirtyy toiseen Turun kaupungin päivälukioon, saa tietokoneen viedä mukanaan.

OPPIVELVOLLISUUS JA MAKSUTTOMUUS

Laajennettu oppivelvollisuus koskee perusopetuksen 1.1.2021 jälkeen päättäneitä. Oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon. Oppivelvollisen nuoren huoltajan tai muun laillisen edustajan tulee huolehtia siitä, että nuori suorittaa oppivelvollisuuden (OVL 9§).

Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta. Maksuttomuus koskee vain opiskelijoita, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Mikäli opiskelija täyttää lukio-opintojensa aikana 20 vuotta, hän voi halutessaan hakea maksuttomuusajan pidentämistä täyttämällä hakemuksen Wilmassa Hakemukset ja päätökset -välilehdellä.

Opiskelija saa lukiolta käyttöönsä oppimateriaalit, kannettavan tietokoneen sekä muut opinnoissa tarvittavat materiaalit. Oppimateriaali tarjotaan siis maksuttomasti kaikkiin omassa koulussa opiskeltaviin opintojaksoihin. Muissa lukioiden tehtyjen oppimateriaalien hankinnasta ohjeistetaan erikseen Wilman tiedotteissa. Myös ylioppilastutkinnon viisi ensimmäistä koetta ovat maksuttomia.

Maksuttomuuden piiriin eivät kuulu esim. opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä. Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista toiminnoista esim. opintoretkestä, vierailuista ja tapahtumista voidaan periä kohtuullisia maksuja.

OPPIMATERIAALIT

Oppikirjat lukuvuonna 2026–2027

Maksuttomuuteen oikeutettu opiskelija saa omassa lukiossa käytettävät oppimateriaalit koulusta. Oppimateriaali on pääosin digitaalista ja se jaetaan kunkin opintojakson alussa. Muissa lukioissa suoritettavien opintojen materiaalihankinnoista annetaan lisäohjeita Wilman tiedotteessa. Opiskelija, jota oppivelvollisuus ja maksuton toinen aste ei koske, hankkii ja kustantaa oppikirjat ja muun opiskelumateriaalin itse.

Oppiaine	Oppimateriaali	Kustantaja
ÄIDINKIELI	Särmä digikirja ja digitehtävät 1–11 Särmä kielenhuolto	Otava
ENGLANTI	Elements 1–8, kertaus	Sanoma Pro
A-RUOTSI	Inne 1–8 (printti) Fokus 6 (printti)	Otava Otava
B1-RUOTSI	Fokus 1–7, Fokus abi	Otava
A-RANSKA	J'aime 4–8 & Dans la poche Chez Marianne 3 (printti) Système kielioopin harj. (printti) Camus, L'étranger	Otava Finn Lectura OPH
B2-RANSKA	J'aime 3–8 & Dans la poche	Otava
B3-RANSKA	J'aime 1–8 & Dans la poche	Otava
A-SAKSA	Unter Uns 1–8 Saksa eKielioppi Tipp Saksan kielioppi ja harj. (printti)	eOppi eOppi Otava
B2-SAKSA	Magazin.de 3–8, Magazin.de Abi	Otava

Oppiaine	Oppimateriaali	Kustantaja
B3-SAKSA	Magazin.de 1–8, Magazin.de Abi	Otava
B3-ESPANJA	Nos vemos 1–8	Otava
A-VENÄJÄ	Ekstrim 1 tekstikirja (printti) Ekstrim 1 tehtäväkirja (printti) Ekstrim 2 tekstikirja (printti) Ekstrim 2 tehtäväkirja (printti)	OPH
B3-VENÄJÄ	Ponjatno! 1–3 (printti) Ponjatno! 4–6 (printti) Ponjatno! 7–8 (printti)	Otava
YHTEINEN MATEMATIIKKA	MAOL taulukot Unioni, Luvut ja yhtälöt	Otava Sanoma Pro
LYHYT MATEMATIIKKA	Moodi lyhyt matematiikka 2–9, kerta- taus	Sanoma Pro
PITKÄ MATEMATIIKKA	Moodi pitkä matematiikka 2–12, kerta- taus	Sanoma Pro
FYSIIKKA	Fysiikka 1–8, kerta- taus	Sanoma Pro
KEMIA	Mooli 1–6, kerta- taus	Otava
BIOLOGIA	liris 1–6, kerta- taus	Sanoma Pro
MAANTIEDE	Manner 1 (printti) Manner 2 (printti) Manner 3 (printti) Manner 4 Manner kerta- taus	Otava
TERVEYSTIETO	Terve 1–3, kerta- taus	Sanoma Pro
HISTORIA	Forum Historia 1–6, kerta- taus	Otava
YHTEISKUNTAOPPI	Kanta 1–4, kerta- taus	Sanoma Pro
USKONTO	Lumo 1–6	Otava
ELÄMÄNKATSOMUS- TIETO	Matka 1 (printti) Matka 2 (printti) Matka 3–6	Sanoma Pro

Oppiaine	Oppimateriaali	Kustantaja
PSYKOLOGIA	Mieli 1–5 PS Sosiaalipsykologisia ilmiöitä (PS7) Psykologian kertaus (LOPS 2021)	Sanoma Pro Studeo Studeo
FILOSOFIA	Argumentti 1–4	Sanoma Pro
OPINTO-OHJAUS	OP1 Minä opiskelijana OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus	Studeo Studeo
MUSIIKKI	Ei oppikirjaa	
KUVATAIDE	Ei oppikirjaa	

Ohjeita sähköiseen opiskeluun

Laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat lukiolaiset saavat opiskeluun tarkoitetun tietokoneen koulusta. Tietokonetta tarvitaan päivittäin, sillä suuri osa oppimateriaalista on digitaalista. Opiskelija ei saa tietokonetta omaksi vaan käyttöönsä opintojen ajaksi.

Tietokoneet tulevat kaupungin kevyeen ylläpitoon niin, että opiskelijoilla on omiin koneisiinsa asennusoikeudet. Windows käyttöjärjestelmän lisäksi koneiden mukana tulee MS Office –paketti. Muut opiskelussa mahdollisesti tarvittavat ohjelmistot asennetaan opettajien ohjeiden mukaisesti kouluvuoden aikana.

Jos opiskelija haluaa käyttää omia laitteita opiskelussa, se on mahdollista, mutta kaupungin tarjoamia ohjelmistoja ei niihin tarjota ja niiden käyttöä ei tueta.

Ne opiskelijat, jotka eivät kuulu maksuttoman toisen asteen piiriin, hankkivat opiskeluissa tarvittavan tietokoneen itse. Tietokonetta hankkiessa kannattaa tutustua Ylioppilastutkintolautakunnan ohjeisiin <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/maaraykset-ja-ohjeet/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet/liite-2-kokelaan/>.

Lukion aloittaville opiskelijoille järjestetään tietoteknisten perusvalmiuksien opetusta 1. periodissa. Tunneilla käydään läpi koulun arkeen liittyviä tietoteknisiä taitoja ja ohjelmia ja harjoitellaan Abitti-sovelluksen käyttöä.

Kaikilla lukion opiskelijoilla on käyttäjätunnus (esim. mr0103) ja siihen liittyvä salasana, joita käytetään mm. kirjaututtaessa seuraaviin palveluihin:

- Wilma <https://turku.inschool.fi/>
- edu.turku.fi-sähköposti (tunnus@edu.turku.fi)
- Office 365 <https://edu.turku.fi/> (tunnus@edu.turku.fi)
- Google Workspace <https://edu.turku.fi/> (tunnus@edu.turku.fi)
- Moodle <https://lukio.edu.turku.fi/>
- Langaton verkko <https://edu.turku.fi/ohjeet/langaton-verkko-wlan/>

Opiskelija voi itse vaihtaa salasanansa uuteen, tai ongelmatapauksissa salasanan vaihtamisessa voi auttaa kuka tahansa opettaja: <https://edu.turku.fi/ohjeet/salasanojen-vaihtaminen/>

Turkulaisesta yläkoulusta siirtyneen opiskelijan käyttäjätunnus ja salasana säilyvät samoina kuin yläkoulussa. Muista kouluista tulleet opiskelijat saavat tunnuksen ja aloitussalasanan viimeistään koulun alkaessa.

Salasanan pituus on vähintään 16 merkkiä. Lisäksi salasanassa on oltava vähintään kolme seuraavista: iso kirjain, pieni kirjain, numero tai erikoismerkki. Kirjaimia ä ja ö ei kannata käyttää, ei myöskään osia omasta nimestä tai käyttäjätunnuksesta, eikä samaa salasanaa, jota olet jo aiemmin käyttänyt. Ohjeita <https://edu.turku.fi/vinkkeja-salasanan-vaihtoon/>

Huomaa, että käyttäjätunnus ja siihen liittyvät palvelut ovat käytössä opiskeluajan. Siirrä kaikki tarpeellinen muille tileille ennen valmistumistasi / vaihtaessasi opiskelupaikkaa muualle kuin turkulaiseen lukioon / ammatti-instituuttiin.

Lisätietoja: <https://edu.turku.fi/ohjeet/kayttajatunnukset/>

OPISKELUTAIDOT

Opiskelu lukiossa muuttuu peruskouluun verrattuna: periodit vaihtuvat nopeasti, opintojaksot ovat tiiviitä, ja tunneilla käsitellään laajoja asiakokonaisuuksia. Läksyjä ja kokeeseen luettavaa tulee paljon. Itsenäisen työn ja oman vastuun osuus kasvavat, ja joskus opiskelijasta voi tuntua, ettei kaikkea ehdi tehdä kunnolla.

Opiskelussa voi kuitenkin kehittyä. Helpoin ja paras tapa auttaa itseään on tuttu ja yksinkertainen: ole aktiivinen oppitunneilla, kuuntele, tee muistiinpanoja ja osallistu. Läksyjen säännöllinen tekeminen on parasta päättöviikkoon harjoittelua. Huolehdi myös jaksamisestasi: pidä huoli, että harrastuksille, ystäville ja levolle jää sopivasti aikaa. Tärkeää on myös asenne: olet lukiossa itseäsi varten. Aseta tavoitteet korkealle, innostu uusien asioiden oppimisesta ja yritä parhaasi.

Ja vaikka opiskelu lukiossa onkin pitkälti sähköistä, opiskelussa kannattaa ehdottomasti edelleen hyödyntää myös perinteisiä menetelmiä. Kynä, vihko ja käsin kirjoitetut muistiinpanot jäsentävät ajatuksia ja auttavat muistiin painamisessa.

Opiskelutaitoihin ja oppimiseen saa tukea aineenopettajilta, erityisopettajilta ja opinto-ohjaajilta. Kannattaa muistaa erityisesti viikoittain järjestettävät Learning Café sekä T-hetket, joissa on mahdollisuus tehdä läksyjä, opiskella yhdessä kavereiden kanssa ja saada opettajilta apua oppimiseen.

Opiskelijan tukemiseksi voidaan järjestää myös pedagogisen tuen (opiskeluun liittyvät asiat) tai moniammatillisen ryhmän kokous (opiskelijan jaksaminen, opiskeluhuolto).

Tekoäly lukio-opinnoissa

Tekoälyä voi käyttää monella tavalla opiskelun apuna: tiedonhakuun, tekstin tiivistämiseen, ideoimiseen, kielen tarkistamiseen, kuvien ja musiikin luomiseen, tukiopettajana jne. Tekoälyyn perustuvia sovelluksia tulee kuitenkin käyttää hallitusti ja harkitusti.

Opettaja voi rajoittaa tekoälyn käyttöä tilanteissa, joissa se ei edistä oppimistasi: tekoälyn käyttö oppimistehtävissä ja kokeissa on lähtökohtaisesti kielletty, ellei opettaja toisin ohjeista. Jos olet epävarma siitä, voitko käyttää tehtävän tukena tekoälyä, varmista asia etukäteen opettajalta.

Tekoälyn luvaton käyttö opiskelun apuvälineenä katsotaan vilpiksi ja se johtaa kyseisen tehtävän tai kokeen hylkäämisen ja muihin mahdollisiin toimenpiteisiin (ks. luku Turun lukioiden järjestyssäännöt).

Turun lukiokoulutus tarjoaa opiskelijoille tiettyjä tekoälypalveluita (mm. Copilot Chat, Adobe Express for Education). Ajantasainen tieto käytettävistä palveluista ja sovelluksista löytyy täältä: <https://edu.turku.fi/ohjeet/tekoalysovellukset-ope-tuksessa/>.

Lukiokoulutuksessa on laadittu tekoälyn käytön huoneentaulu opiskelijan avuksi.

Ohjeet opiskelijalle

Opiskelija varmistaa, että tekoälyn käyttö on sallittua tekeillä olevassa tehtävässä ja opintojaksossa. Tekoälyä käytetään tukiälynä ©

Tekoälyn huoneentaulu. Turun lukiokoulutus 2025.

OPISKELIJAN OHJAUS

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksessa käsitellään lukio-opiskeluun, ylioppilaskirjoituksiin, jatko-opintoihin ja työelämään liittyviä kysymyksiä. Omassa oppiaineessaan ohjaavat kaikki opettajat, mutta päävastuu lukio-opintojen ja jatkokoulutussuunnittelun ohjauksesta on opinto-ohjaajilla, jotka pitävät opinto-ohjauksen oppitunnit sekä antavat pienryhmä- ja henkilökohtaista ohjausta. Opinto-ohjaajat tapaavat kaikki aloittavat lukiolaiset ensimmäisen periodin aikana oppitunneilla.

Valmistuneella opiskelijalla, joka ei ole saanut jatko-opiskelupaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, on oikeus saada opintoihin hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin ohjausta vielä valmistumisestaan seuraavan lukuvuoden aikana.

Puolalanmäen lukion opinto-ohjaajat ovat

Johanna Ahonen: ryhmät 26AB, 25ABC, 24ABC, 23G (p. 040 6613 920)

Tanja Lumme: ryhmät 26CD (p. 044 9024 8378)

Eija Pakola: ryhmät 26EF, 25DEF, 24DEF, 23G (p. 044 9074 497)

Ryhmänohjaus ja ryhmänohjaustunnit

Jokainen lukiolainen kuuluu ryhmänohjausryhmään. Ryhmänohjaaja on oman ryhmänsä opiskelijoiden lähiohjaaja, jonka puoleen opiskelija voi kääntyä kaikissa asioissa. Ryhmänohjaaja haastattelee kaikki ryhmänsä opiskelijat ensimmäisen lukuvuoden aikana ja seuraa ryhmänsä opiskelijoiden opintojen edistymistä ja poissaoloja, myöntää luvan enintään kolmen päivän poissaoloon ja on tarvittaessa ensisijaisesti yhteydessä opiskelijan huoltajiin.

Ryhmänohjaajat ryhmittäin

26A	Juvonen Sari	25A	Aho Esko	24A	Einälä Katariina
26B	Metsänkylä Ilpo	25B	Hiekka Sina	24B	Kivimäki Kristiina
26C	Nieminen Eija	25C	Kivimäki Annamaria	24C	Lumme Tanja
26D	Raja-aho Sari	25D	Nolvi Taru	24D	Pekanheimo Päivi
26E	Sjöblom Paula	25E	Saarinen Visa	24E	Ruohikko Hanna
26F	Tolonen Tapani	25F	Suokivi Elina	24F	Tuovila Tarja
				23G	Hakala Minna

Ryhmänohjaaja tapaa ryhmänsä opiskelijoita säännöllisesti ryhmänohjaustunneilla. Ryhmänohjauksissa vahvistetaan lukiolaisten yhteisöllisyyttä ja tiedotetaan ajankohtaisista lukion toimintaan liittyvistä asioista, mutta myös käsitellään monenlaisia nuoren lukiolaisen elämään liittyviä asioita, hyvinvointia, jaksamista ja motivaatioita.

Ryhmänohjaustunnit pidetään yleensä keskiviikkoisin klo 13.25–14.05 (ks. kalenteri). Ryhmänohjauspäivinä 5. palkin oppitunti pidetään poikkeuksellisesti klo 14.15–15.30. Ryhmänohjaus on osa koulun toimintaa, ja mahdolliset poissaolot on selvitettävä ryhmänohjaajalle. Ryhmänohjaukseen säännöllisesti osallistuneet saavat lukion päätösvaiheessa yhden opintopisteen opintojakson HO14 merkinnällä S (suoritettu).

Tutorit

Tutorit ovat vanhempia opiskelijoita, jotka ohjaavat ja auttavat uusia lukiolaisia lukion aloittamiseen ja opiskeluun liittyvissä kysymyksissä.

Tutorit toimivat ryhmänohjaajien ja opinto-ohjaajien apuna erityisesti uusien lukiolaisten ohjauksessa ensimmäisen lukiovuoden aikana sekä ovat mukana lukion esittely- ja tiedotustilaisuuksissa.

OPPIMISEN TUKEA JA ERITYISOPETUS

Lukion opiskelija on oikeutettu saamaan oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimiin sisältyy erityisopettajan, opinto-ohjaajan, aineopettajan ja muun henkilöstön antama tuki, opetus sekä ohjaus. Oppimisen tuki toteutetaan opiskelijan ja opetushenkilöstön yhteistyönä.

Yläkouluaikana saadusta tuesta tulee kertoa heti lukuvuoden alkaessa ryhmänohjaajalle tai erityisopettajalle. Lisäksi mahdolliset aiemmat lukilauseunnot, lääkärintodistukset tms. toimitetaan erityisopettajalle. Tämän jälkeen käynnistetään oppimisen tukitoimet ja mahdollisesti tarvittavan tuen tarpeen kartoittaminen.

Kaikki aloittavat lukiolaiset osallistuvat ensimmäisen vuoden syksyllä DigiLuki-seulaan. Seulan tuloksen perusteella opiskelija ohjataan tarvittaessa yksilölliseen lukitesteukseen. Mikäli opiskelijan lukitesteuksen tulokset viittaavat lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksiin, voi erityisopettaja kirjoittaa opiskelijalle lukilauseunnon. Sen perusteella on mahdollista hakea erityisjärjestelyitä ylioppilaskirjoituksiin ja jatko-opintoihin.

Mikäli epäily lukivaikeudesta tai muusta oppimisen vaikeudesta herää kesken lukio-opintojen, tulee olla yhteydessä erityisopettajaan. Mahdollisten vaikeuksien selvittäminen on aina opiskelijan edun mukaista.

Erityisopettajalta on mahdollista saada yksilöohjausta opiskelutaitojen kehittämiseen kuten kokonaisuuksien jäsentämiseen, tehtävien aikatauluttamiseen ja valmiiksi saamiseen sekä itsenäiseen ja tavoitteelliseen opiskeluun. Yksilöohjauksessa otetaan huomioon opiskelijan yksilölliset tuen tarpeet.

Opiskelijalle voidaan tehdä lukio-opintoja koskeva yksilöllinen pedagogisen tuen suunnitelma, joka toteutetaan yhteistyössä sovittujen osapuolten kanssa. Suunnitelmaan kirjataan opiskelijan opintoja tukevat pedagogiset käytänteet ja mahdolliset muut tukitoimet kuten kokeissa annettava lisäaika, lainattavat paperiset oppikirjat ja esimerkiksi äänikirjojen tai vastamelukuulokkeiden käyttö.

Hallinnollista päätöstä erityisopetukseen voidaan hakea, mikäli tarve pohjautuu todettuihin oppimisvaikeuksiin, vammaan, sairauteen tai vaikeaan elämäntilanteeseen, eikä aiempi oppimisen tuki ole ollut riittävää. Perusteluna voi olla lisäksi perusopetuksen aikainen ja lukio-opintojen alkaessa voimassa oleva päätös erityisestä tuesta. Erityisopetuksella tarkoitetaan perusteellisempaa ja intensiivisempää opiskelutaitojen ja strategioiden opettamista, mitä edeltää pääsääntöisesti jo lukiossa aiemmin annetun tuen kokeilu. Tarvittaessa tehtyä yksilöllistä pedagogisen tuen suunnitelmaa tarkennetaan tehdyn hallintopäätöksen pohjalta.

Halutessaan opiskelijalla on mahdollisuus osallistua erityisopettajan pitämälle Taitava oppija -opintojaksolle. Ilmoittautuminen opintojaksolle tehdään opinto-ohjaajan kautta.

Keskustelut erityisopettajan kanssa ovat aina luottamuksellisia. Erityisopettajaan voi olla kaikissa opiskelun haasteisiin liittyvissä asioissa yhteydessä puhelimitse, sähköpostitse tai Wilman välityksellä. Puolalanmäen lukion erityisopettajat ovat Heli Ketovuori ja Maria Carlsson. Helin työhuone on Aurakadun koulutalon 1. kerroksessa, Marian 4. kerroksessa.

Lisää tietoa ohjauksesta, tuesta ja opiskeluhuollosta:
<https://blog.edu.turku.fi/ohjaus-ja-tuki-lukioissa/fi/>

OPISKELUHUOLTO

Lukion opiskeluhuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon perustana on Puolalanmäen henki ja välittämisen ilmapiiri, jolla pyritään vahvistamaan opiskelijoiden osallisuutta ja hyvinvointia sekä ehkäisemään ongelmia. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa koordinoi ja kehittää lukion opiskeluhuoltoryhmä LUMO, johon kuuluvat apulaisrehtori, opinto-ohjaajat, erityisopettaja, terveydenhoitaja, psykologi, psykiatrisen sairaanhoitaja, kuraattori, opettajajäsenet sekä opiskelijakunnan ja huoltajien edustajat. Kokouksiin voi osallistua myös muita opiskeluhuollon ammattilaisia. Lukion opiskeluhuoltoryhmä ei käsittele yksittäisen opiskelijan asioita.

Yksilökohtaista opiskeluhuoltoa ovat opiskeluhuollon eli terveydenhoitajan (ja koululääkärin tai psykiatrisen sairaanhoitajan), psykologin ja kuraattorin palvelut, joihin opiskelijaa itse tai hänen huoltajaansa voi ohjata olemaan yhteydessä. Myös opettaja voi opiskelijan luvalla olla yhteydessä opiskeluhuollon toimijoihin.

Tarvittaessa opiskelijan tueksi voidaan opiskelijan suostumuksella koota **moniammatillinen asiantuntijaryhmä (MAR)**, jossa voidaan laajemmin miettiä tarvittavia tukitoimia. Useimmiten ryhmän kokoaa joku opiskeluhuollon henkilö tai ryhmänohjaaja.

Lisää tietoa ohjauksesta, tuesta ja opiskeluhuollosta:
<https://blog.edu.turku.fi/ohjaus-ja-tuki-lukioissa/fi/>

Terveydenhoitaja

Terveydenhoitaja Aino Santasalo on tavattavissa päivittäin Puolalanmäen lukiossa Aurakadun koulutalon 4. kerroksessa. Opiskelijat voivat kääntyä terveydenhoitajan puoleen kaikissa terveyteen ja yleiseen hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Myös mielenterveyteen ja seksuaaliterveyteen liittyvät asiat kuuluvat opiskeluterveydenhuoltoon. Ensimmäisen vuoden opiskelijat kutsutaan terveystarkastukseen. Ennen terveystarkastusta opiskelijat täyttävät ryhmänohjaustunnilla terveystarkastuksen.

Terveydenhoitajan vastaanotolle pääsee ottamalla yhteyttä puhelimitse 044 9073 827 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@varha.fi. Jos et tavoita oman koulun terveydenhoitajaa, voit soittaa keskitettyyn ajanvarausnumeroon 02 2661 570, joka on auki ma-pe klo 8–11.

Lääkäri

Puolalanmäen lukion lääkäri on Satu Hedborg. Ajanvaraus lääkärille tapahtuu terveydenhoitajan kautta. Koululääkäri tekee terveystarkastukset yhdessä terveydenhoitajan kanssa lukion toisen vuoden tytöille. Asevelvollisuustarkastukset tehdään pojille, myös ulkopaikkakuntalaisille sekä vapaaehtoisesti armeijaan hakeville tytöille.

Terveydenhoitajan kautta on tarvittaessa mahdollisuus päästä keskitettyyn opiskeluterveydenhuoltoon lääkärin sairausvastaanotolle (Hämeenkatu 10, 4. krs).

Psykiatrinen sairaanhoitaja

Psykiatrinen sairaanhoitaja on tukena erityisesti mielenterveyden ongelmien ratkaisuihin. Psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotolle pääsee terveydenhoitajan tai lääkärin kautta. Puolalanmäen lukion psykiatrinen sairaanhoitaja on Ramoona Julin ja hänen vastaanottonsa on Aurakadun koulutalossa, 4. krs.

Opintopsykologi

Opintopsykologin luo voi hakeutua, jos on huolta omasta jaksamisesta, opiskelukyvyistä tai mielen hyvinvoinnista. Keskustelut opintopsykologin kanssa ovat luottamuksellisia. Puolalanmäen lukion opintopsykologi on Susan Hurme ja häneen voi ottaa yhteyttä puhelimitse (040 6701 332) tai sähköpostitse (etunimi.sukunimi@varha.fi). Opintopsykologin vastaanotto on Aurakadun koulutalossa 4. kerroksessa.

Turun lukioiden opintopsykologit ja kuraattorit ohjaavat yhdessä Stressinhallintaa ja mielialataidot -kurssia, josta tiedotetaan erikseen, mutta siitä voi kysyä lisätietoja joko oman koulun psykologilta tai kuraattorilta.

Lukion kuraattori

Kuraattorin kanssa opiskelija voi luottamuksellisesti keskustella elämäntilanteeseen, elämänhallintaan, perheeseen tai ystävyys-suhteisiin tai muihin sosiaalisiin tilanteisiin liittyvistä asioista. Myös huoltaja voi olla yhteydessä kuraattoriin. Puolalanmäen lukio kuraattori on Sanna Pohjola (etunimi.sukunimi@varha.fi), p. 040 1846 218. Hän ottaa opiskelijoita vastaan Aurakadun koulutalossa, 4. krs.

OPINTOSOSIAALISET ASIAT

Kouluruokailu

Ruokasali sijaitsee Puutarhakadulla pohjakerroksessa. Ruokalan pääsisäänkäynti on B-puolelta, mutta sisään voi tulla myös A-puolelta linjastoille 3.–4.

Koska 2. linjastolla ovat erityisruokavalioruuat, ns. normaaliruokavaliota noudattavia kehoitetaan suosimaan linjastoja 1, 3 ja 4.

Takit, hatut ja laukut jätetään naulakoihin, joita on käytävillä ja ruokalassa. Mikäli pohjakerroksen naulakot ovat täynnä, tilaa löytyy ylemmistä kerroksista.

Hyvää ruokailukulttuuria on keskustelu samassa pöydässä istuvien kanssa. Lukeminen, kännykän käyttö tai musiikin kuuntelu ei ruokasaliin kuulu. Ruokailun jälkeen jakkarat nostetaan paikoilleen pöydän alle, mikäli samalle paikalle ei juuri ole tulossa toinen ruokailija. Tuoleja ei siirrellä tilasta toiseen.

Lukio ruokailee kahdessa vuorossa. Ruokatauon pituus on 45 minuuttia välitunteineen:

1. ruokailuvuoro klo 11.15–12.00
2. ruokailuvuoro klo 12.45–13.30

Ruokailujärjestys julkaistaan Wilman linkeissä aina uuden periodin alussa.

Opintotuki

Opintotukea haetaan kerralla koko opiskeluajalle OmaKelassa. Opiskelijan kannattaa hakea opintotukea heti, kun opiskelupaikka on varmistettu. Hakemuksen liitteeksi ei pyydetä opiskelutodistusta. Kela saa suurimman osan nuorten oppimäärän vastaanottotiedoista suoraan OPH:n opiskelijavalintarekisteristä.

Opiskelija vastaa itse siitä, että Kelalle annetut tiedot ovat oikein. Kelalle tulee ilmoittaa heti kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat tuen määrään tai oikeuteen saada opintotukea.

Lisää opintotuesta: <https://www.kela.fi/opintotuki-nain-haet>

Koulumatkatuki

Koulumatkatukea haetaan OmaKelassa täyttämällä ja lähettämällä koulumatkatuen verkkohakemus. Kirjautumista varten tarvitaan verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenne. Hakemukseen ei tarvita liitteitä. Tukea haetaan erikseen joka lukuvuodeksi. Jos opiskelija ei voi itse kirjautua OmaKelaan, huoltaja voi hakea koulumatkatuen hänen puolestaan.

Maksuttomaan koulutukseen oikeutettu opiskelija voi saada koulumatkatukea, jos koulumatka on yhteen suuntaan vähintään 7 kilometriä. Matkan pituuden laskemiseen ja käytössä olevan julkisen liikenteen selvittämiseen käytetään reittiopasta kelareitit.digitransit.fi.

Jos opiskelija käyttää koulumatkaan Fölin tai Matkahuollon julkista liikennettä, hänellä voi olla oikeus koulumatkatuettuun lippuun heti hakemuksen lähettämisen jälkeen. Opiskelija tarkistaa OmaKelasta, saako hän osto-oikeuden. Kelan päätöstä ei tarvitse odottaa. Matkalipun koulumatkatuettuun hintaan voi ostaa heti esimerkiksi lipunmyyjän verkkokaupasta.

Lisää koulumatkatuesta: <https://www.kela.fi/koulumatkatuki>.

Opiskelijakunta

Lukion opiskelijakunta toimii aktiivisesti kaikkien Puolalanmäen opiskelijoiden hyväksi. Opiskelijakunnan yleiskokous, jossa valitaan opiskelijoiden keskuudesta opiskelijakunnan hallituksen puheenjohtaja ja kymmenen hallituksen jäsentä tulevaksi lukuvuodeksi, pidetään keskiviikkona 18.11. klo 12.00 alkaen. Opiskelijakunnan ohjaajana toimii opettaja Harri Viljanen.

NÄIN ASIAT SUJUVAT

Lukiolain 40 §:ssä sanotaan: ”Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä”. Jokaisella opiskelijalla on oikeus fyysiseen ja henkiseen koskemattomuuteen. Puolalanmäen lukiossa kaikilla on vastuu myönteisen ilmapiirin ylläpitämisestä. Hyvät tavat sekä kohtelias ja asianmukainen käyttäytyminen koskevat koulutyön ohella kaikkia lukiomme nimissä järjestettäviä tilaisuuksia myös koulurakennuksen ja -alueen ulkopuolella. Hyviin tapoihin kuuluu mm. tervehtiminen (myös koulun ulkopuolella) sekä avoin ja reilu käytös muita kohtaan. Jokainen koulussa työskentelevä on oman työyhteisönsä edustaja ja luo koulunsa julkisuuskuvaa.

Puolalanmäen lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan on kirjattu mm. toimintaohjeet häirintätapausten varalta. Suunnitelma löytyy lukion kotisivuilta ja Wilmasta. Kiusaamis- ja häirintätapauksesta voi kertoa kenelle tahansa henkilökunnan jäsenelle, joka vie asiaa eteenpäin

Puolalanmäen lukion koulualueeseen kuuluvat koulurakennukset, koulun pihat ja kaikki tilat, joissa on opetusta kouluaikana. Myös alueet koulujen porttien ja ovien läheisyydessä kuuluvat koulualueeseen. Lukion päärakennus sijaitsee osoitteessa Aurakatu 11 ja muut kaksi rakennusta osoitteissa Puutarhakatu 5 ja Torninkatu 4. Valitettavasti opiskelijoille ei ole koulun piha-alueilla pysäköintitiloja.

Turun lukioiden järjestyssäännöt

Järjestyssääntöjen tarkoitus

Lukiolain mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (Lukiolaki 40 §). Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä opiskeluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Jokaisella on vastuu hyvästä ilmapiiristä, hyvistä tavoista sekä kohteliaasta ja asianmukaisesta käyttäytymisestä.

Järjestyssäännöt ovat voimassa opiskelijan osallistuessa oppilaitoksen vuosisuunnitelman mukaiseen toimintaan. Toimintaa voi olla sekä oppilaitoksessa että koulurakennuksen ja -alueen ulkopuolella, kuten tutustumis- ja vierailukäynneillä sekä opintomatkoilla.

Turun lukioiden järjestyssääntöjä täydentävät lukiokohtaiset järjestyssäännöt, joiden hyväksymisestä päättää rehtori opiskelijakunnan ja opettajakunnan kuulemisen jälkeen.

Opiskelijan velvollisuudet ja yleinen käyttäytyminen

Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. (Lukiolaki 30 §)

Opiskelijalla pitää olla mukanaan koulutyöhön tarvittavat välineet.

Toisesta henkilöstä otettua valokuvaa, videota tai muuta tallennetta ei saa julkaista ilman tämän lupaa internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa eikä välittää eteenpäin. Oppitunneilla ei saa kuvata tai äänittää ilman aineenopettajan, rehtorin tai apulaisrehtorin lupaa.

Koulussa on noudatettava siisteyttä. Koulun omaisuutta ja opiskelijan hallussa olevia koulun opiskeluvälineitä, esimerkiksi kannettavaa tietokonetta, on kohdeltava huolellisesti. Sattuneesta vahingosta tai katoamisesta on heti ilmoitettava koulun henkilökunnalle. Opiskelijan käytössä olevalle kaupungin laitteelle sattunut vahinko on korvattava Turun kaupungin opiskelijan laitteen käyttösääntöjen ja erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Koulu ei ole vastuussa opiskelijan henkilökohtaiseen omaisuuteen kohdistuneista vahingoista tai varkauksista.

Päihteet ja vaaralliset esineet

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. (Lukiolaki 40 §)

Päihteet ovat kiellettyjä koulun alueella ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa. Alkoholin tuominen, nauttiminen ja sen vaikutuksen alaisena oleminen on kielletty. Huumausaineiden käyttö, hallussapito ja niiden vaikutuksen alaisena oleminen on kielletty. Tupakointi, sekä sähkötupakan ja nuuskan käyttö on kielletty. Alle 18-vuotiailta on kielletty myös tupakkatuotteiden hallussapito.

Vilppi

Vilppiä on esimerkiksi luntaus koetilanteessa, suora kopioiminen ilman lähdeviitettä, tekoälyn tuotoksen esittäminen omana suorituksena, aikaisemmin tehtyjen jo arvosteltujen omien tai muiden töiden uudelleenkäyttäminen ja kaupanteo suorituksilla. Vilpillisesti tehtyä suoritusta ei voida arvioida puutteellisen osaamisen näytön vuoksi.

Vilppi opintojen suorittamisessa johtaa seuraamuksiin, joita teon törkeys ja toistuvuus huomioiden ovat keskustelu opettajan kanssa, rehtorin puhuttelu, opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kuuleminen, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen. Vilpistä ylioppilastutkinnossa säädetään ylioppilastutkintolaissa. (Ylioppilastutkintolaki 15§)

Kurinpito

Järjestyssääntöjen rikkominen voi johtaa kurinpitotoimiin.

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määrääjäksi, kuitenkin enintään yhdeksi vuodeksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitotoimia. Oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi. (Lukiolaki 41§)

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan opitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta. (Lukiolaki 41§)

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi. (Lukiolaki 41§)

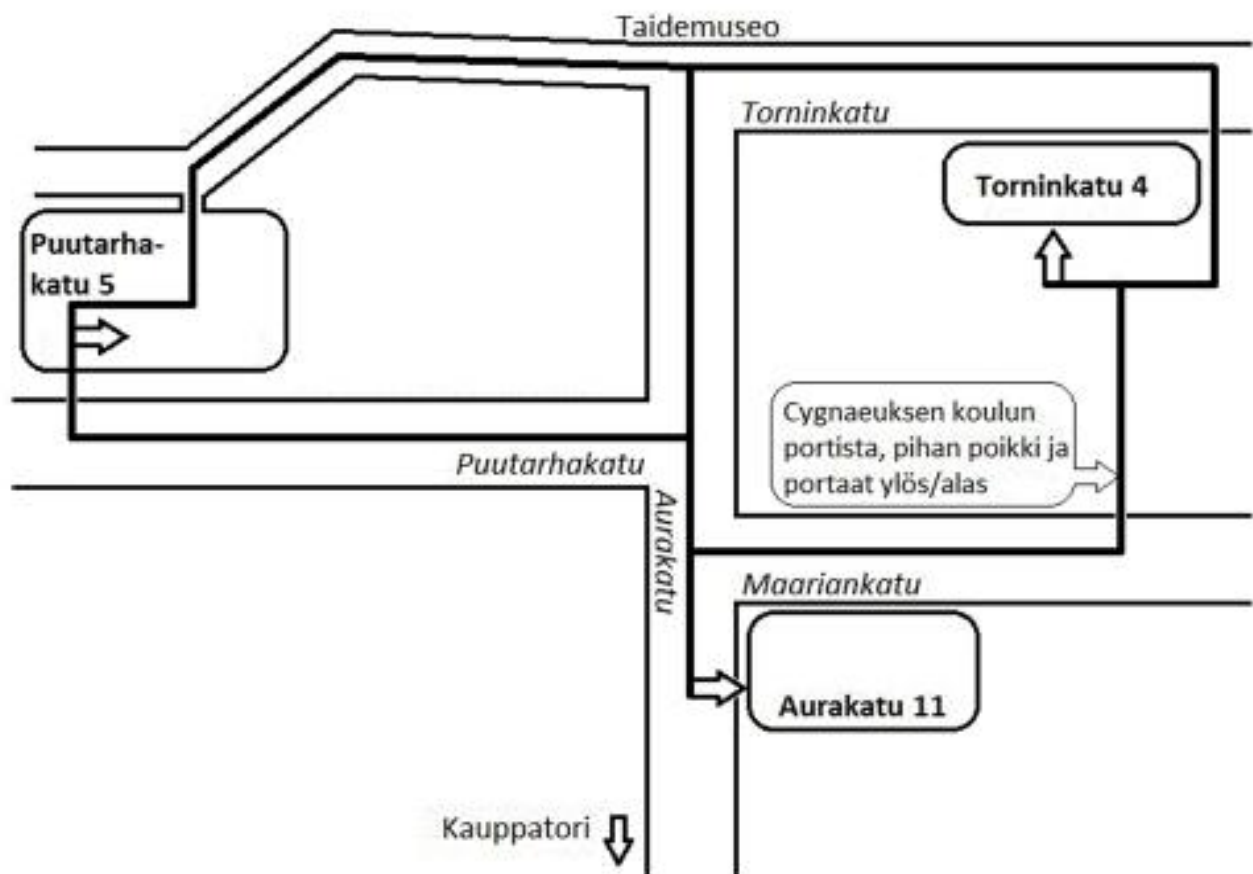
Turun lukioilla on yhteinen suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnitelma löytyy lukion kotisivuilta ja Wilmasta.

OPETUSTILAT JA RAKENNUKSET

Puolalanmäen lukio toimii kolmessa koulutalossa, joiden välin kävelee muutamassa minuutissa. Koulupäivän aikana ollaan siis myös ulkona ja saadaan välituntiliikuntaa 😊.

Aurakatu 11 on lukion päärakennus, jossa sijaitsevat mm. kanslia, rehtoreiden ja opinto-ohjaajien tilat sekä suurin osa luokahuoneista. Puutarhakatu 5:n koulutalossa ovat mm. liikuntasalit ja ruokasali. Torninkadulla sijaitsevat musiikin tilat.

Aurakatu 11

opiskelijoiden monitoimitila
luokkatilat Y1–Y17
päätösmuutostaulu
opinto-ohjaajat
erityisopettaja
löytötavarapiste
koulusihteeri, rehtori, apulaisrehtori
opettajien työskentelytilat
opintopsykologi
terveydenhoitaja
psykiatrinen sairaanhoitaja
kuraattori, erityisopettaja

Puolalanmäen lukion päärakennus

kellarikerros
1.–4. krs
1. krs, aula
1. krs
1. krs
1. krs
3. krs
3. krs
4. krs
4. krs
4. krs
4. krs

Puutarhakatu 5

ruokala	pohjakerros, käynti A- ja B-puolilta
juhlasali (ent. rukousaula)	A-puoli, 2. krs
liikuntasalit (ala- ja yläsali)	B-puoli
luokkatilat A6 ja A10	A-puoli, 2. krs
luokkatilat B5, B6 ja B7	B-puoli, 3. krs
opettajien työskentelytila	B-puoli, 3. krs

Torninkatu 4

musiikin luokat	3. krs
yksinlaulu- ja pianoluokat, bänditilat	pohjakerros
soitinvarasto (opiskelijoiden soittimet)	pohjakerros

Turvallisuusohjeita hätätapausten varalle

Hätätilanteissa on aina ensisijaisesti noudatettava rehtorin ja muun henkilökunnan antamia ohjeita. Poistumis- ja varatiet on merkitty. Poistumisteihin ja pelastusvälineistön sijoitteluun kannattaa tutustua etukäteen kunkin luokkatilan oven vieressä olevasta pohjapiirroksesta. Jos koulurakennuksesta joudutaan poistumaan esim. palohälytyksen vuoksi, tuntia pitävä opettaja ohjaa opiskelijansa kokoontumispaikalle, jossa ilmoitaudutaan opettajalle. Ne opiskelijat, jotka ovat talossa, mutta eivät oppitunnilla, siirtyvät myös kokoontumispaikalle. Aurakadun rakennuksen kokoontumispaikka on Taidemuseon edusta, Puutarhakadun vastaava on Puolalanpuisto ja Torninkadulta siirrytään Cygnaeuksen koulun pihalle. Poistumistilanteissa säilytetään rauhallisuus ja edetään hyvässä järjestyksessä.

Turvallisuusyistä koulukiinteistöjen ulko-ovet pidetään lukittuina. Takkien taskuihin tai käytäville jääviin laukkuihin ei ole syytä jättää arvoesineitä.

Jos koulun tiloihin tunkeutuu epäilyttävästi käyttäytyvä henkilö, on asiasta ilmoitettava välittömästi henkilökunnalle. Jos tilanne vaikuttaa uhkaavalta, mennään lähimpään luokkaan ja lukitaan ovi. Tämän jälkeen siirrytään turvalliselle seinustalle ja hälytetään apua.

Aurakadun koulurakennus

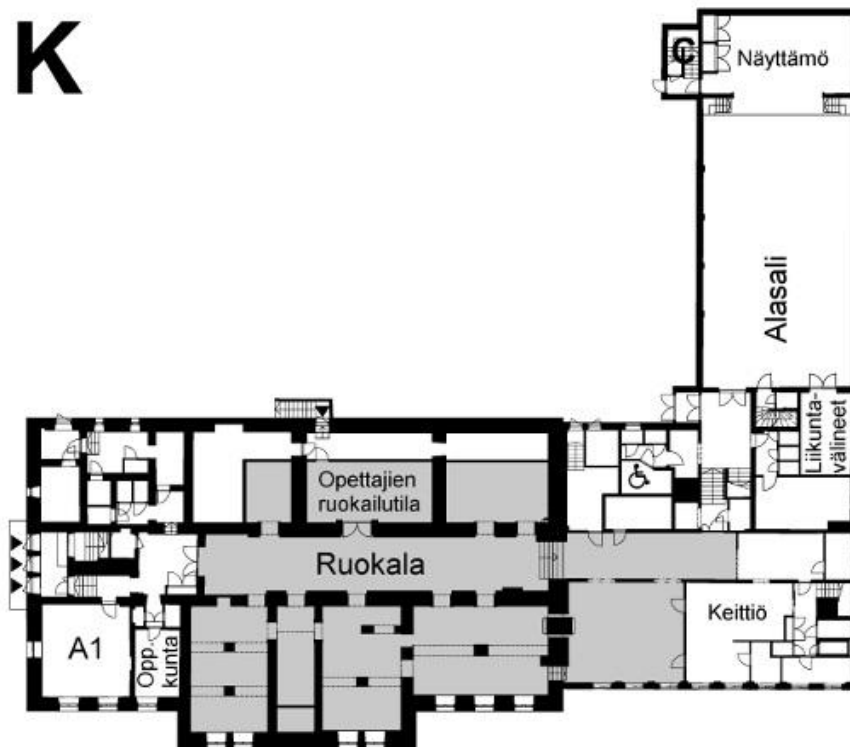
Tulipalon tai muun syyn vuoksi luokista poistutaan rauhallisesti joko talon keskellä olevaa pääportaikkoa pitkin tai päädyssä olevaa niin sanottua kiviportaikkoa käyttäen. Tämän jälkeen kaikki siirtyvät Taidemuseon eteen, josta saa poistua vasta nimenhuudon jälkeen luvan saatuaan.

Jos kahta edellä mainittua portaikkoa ei voi jostain syystä käyttää, turvaudutaan talon takaosassa olevaan kolmanteen portaikkoon. Tähän varapoistumistienä käytettävään portaikkoon pääsee neljännestä kerroksesta käytävän

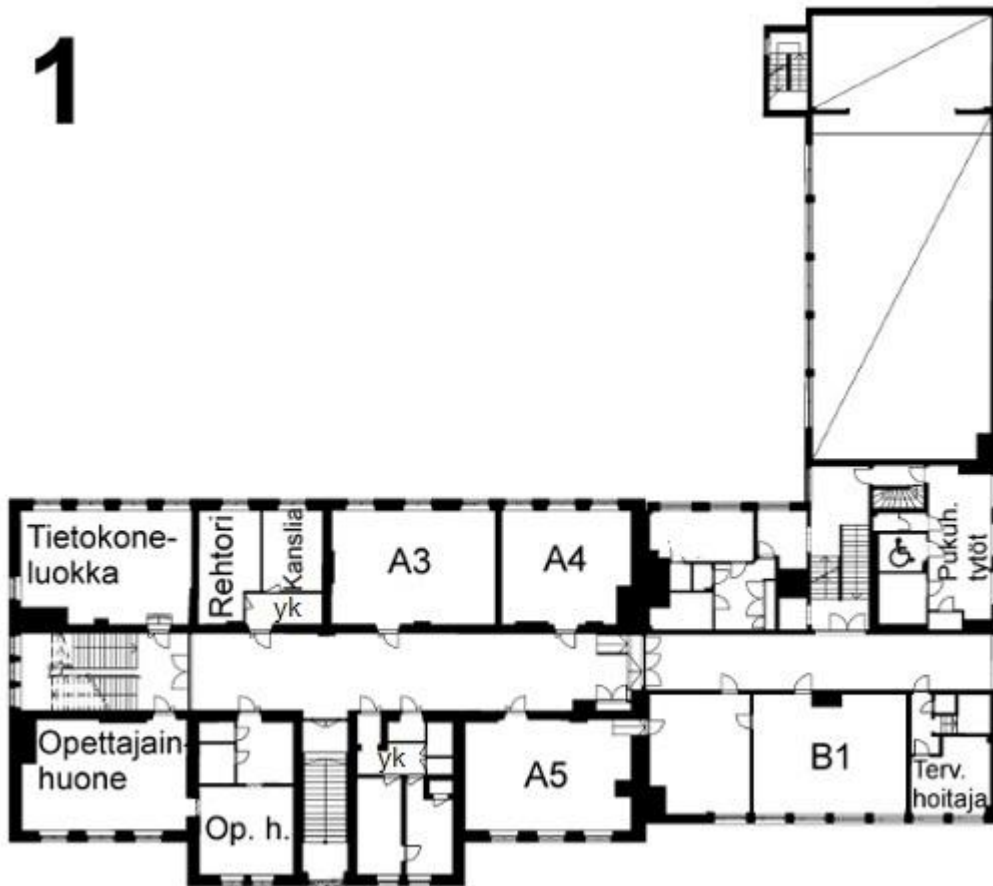
päästä, kolmannelta kerrokselta opettajainhuoneen kautta ja toiselta kerrokselta luokan Y7 etuosasta. Seuraa vihreitä nuolia ja riko tarvittaessa lukkojen päällä oleva muovisuojus.

PUUTARHAKATU 5 (A- ja B-puolet)

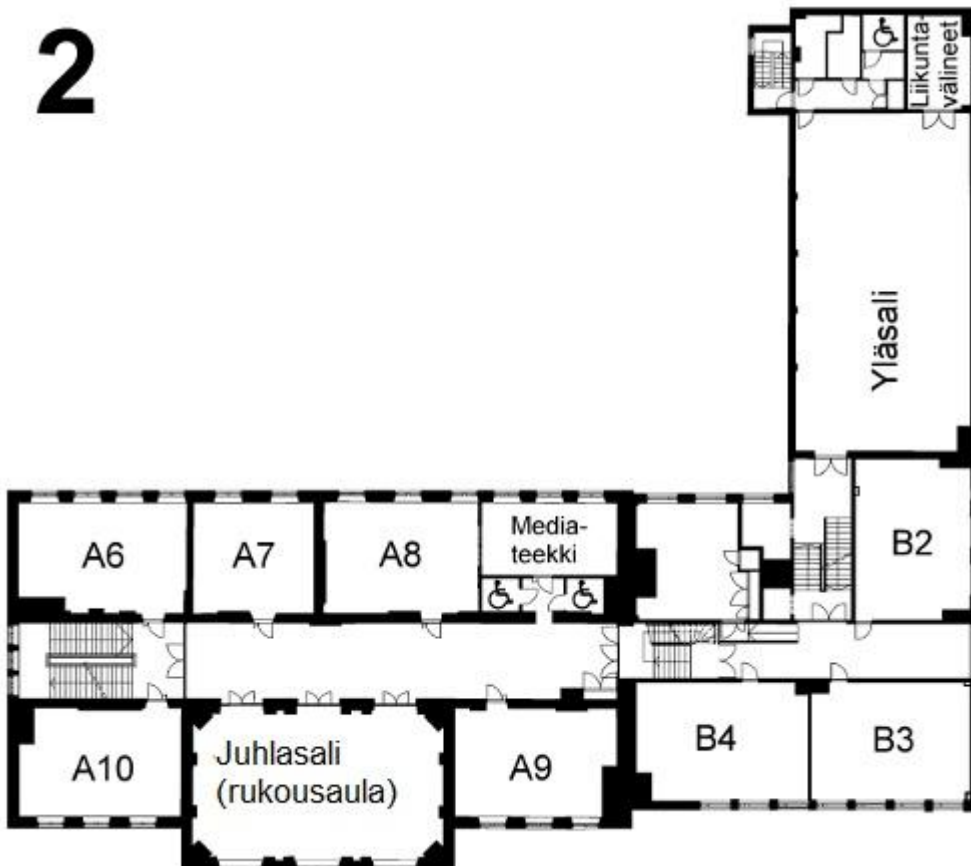
K

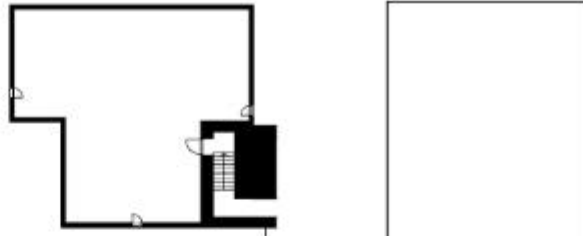
1

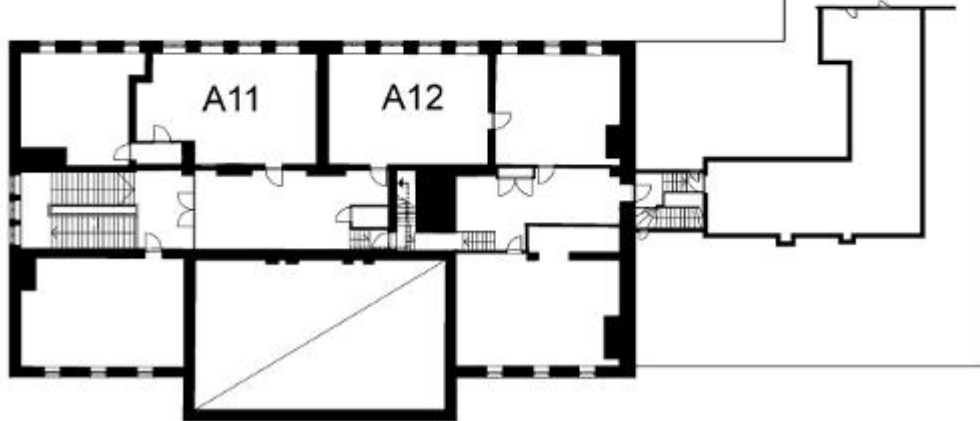
2

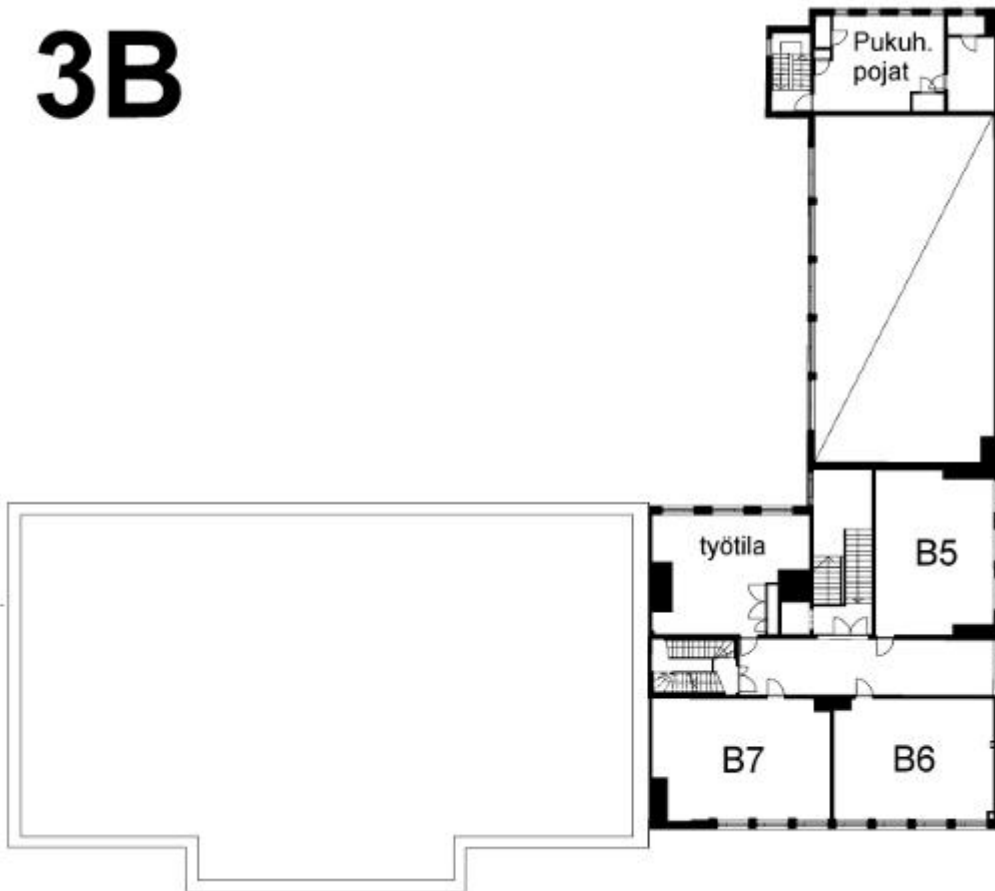
3A

4. KERROS, IV-KONEHUONE

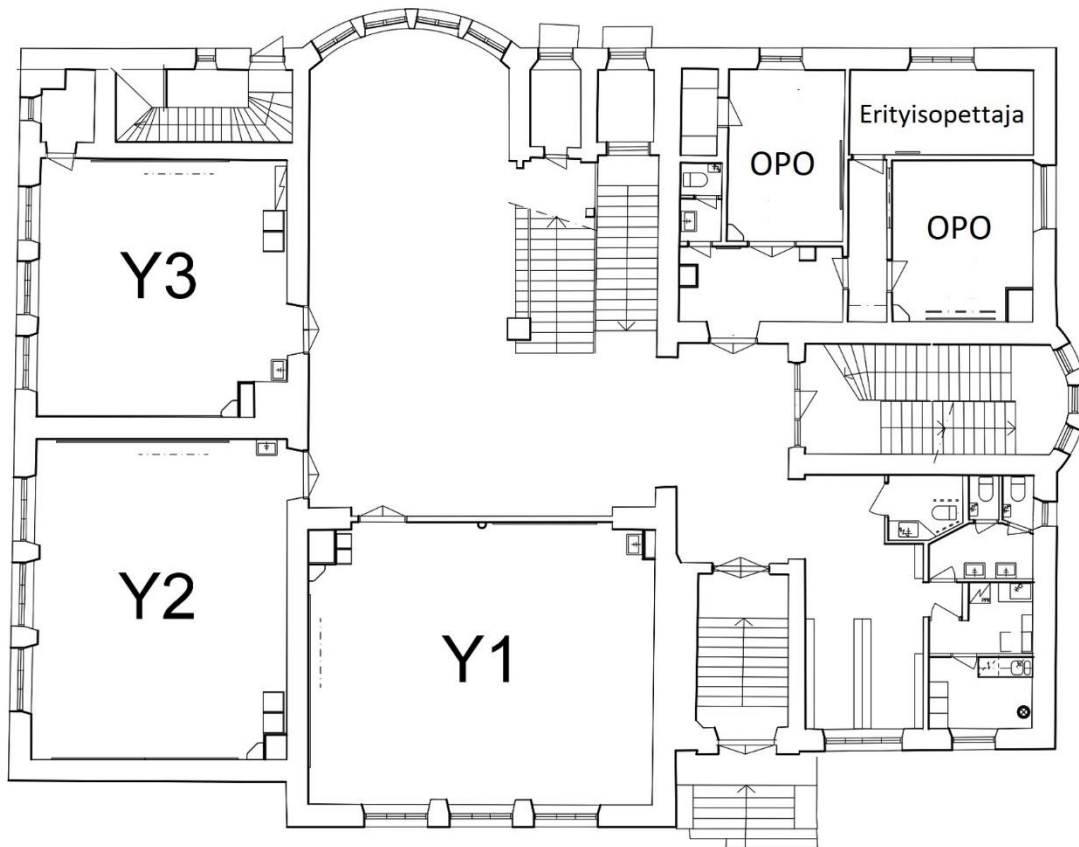

3B

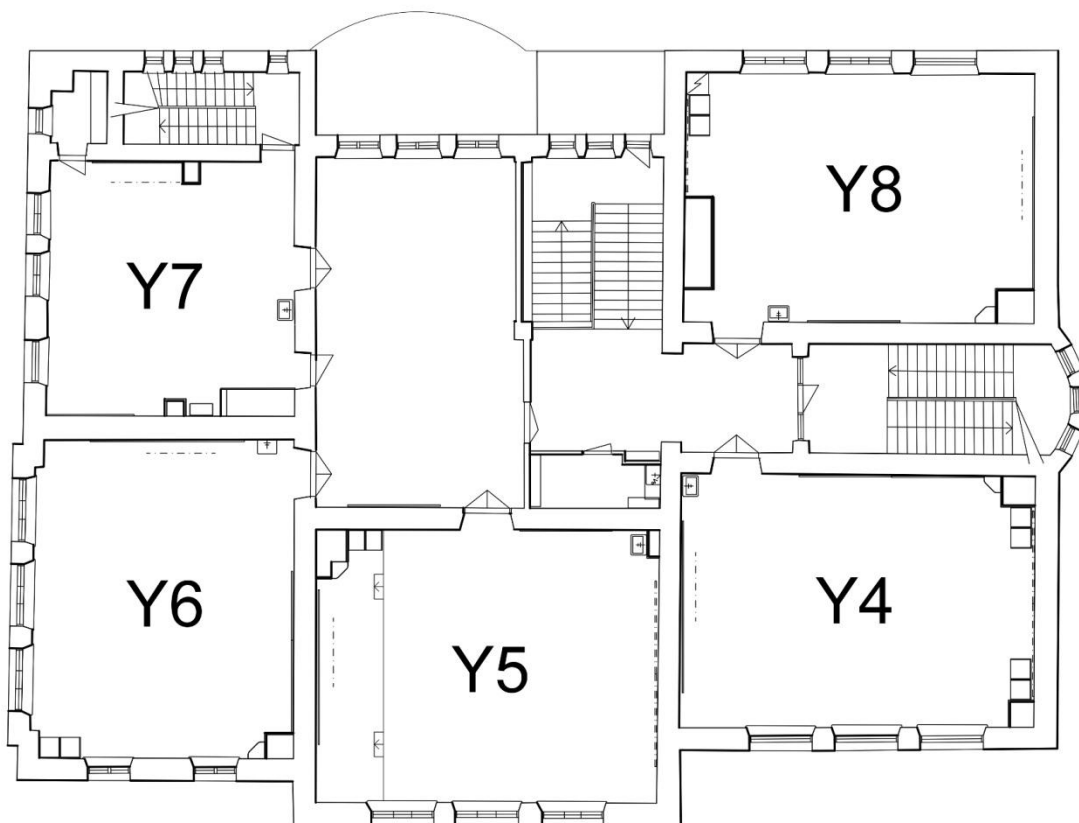

AURAKATU 11, "Y-talo"

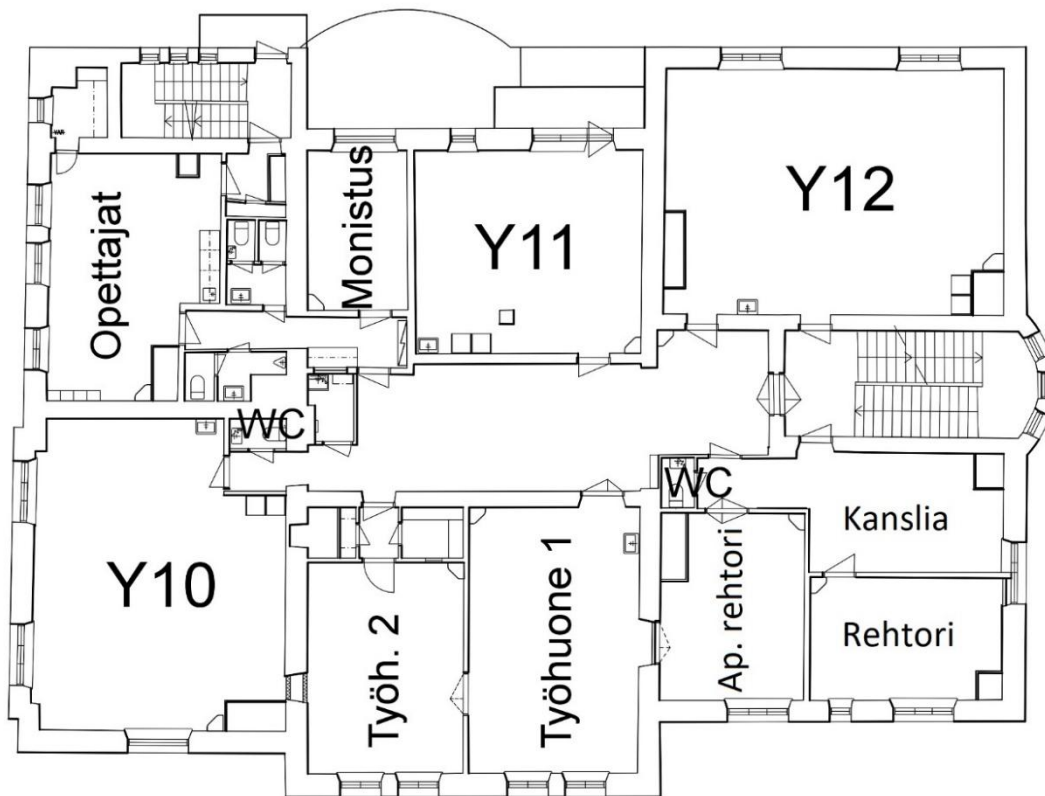
1. kerros

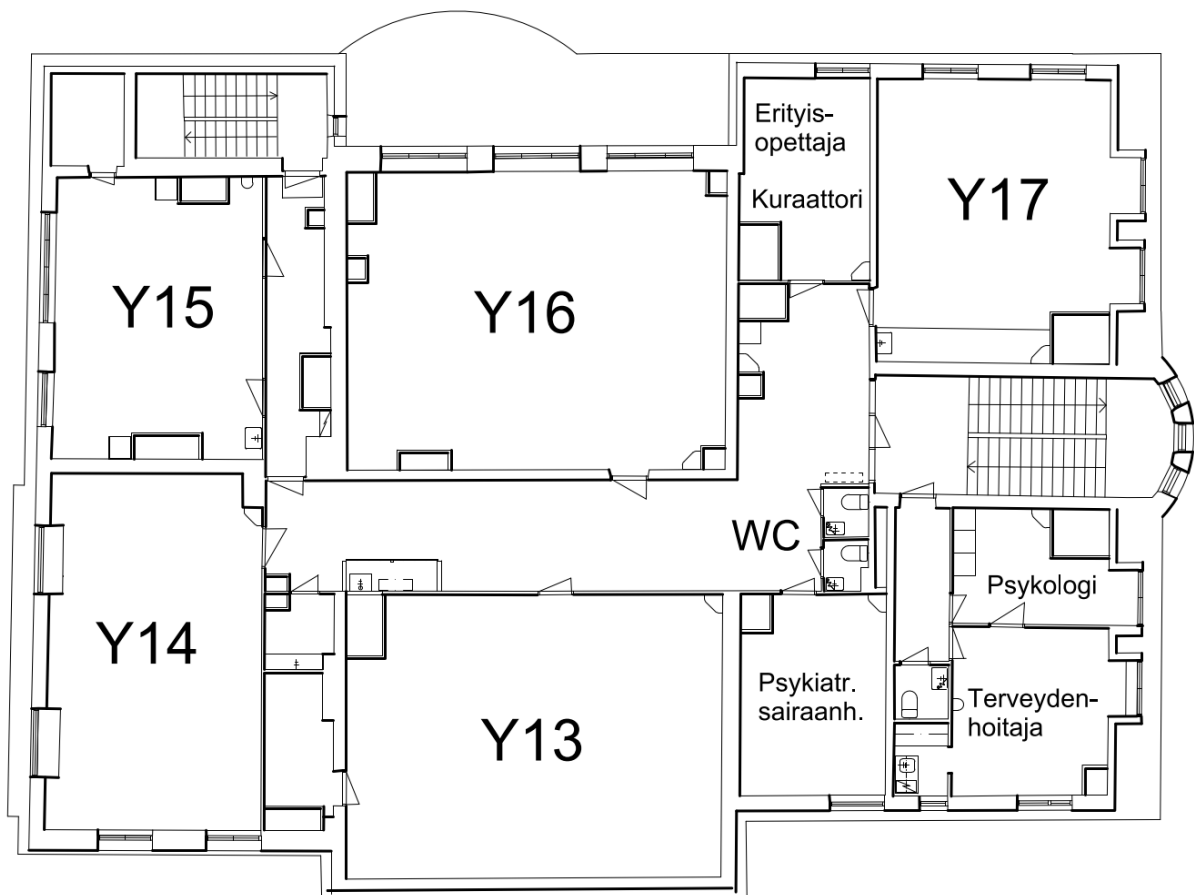
2. kerros

3. kerros

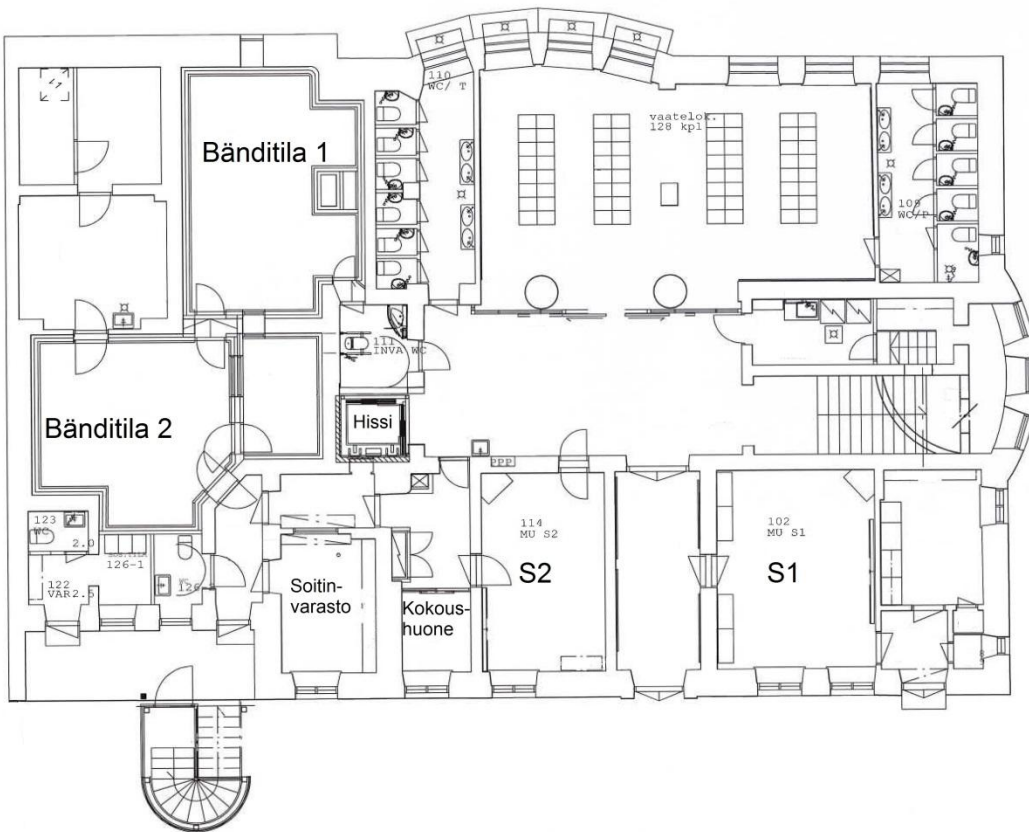

4. kerros

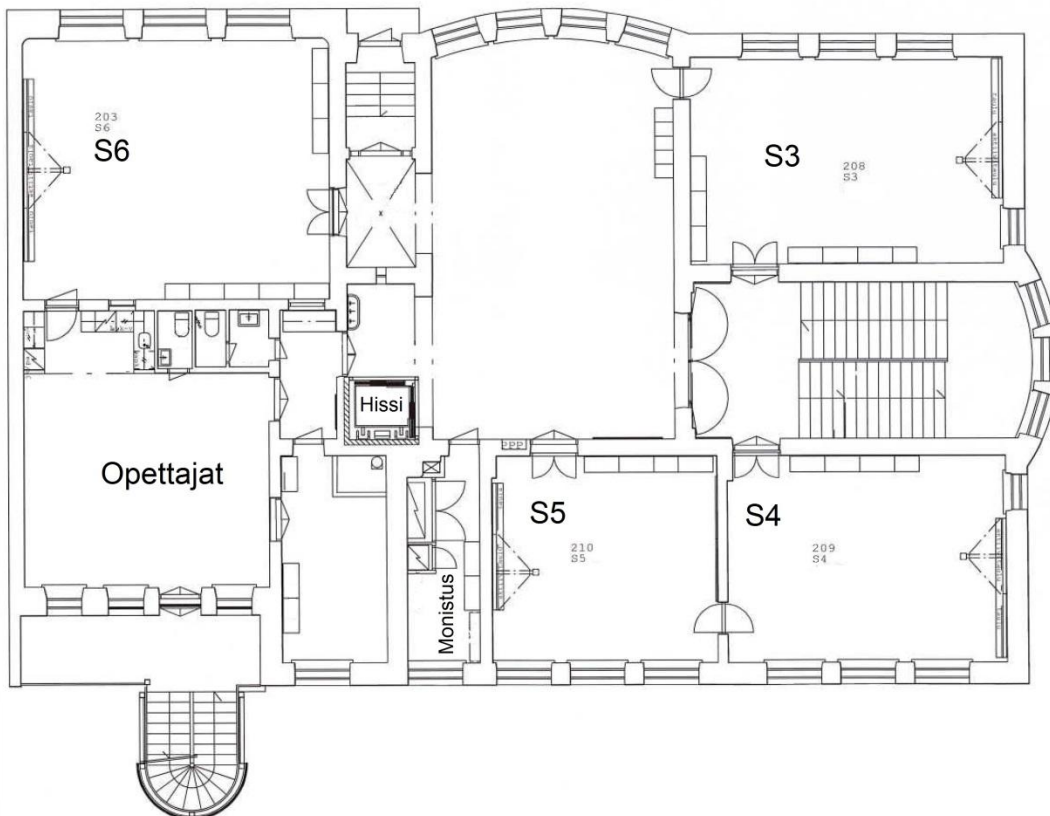

TORNINKATU 4, "S-talo"

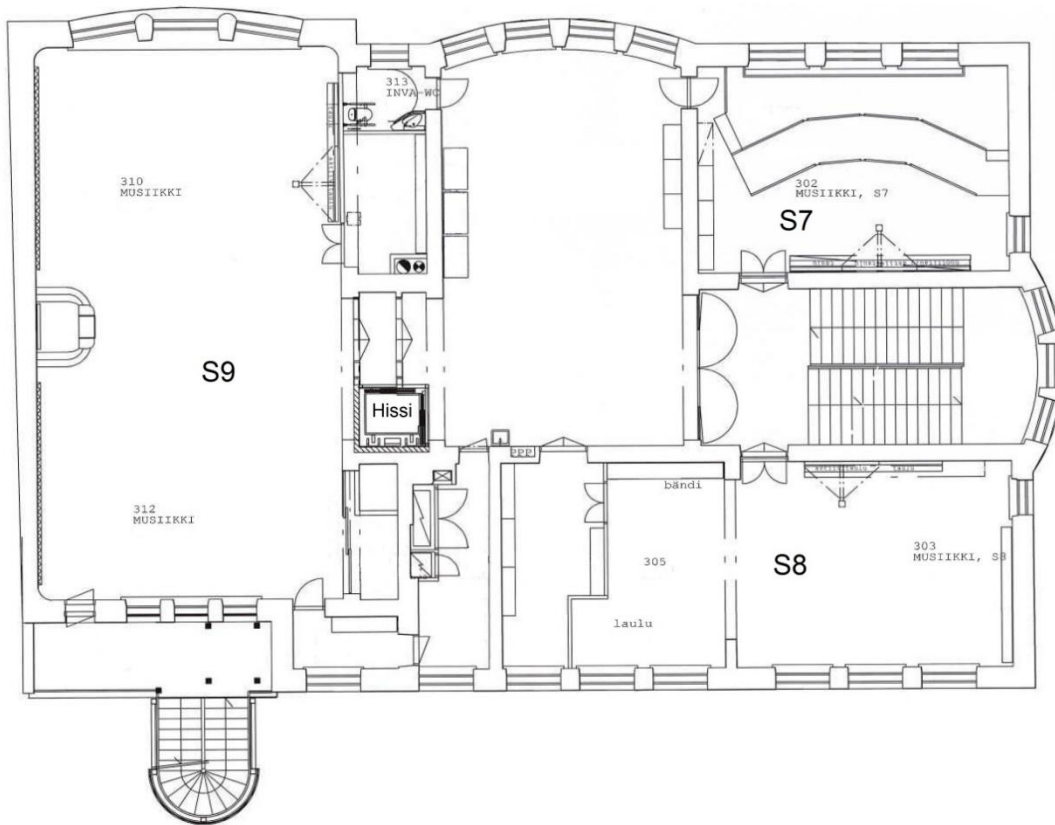
1. kerros

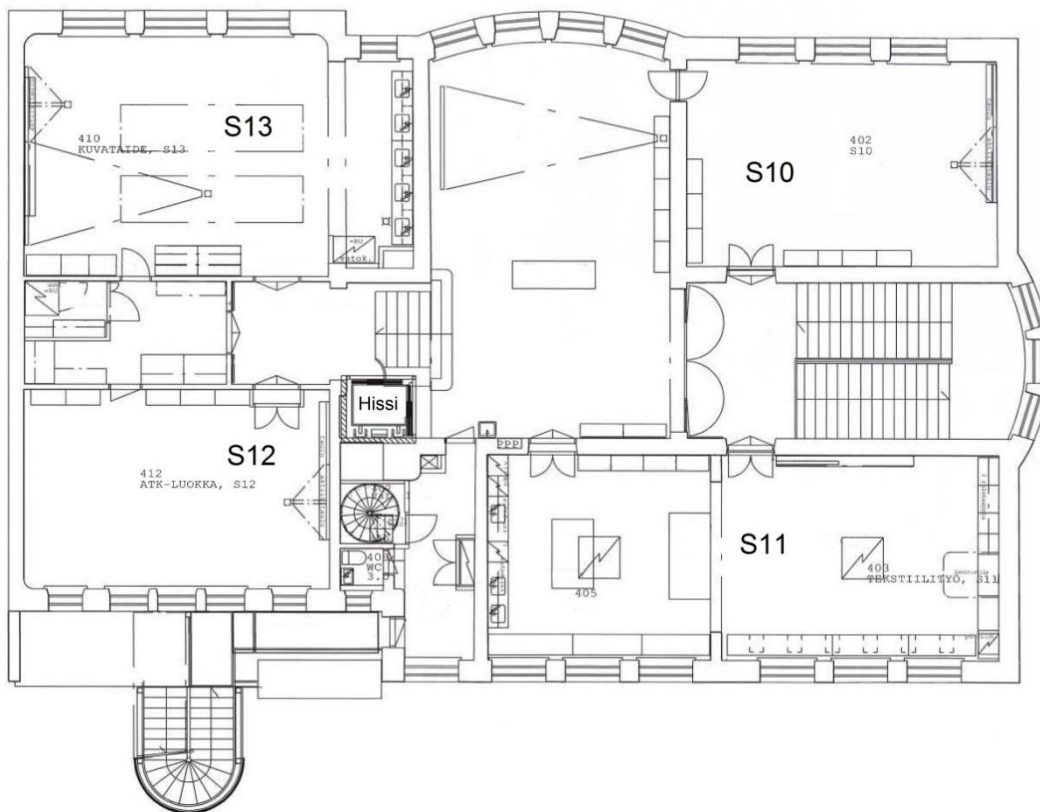
2. kerros

3. kerros (lukion musiikin opetustilat)

4. kerros

YLIOPPILASTUTKINTO

Lukiokoulutus päättyy ylioppilastutkintoon. Ylioppilastutkinnosta ja siihen liittyvistä asioista säädetään laissa ylioppilastutkinnosta (502/2019) ja valtioneuvoston asetuksessa ylioppilastutkinnosta (612/2019).

Ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet. Äidinkieli tai suomi toisena kielenä -koe on pakollinen kaikille. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen.

Jotta kokelas saa osallistua ylioppilaskokeeseen, hänellä tulee olla kirjoitettavan aineen pakolliset opinnot suoritettuna. Sellaisissa aineissa, joissa pakollisia opintoja ei ole (lyhyet kielet) kokeeseen voi osallistua suoritettuaan kuusi opintopistettä tai saatuaan rehtorin harkintaan perustuvan erityisluvan.

Suosittelavaa kuitenkin on, että kirjoituksiin osallistuva kokelas on opiskellut paitsi kirjoitettavan aineen pakolliset myös valtakunnalliset valinnaiset opinnot, sillä ylioppilaskokeet perustuvat kaikissa aineissa niihin.

Ylioppilaskirjoitukset voi aloittaa joko syksyllä tai keväällä, mutta tutkintoon kuuluvat kokeet on suoritettava kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana. Kokelas valmistuu ylioppilaaksi suoritettuaan hyväksytysti ylioppilastutkintoon vaadittavat kokeet sekä lukion oppimäärään kuuluvat opinnot.

Kokelas voi sairauden, vamman, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, vieraskielisyyden taikka muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi saada erityisjärjestelyjä ylioppilaskokeen suorittamiseen. Erityisjärjestelyjä (mm. lisäaika kokeeseen) voidaan myöntää hakemuksesta. Hakemus on toimitettava lautakuntaan kevään tutkinnon osalta viimeistään 30.11. ja syksyn tutkinnon osalta viimeistään 30.4.

Laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluva kokelas voi ilmoittautua maksuttomasti viiteen kokeeseen, muut kokeet ovat maksullisia.

Ylioppilaskirjoituksista ja niiden hajauttamisesta puhutaan heti ensimmäisenä lukiovuonna opinto-ohjauksen oppitunneilla ja tarkemmat lukiokohtaiset ohjeet löytyvät Wilman linkeistä koko lukuvuoden ajan. Lisää tietoa tutkinnosta saat myös osoitteesta www.ylioppilastutkinto.fi

Syksyn 2026 koepäivät

Kokeet alkavat klo 9.00 Puutarhakadun koulutalossa.

- ma 14.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
- ke 16.9. uskonto, et, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- pe 18.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- ma 21.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ti 22.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- to 24.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 25.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe; S2-koe
- ma 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kevään 2027 koepäivät

Kokeet alkavat klo 9.00 Puutarhakadun koulutalossa.

- ti 16.3. äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaito; S2, lukutaito ja kuullun ymm.
- to 18.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
- pe 19.3. äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaito; S2, kirjoitustaito
- ma 22.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- ke 24.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- ti 30.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- ke 31.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- pe 2.4. uskonto, et, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

Yo-infot

Ylioppilaskirjoitusten informaatiotilaisuuksissa käydään läpi kunkin tutkintokerran kannalta oleellisia tietoja ja annetaan tarkemmat ohjeet kirjoituksiin liittyen. Läsnäolo välttämätön.

to 27.8. klo 15.00–15.30

pakollinen kaikille syksyllä 2026 kirjoittaville (käytännön ohjeet)

to 5.11. klo 15.00–15.30

pakollinen kaikille keväällä 2027 kirjoittaville (tutkinnon rakenne, ohjeet ilmoittautumiseen)

ke 27.1. klo 15.00–15.30

pakollinen kaikille keväällä 2027 kirjoittaville (käytännön ohjeet)

to 22.4. klo 15.00–15.30

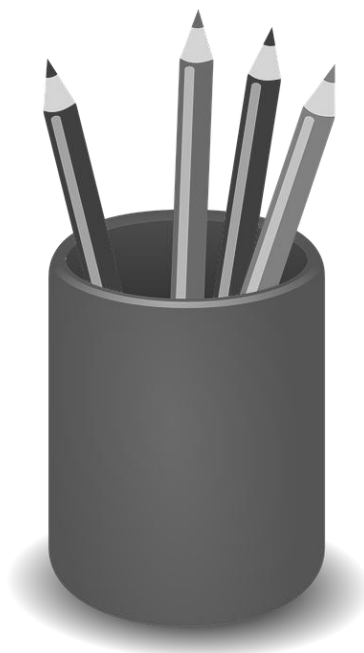
pakollinen kaikille syksyllä 2027 kirjoittaville (tutkinnon rakenne, ohjeet ilmoittautumiseen)

OPINTOTARJONTA

Oppiaine ja lyhenne	Valtakunnalliset pakolliset opinnot (op)	Valtakunnalliset valinnaiset opinnot (op)	Lukiokohdattaiset valinnaiset opinnot (op)
Äidinkieli ja kirjallisuus (ÄI)	12	6	6
A-ruotsi (RUA)	12	4	2
B1-ruotsi (RUB)	10	4	2
A-englanti (ENA)	12	4	2
A-saksa (SAA)	12	4	4
A-ranska (RAA)	12	4	4
A-venäjä (VEA)	12		2
B2-saksa (SAB2) yläk. alkanut		16	2
B2-ranska (RAB2) yläk. alkanut		16	2
B3-saksa (SAB3) lukiossa alkava		16	6
B3-ranska (RAB3) lukiossa alkava		16	6
B3-venäjä (VEB3) lukiossa alkava		16	2
B3-espanja (EAB3) lukiossa alkava		16	
Matematiikka kaikille yhteinen (MAY)	2		
pitkä oppimäärä (MAA)	18	6	4
lyhyt oppimäärä (MAB)	10	4	2
Biologia (BI)	4	6	2
Maantiede (GE)	2	6	2
Fysiikka (FY)	2	12	2
Kemia (KE)	2	8	2
Filosofia (FI)	4	4	
Psykologia (PS)	2	8	4
Historia (HI)	6	6	2
Yhteiskuntaoppi (YH)	6	2	2
Uskonto (UE)	4	8	2
Elämäkatsomustieto (ET)	4	8	
Terveystieto (TE)	2	4	2
Liikunta (LI)	4	6	8
Musiikki (MU)	2 tai 4	4	
Kuvataide (KU)	2 tai 4	4	10
Opinto-ohjaus (OP)	4		6
Pakolliset opinnot (op)	94–104	väh. 20	

Muita lukio-opintoja:	Opintopisteitä
Kansainvälisyys- ja kulttuuri	14
Dig IT, Tietotekniset taidot	2
Lukiodiplomit	4
Kuvataiteen lukiodiplomi KULD2	
Musiikin lukiodiplomi LD6	
Temaattiset opinnot (TO)	2
Unesco-toimintaryhmä TO01	
Hyvinvointi ja osallisuus (HO)	
Aktiivinen kansalainen (AKA)	
Turun lukioiden yhteiset STEAM-opinnot (STM)	
Korkeakouluopinnot (KKO)	
Musiikkilinjan opintoja myös yleislinjan opiskelijoille	

Suoritettava yhteensä vähintään 150 opintopistettä, joista vähintään 20 valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot on suoritettava hyväksytysti, jotta ne kerryttävät opintopisteitä.

Musiikkilinjan opintotarjonta

Musiikkilinjan opiskelijat suorittavat valtakunnallisen musiikin opintojakson MU1 (2 op) lisäksi vähintään 24 opintopistettä pakollisina musiikin opintoina.

Katso tarkemmat ohjeet kohdasta Musiikkilinjan opintojaksojen kuvaukset. Kaikkia opintojaksoja ei tarjota joka vuosi.

Musiikkilinjan opintotarjonta	Opintopisteitä (op) *
Musiikkilinjan pakolliset lukiokohtaiset opinnot: Musiikkitieto ja musiikin historia (MT11-4)	8
Valtakunnallinen valinnainen: Musiikin lukiodiplomi (LD06)	2
Lukiokohtaiset opinnot:	
Chorus Noviciorum (NOV)	2
Kuorot (LEM, JUC, KUJ)	6 (32)
Bändit (BND)	2 (12)
Showbändi (SHW)	2 (6)
Orkesteri (ORK)	2 (16)
Vanhojentanssiorkesteri (VORK)	2 (4)
Maailmanmusiikki (MMUS)	2 (6)
Kansanmusiikki (KAMU)	2 (6)
Yhteismusisointi (YHM)	2 (6)
Musiikin ilmaisu (ILM)	2 (4)
Musiikin ilmaisun jatkokurssi (ILMJ)	2
Biisinteko (BIT)	2
Sävellys (SÄV)	4
Studio (STU)	4
Elektronisen musiikin tuotanto (ELM)	4
Muusikon valmiudet (MUU)	2
Nuotit kertovat (NUO)	2
Musiikin perusteet 3 (MUPE3)	2
Musiikin hahmotus D (MUHAD)	6
Instrumenttiopetus	2 (24)
Yksinlaulu (YLA)	12
PopJazz-laulu (POP)	6
Äänenmuodostusryhmä (ÄMR)	2 (4)
Muusikkona keikalla (MUK)	2 (6)
Valon aika –projekti (VAL)	2 (4)
Valo- ja äänitekniikka (VÄT)	4 (6)

* Osan opintojaksoista voi suorittaa useaan kertaan, jolloin opintopistemäärä voi olla suurempi (sulkeisiin merkityt opintopisteet).

SUOSITUS OPINTOJEN JA YO-KIRJOITUSTEN SUORITUSJÄRJESTYKSESTÄ

Pakolliset opinnot on lihavoitu ja alleiviivattu. Yo-kirjoituksiin valmentavat opintojaksot on merkitty tähdellä (*).

aine	1. vuosi	2. vuosi	3. (ja 4.) vuosi	YO-koe
ÄI	<u>1-3 4</u>	<u>6-7 5 8</u> 9 12 13	• 10* 11* 12	3. kevät
ENA	<u>1-2 3</u>	<u>4 5 6</u> 7 8	7 8 9*	3.s / 3.k
RUA	<u>1-2 3</u>	<u>4 5 6</u>	7 8 9*	3 s / 3.k
SAA	<u>1-2 3</u>	<u>4 5 6</u> 8 10	7 9* 10	3. kevät
RAA	<u>1-2 3</u> 10	<u>4 5 6</u> 8 10	7 9* 10	3. kevät
VEA	<u>1-2 3</u>	<u>4 5</u>	<u>6</u> 9*	3. kevät
RUB	<u>1-2 3</u>	<u>4 5 6 7</u>	7 8*	3.s / 3.k
SAB2	1 2	3 4 5 6	7 8* 9	3. kevät
SAB3	1 2 3 4	5 6 7 8	9 10* 11	3. kevät
RAB2	1 2	3 4 5 6	7 8* 9	3. kevät
RAB3	1 2 3 4	5 6 7 8	9 10* 11	3. kevät
VEB3	1 2 3	4 5 6	7 8 9*	3. kevät
EAB3	1 2 3	4 5 6	7 8	3. kevät
MAA	<u>MAY1 3 2 4</u>	<u>5 6+9 7 8</u> 11	10 12 13*	3. kevät
MAB	<u>MAY1 2 3</u>	<u>4 5 6+7</u>	8 9 10*	3. kevät
BI	<u>1 (2-3)</u>	<u>2-3</u> 4 5 6	7*	3.s / 3.k
GE	<u>1</u>	2 3 4	3 4 5*	2.k / 3.s
FY	<u>1-2</u> 3 4	5 6 7	8 9*	3. kevät
KE	<u>1-2</u>	3 4	5 6 7*	3. kevät
UE	<u>1</u>	<u>2</u> 3 4	5 6 7*	3. kevät
ET	<u>1</u>	<u>2</u> 3 4	5 6	3.s / 3.k
FI	<u>1</u>	<u>2</u> 3	4 5*	3. kevät
PS	<u>1</u>	3 7 2	4 5 6*	(3.s)/ 3.k
HI	<u>1 2</u>	<u>3</u> 4 5	6 7*	3.s / 3.k
YH	<u>1 (2)</u>	<u>2 3</u> 4	5*	2.k/3.s/ 3.k
TE	<u>1</u>	2 3	4*	2.k / 3.s / 3.k
LI *	<u>1</u> 3 9	<u>2</u> 3 6 7 8 9	3 4 5 7 8 9	
MU **	<u>1</u>	<u>2</u> 3	3	
KU **	<u>1</u> 3 4 5 6 7 8 9	<u>2</u> 3 4 5 6 7 8 9	4 5 7 8 9 KULD2	
OPO	<u>1</u>	<u>2</u> 3 4	4 5	
MTI	<u>1</u>	<u>2 3</u>	<u>4</u>	

* Liikunnan pakolliset opintojaksot 1 ja 2 on suoritettava eri lukiovuosina.

** Yleislukion opiskelijalle KU1 ja MU1 sekä joko KU2 tai MU2 on pakollinen.

OPINTOJAKSOJEN KUVAUKSET

ÄI ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

PAKOLLISET OPINNOT

ÄI01-ÄI03 Monipuolinen suomen kieli (4 op)

Opintojaksossa luodaan pohjaa lukion suomen kielen opinnoille. Tarkastelun kohteena ovat teksti, kieli ja vuorovaikutus. Tekstejä luokitellaan, tuotetaan ja huolletaan; kieltä tarkastellaan yksilön ja yhteisön kannalta; vuorovaikutusta analysoidaan ja harjoitellaan monipuolisesti. Opintojakson aikana luetaan romaani ja tietokirja.

ÄI04 Monimuotoinen kirjallisuus (2 op)

Opintojaksossa käsitellään kirjallisuuden tehtäviä, lukemisen tapoja ja kirjallisuuden keskeisiä lajeja. Kirjallisuuden tulkintaa syvennetään ja kertomuksellisuutta tarkastellaan monialaisesti. Opintojakson aikana luetaan näytelmä, novelleja ja runoja.

ÄI06-ÄI07 Omaäänisyyden voima (2 op)

Opintojaksossa syvennetään oman kirjallisen ja suullisen ilmaisun taitoja. Harjoitellaan kirjoittamisen prosessin eri vaiheita, vahvistetaan aineistojen käytön taitoa ja korostetaan ilmaisun omaäänisyyttä. Lisäksi harjoitellaan puheenvuoron rakentamista ja vankistetaan esiintymistaitoja. Opintojakson aikana luetaan yksi kirja.

ÄI05 Tekstien valta (2 op)

Opintojaksossa paneudutaan vaikuttaviin ja kantaa ottaviin teksteihin sananvapauden ja mediakritiikin näkökulmasta. Tekstien argumentointitapoja ja audiovisuaalisia keinoja analysoidaan. Opintojaksossa luetaan yksi kirja.

ÄI08 Kirjallisuuden kontekstit (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan Suomen kirjallisuuteen osana maailmankirjallisuutta. Tekstien tarkastelussa korostuu historiallinen ja kulttuurinen konteksti. Tulkinnassa kiinnitetään huomiota ihmiskuvaan, identiteettiin sekä arvo- ja aatemaailmaan liittyviin näkökulmiin. Opintojakson aikana luetaan kaksi kirjaa.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

ÄI09 Vuorovaikutustaito (2 op)

Opintojakson tarkoitus on vahvistaa esiintymis- ja viestintätaitoja. Erilaisilla harjoituksilla syvennetään ja monipuolistetaan puhe- ja vuorovaikutustaitoja sekä tietoa vuorovaikutuksen osatekijöistä ja puheyhteisöistä. Opiskelijalla on mahdollisuus osallistua puheviestintätaitojen päättökokeeseen.

ÄI11 Abin lukutaito (2 op)

Opintojaksossa syvennetään kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa. Painopisteenä on monenlaisten tekstien erittely ja tulkinta kontekstissaan analyysin välineinä toimivia käsitteitä hyödyntäen. Opintojakso valmentaa lukutaidon ylioppilaskokeeseen.

ÄI10 Abin kirjoitustaito (2 op)

Opintojaksossa kehitetään kirjallista ilmaisukykyä ja taitoa tuottaa laaja teksti aineistoja hyödyntäen. Opintojakso valmentaa kirjoitustaidon ylioppilaskokeeseen, ja siihen kuuluu preliminääri.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

ÄI12 Kieli ja tyyli kuntoon (2 op)

Opintojaksossa käydään läpi kielenhuollon keskeisiä kysymyksiä. Tavoitteena on vankistaa kykyä kirjoittaa normien mukaista, hyvin jäsenneltyä ja tyyliiltään moni-ilmeistä tekstiä. Numeroarviointi.

ÄI13 Median maailma (2 op)

Opintojakson tavoitteena on tutustua laajasti mediaympäristöön ja erilaisiin mediateksteihin sekä kannustaa tarkkailemaan mediaa tutkivasti ja kriittisesti. Opintojaksossa tehdään erilaisia media-analyysitehtäviä, ja jakso antaa valmiuksia media-aiheisten lukutaidon tehtävien kirjoittamiseen. Opintojakson aikana vierailaan mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi mediataloissa. Numeroarviointi.

ÄI14 Kirjallisuutta ja kulttuuria (2 op)

Opintojaksossa luetaan ja tulkitaan kirjallisuutta keskustellen ja kirjoittaen (lukupiiri ja luova kirjoittaminen). Opintojaksossa käydään katsomassa teatteria, elokuvia ym. mahdollisuuksien mukaan. Opintojakson sisältö täsmentyy ryhmän toiveiden mukaisesti. Opintojaksoa voi suorittaa koko lukion ajan. Suoritusmerkintä.

SUOMI TOISENA KIELENÄ

Suomi toisena kielenä -opetusta tarjotaan Luostarivuoren Lyseon lukiossa ja Turun iltalukiossa. Opintojaksokuvaukset löytyvät ko. lukioista.

RUA RUOTSI A-oppimäärä

PAKOLLISET OPINNOT

RUA01-RUA02 Ruotsin kielen opiskelu- ja vuorovaikutustaidot (4 op)

Opintojakson sisältönä on vertailua äidinkieleen ja muihin kieliin ruotsin näkökulmasta. Lisäksi asetetaan tavoitteet lukion A-ruotsin opiskelulle ja laaditaan

oma kieliprofiili. kieliprofiilin laatiminen tai täydentäminen ruotsin kielen näkökulmasta. Laaja-alaisista opintojen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja hyvinvointiosaaminen.

RUA03 Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Tavoitteena on syventää kulttuurista ymmärrystä tarkastelemalla suomenruotsalaisia, ruotsalaisia sekä muita pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä sekä yksilön ja yhteisön arvojen moninaisuutta. Sisältönä luova toiminta, pohjoismaiset kulttuuri-ilmiöt, mediat, kulttuuri ja taide. Opiskelija pystyy tuottamaan tekstejä itselle tärkeistä kulttuuriaiheista tai -ilmiöistä. Laaja-alaisista opinnoista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

RUA04 Ruotsin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu medioissa esillä oleviin ajankohtaisiin aiheisiin ruotsiksi, kehittää taitoaan ilmaista ja arvioida mielipiteitä sekä argumentoida sekä suullisesti että kirjallisesti. Hän osaa hyödyntää eri tietolähteitä ja tuottaa erilaisia tekstejä. Laaja-alainen osaaminen: opintojakso vahvistaa opiskelijan yhteiskunnallista osaamista.

RUA05 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opiskelija oppii käyttämään asiayhteyden sopivia lukustrategioita ja harjoittelee tiivistämisen taitoja. Käsiteltäviä aiheita ovat mm. erilaiset tiedon- ja tieteenalat, tulevaisuudenvisiot, uudet keksinnöt. Tieteellisyys ja luovuus eri tieteenalojen kesken haastavat myös kielelliseen osaamiseen.

RUA06 Ruotsin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija rohkaistuu ruotsin kielen käyttäjänä erilaisissa opiskeluun ja työntekoon liittyvissä vuorovaikutustilanteissa. Hän kehittää taitoaan ilmaista itseään ruotsiksi myös muodollisissa asiayhteyksissä. Toisen kotimaisen kielen ruotsin opintojen mahdollistamat taidot ja kontaktit helpottavat opiskelijan siirtymistä jatko-opintoihin, työelämään ja kansalaisaktiivisuutta edellyttäviin tehtäviin ja tukevat yhteiskunnallista osaamista.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

RUA07 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Opiskelija hakee aiheeseen liittyvää tietoa ja laajentaa ilmaisuvarastoaan ja osallistuu myös laajempiin suullisiin ja kirjallisiin vuorovaikutustilanteisiin. Hän kehittää ajattelun taitojaan hyödyntämällä kielitaitoaan erilaisten syy-seuraussuhteiden analysoimiseksi. Eettisyys ja ympäristöosaaminen tietysti laaja-alaisen osaamisen keskiössä. Numeroarviointi.

RUA08 / RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on vankentaa puhumisen sujuvuutta, tuottaa valmistelua edellyttäviä suullisia esityksiä ja tiedostaa suullisen osaamisensa tasonsa ja saada tästä palautetta. Puheen ymmärtäminen on olennainen osa diskursssia; ymmärtämistä harjoitellaan eri tavoin. Laaja-alaisista opinnoista korostuu

vuorovaikutusosaaminen. Ei itsenäistä suoritusta. Erillinen opetushallituksen koe ja numeroarviointi.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

RUA09 A-ruotsin ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (sis. yhteistyö Turun yliopiston kanssa) (2 op)

Opintojaksolla valmistaudutaan ruotsin ylioppilaskokeeseen harjoittelemalla tekstin- ja kuullunymmärtämistä, kertaamalla kielioppia ja sanastoa sekä kirjoittamalla erilaisia tuotoksia. Ruotsinkielisen kirjan lukeminen tai teatterikäynti vahvistaa kielen hallintaa. Lisäksi Turun yliopiston kieli- ja viestintäkeskuksen harjoituksia. Opintojaksosta annetaan erillinen todistus, joka korvaa Turun yliopiston kieli- ja viestintäkeskuksen pitämän ruotsin valmentavan kurssin. Ei itsenäistä suoritusta. Suoritusmerkintä.

RUB RUOTSI B1-oppimäärä

PAKOLLISET OPINNOT

RUB11-RUB12 Opiskelutaidot ja kieli arjessa (4 op)

Opiskelija tunnistaa olemassa olevaa kielitaitoaan ja omia vahvuuksiaan, minäpystyvyyttään. Hän rohkaistuu käyttämään ruotsin taitoaan arkipäiväisissä vuorovaikutustilanteissa painottaen suullista viestintää. Samalla hän syventää tietämystään suomen ja ruotsin kielten vaikutuksesta toisiinsa sekä Suomessa vallitsevista kieliolosuhteista. Tavoitteena on osata kertoa ruotsiksi omasta elämästään, ihmissuhteistaan ja lähiympäristöstään eri tilanteissa erilaisia viestintäkanavia käyttäen. Laaja-alaisista opintojen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja hyvinvointiosaaminen.

RUB13 Kulttuuri ja media (2 op)

Tavoitteena on, että opiskelija tuntee suomenruotsalaisia, ruotsalaisia ja muita pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä. Hän hyödyntää ja tietää ruotsinkielisiä medioita. Laaja-alaisista opinnoista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen. Ei itsenäistä suoritusta.

RUB14 Ympäristömme (2 op)

Tavoitteena on, että opiskelija osaa tulkita erilaisia tekstejä, jotka käsittelevät maailman erilaisia elinympäristöjä, kulttuureja ja yhteiskuntia. Lisäksi harjoitellaan lyhyen tekstin tuottamista. Keskeisinä aihepiireinä ovat kulttuurinen moninaisuus, erilaiset elinympäristöt ja ajankohtaiset aiheet. Laaja-alaisista aihekokonaisuuksista eettisyys ja ympäristöosaaminen sopivat täysin opintojakson teemaan. Itsenäisestä suorituksesta sovittava opettajan kanssa.

RUB15 Opiskelu ja työelämä (2 op)

Opintojakson aikana opiskelija rohkaistuu ruotsin kieltä erilaisissa opiskeluun ja työntekoon liittyvissä vuorovaikutustilanteissa. Hän kehittää tietämystään

tekstilajeista, jotka liittyvät keskeisesti nuoren opiskeluun, työelämään ja itsenäistymiseen. Perehdytään opiskeluun, työelämään ja eri ammatteihin yhteiskunnan ja nuoren näkökulmasta. Laaja-alaisista kokonaisuuksista painotuu yhteiskunnallinen osaaminen. Itsenäisestä opiskelusta sovittava opettajan kanssa.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

RUB16 / RUA08 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on vankentaa puhumisen sujuvuutta, tuottaa valmistelua edellyttäviä suullisia esityksiä ja tiedostaa suullisen osaamisensa tasonsa ja saada tästä palautetta. Puheen ymmärtäminen on olennainen osa diskursssia; ymmärtämistä harjoitellaan eri tavoin. Laaja-alaisista opinnoista korostuu vuorovaikutusosaaminen. Ei itsenäistä suoritusta. Erillinen opetushallituksen koe ja opintojakson numeroarviointi.

RUB17 Kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojakson aiheena on kestävä kehitys ja elämäntapa erityisesti opiskelijan näkökulmasta. Tähän liittyy erityisesti eettisyys ja vastuullisuus sosiaalisen median käytössä, sananvapaus. Eettisyys ja ympäristöosaaminen tietysti laaja-alaisen osaamisen keskiössä. Numeroarviointi.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

RUB18 B-ruotsin ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (sis. yhteistyö Turun yliopiston kanssa) (2 op)

Opintojaksolla valmistaudutaan ruotsin ylioppilaskokeeseen harjoittelemalla tekstin- ja kuullunymmärtämistä, kertaamalla kielioppia ja sanastoa sekä kirjoittamalla erilaisia tuotoksia. Ruotsinkielisen kirjan lukeminen tai teatterikäynti vahvistaa kielen hallintaa. Lisäksi Turun yliopiston kieli- ja viestintäkeskuksen harjoituksia. Opintojaksosta annetaan erillinen todistus, joka korvaa Turun yliopiston kieli- ja viestintäkeskuksen pitämän ruotsin valmentavan kurssin. Ei itsenäistä suoritusta. Suoritusmerkintä.

VIERAAT KIELET A-oppimäärä

ENGLANTI ENA (alakoulussa oppimäärä)

ENA01-ENA02 Opiskelutaidot ja englanti globaalina kielenä (4 op)

Opintojaksossa opiskelijan vieraiden kielten opiskelutaidot kehittyvät ja hänen kieli-identiteettinsä rakentuu. Lisäksi opiskelijan vuorovaikutus- ja viestintätaidot syvenevät. Opiskelija aloittaa henkilökohtaisen kieliprofiilin laatimisen. Opintojaksossa tarkastellaan englannin asemaa globaalina kielenä sekä sen merkitystä kansainvälisessä yhteistyössä.

ENA03 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan kielten ja kulttuurien moninaisuutta sekä arvoja ja merkityksiä, joita ne välittävät. Opiskelijan kulttuurinen ymmärrys kasvaa. Opiskelija kehittää kykyään ilmaista itseään luovasti. Hän vahvistaa taitoaan tehdä omia tulkintoja ja analysoida aihepiirin ilmiöitä.

ENA04 Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opiskelija saa työkaluja kansalaisyhteiskunnassa vaikuttamiseen. Opintojaksossa kehitetään kriittistä lukutaitoa sekä kartutetaan tiedonhankintataitoja. Opiskelijan taito ilmaista ja arvioida mielipiteitä kehittyy. Hänen kykynsä arvioida tietoa ja argumentoida sen pohjalta kasvaa.

ENA05 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojaksossa opiskelijan ajattelu- ja analysointitaidot kehittyvät. Sen aikana tutustutaan opiskelijoita kiinnostaviin tieteenaloihin ja englanttiin tieteen kielenä. Opintojaksossa pohditaan tieteen tarjoamia mahdollisuuksia rakentaa kestävää tulevaisuutta ja ratkaista monimutkaisia ongelmia.

ENA06 Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojaksossa opiskelija käyttää englannin kieltä opiskeluun ja työntekoon liittyvässä vuorovaikutuksessa, myös muodollisemmissa tilanteissa. Sen aikana pohditaan jatko-opinto- ja urasuunnitelmia sekä arjen ja talouden hallintaa. Opintojaksossa täydennetään kieliprofiilia tulevaisuuden tarpeita varten.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

ENA07 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojaksossa käsitellään globaaleja ympäristökysymyksiä, esimerkiksi ilmastonmuutosta. Sen aikana pohditaan luonnon monimuotoisuuden arvostamista ja kestävää elämäntapaa opiskelijan omassa elinpiirissä.

ENA08 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojaksossa kehitetään suullista kielitaitoa erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Sen aikana kerrataan ja laajennetaan aikaisempien aihepiirien sanastoa. Pohditaan erilaisten taustojen vaikutusta puhetilanteissa sekä tutustutaan englannin kielen eri variantteihin.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

ENA09 Englannin ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Opintojakson aikana kerrataan ja syvennetään sanastoa ja kielioppirakenteita. Sen lisäksi harjoitellaan kuullun- ja luetunymmärtämistä sekä kirjoittamista. Sähköinen oppimateriaali ja aikaisemmat YO-kokeet tutustuttavat erilaisiin tehtävyytyyppeihin. Kokeena on preliminääri. Opintojaksoa ei suositella suoritettavaksi itsenäisesti. Numeroarviointi.

SAKSA SAA, RANSKA RAA, VENÄJÄ VEA (alakoulussa alkanut oppimäärä)

PAKOLLISET OPINNOT

RAA01-RAA02, SAA01-SAA02, VEA01-VEA02 Kieli-identiteetti ja kohdekieli globaalissa maailmassa (4 op)

Opintojaksossa kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueita ja pohditaan kielitaidon merkitystä. Jakson aikana täydennetään opiskelijan kieliprofiilia ja harjoitellaan opiskelustrategioita kohdekielen näkökulmasta. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin sekä arjen kansainvälisyyteen.

RAA03, SAA03, VEA03 Kieli ja kulttuuri (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan kielten ja kulttuurien moninaisuutta sekä arvoja ja merkityksiä, joita ne välittävät. Opiskelija oppii toimimaan aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Hän vahvistaa taitoaan tehdä omia tulkintoja ja analysoida aihepiiriin ilmiöitä, kohdekielisiä medioita sekä luovaa toimintaa.

RAA04, SAA04, VEA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan medioissa esillä oleviin ajankohtaisiin aiheisiin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Jakson aikana opiskelija kehittää kriittistä lukutaitoa ja oppii ilmaisemaan omia mielipiteitä argumentoiden.

RAA05, SAA05, VEA05 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojakson aikana syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja. Opiskelija harjaantuu jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista opiskelijoiden kiinnostuksen pohjalta.

RAA06, SAA06, VEA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (2 op)

Opintojaksossa syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

RAA07, SAA07 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojaksossa syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa kohdekieltä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Jatketaan oppimäärän aiempien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet ja kiinnostuksen kohteet.

RAA08, SAA08 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojaksossa syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vahvistetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kerrataan aiemmilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Suullinen koe, numeroarviointi.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

RAA09, SAA09, VEA09 Ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Kerrataan ja syvennetään sanastoa ja kielioppirakenteita sekä harjoitellaan kirjoittamista. Pääpaino on ylioppilastutkintoon valmistautumisella. Kurssia ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi. Numeroarviointi.

RAA10 Delf-tutkintoon valmistautuminen (2 op)

Opintojakso valmentaa ranskan kielen kansainväliseen Delf-tutkintoon. Käytetään monipuolisesti eri työtapoja ja painotetaan suullisia harjoituksia. A-kielen opiskelijoille suosittelemme osallistumista ensimmäisen tai toisen opiskeluvuoden aikana ja B-kielen opiskelijoille toisen tai kolmannen vuoden aikana. Suoritusmerkintä.

SAA10 DSD II -tutkintoon valmistautuminen (2 op)

Opintojakso valmentaa saksan kielen viralliseen kielitutkintoon, Deutsche Sprachdiplom II:een, jonka suorittaminen mahdollistaa opiskelun Saksan, Itävallan tai Sveitsin yliopistoissa ja korkeakouluissa. Kurssi järjestetään hajautetusti ensimmäinen ja toisen jakson aikana. Itse Sprachdiplom suoritetaan marras-joulukuun vaihteessa. Suosittelemme osallistumista kolmannen opiskeluvuoden aikana sekä A- että B-kielen opiskelijoille. Suoritusmerkintä.

VIERAAT KIELET B2-oppimäärä SAKSA SAB2, RANSKA RAB2 (yläkoulussa alkanut oppimäärä)

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

SAB21, RAB21 Perustason alkeet 3 (2 op)

Laajennetaan vuorovaikutukseen liittyvää kielitaitoa sekä opitaan kertomaan koulusta, vapaa-ajan vietosta ja harrastuksista.

SAB22, RAB22 Perustaso 1 (2 op)

Tutustutaan kohdekielen maantieteelliseen levinneisyyteen ja variantteihin sekä tarkastellaan Suomea opiskelun näkökulmasta. Vertaillaan arjen tapoja ja traditioita sekä kulttuurieroja.

SAB23, RAB23 Perustaso 2 (2 op)

Opintojakson aihepiirit liittyvät hyvinvointiin, terveyteen ja eri elämänvaiheisiin.

SAB24, RAB24 Perustaso 3 (2 op)

Opintojakson aikana tarkastellaan kohdemaan kulttuuria eri näkökulmista ja laaditaan aihepiiriin liittyvä tuotos.

SAB25, RAB25 Perustaso 4 (2 op)

Aihepiirit liittyvät opiskeluun koulussa, jatko-opintoihin, työelämään ja tulevaisuudensuunnitelmiin.

SAB26, RAB26 Perustaso 5 (2 op)

Opintojakson aikana tutustutaan ajankohtaisiin aiheisiin ja kohdekielisiin medioihin.

SAB27, RAB27 Perustason jatko 1 (2 op)

Vahvistetaan kulttuurista ja kansainvälistä ymmärrystä tutustumalla sekä työelämään että yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

SAB28, RAB28 Perustason jatko 2 (2 op)

Opintojaksolla laajennetaan, kerrataan ja vankennetaan ylioppilaskirjoituksissa tarvittavia osaamisalueita.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

RAB29 Delf-tutkintoon valmentava opintojakso (2 op)

Opintojakso valmentaa ranskan kielen kansainväliseen Delf-tutkintoon. Käytetään monipuolisesti eri työtapoja ja painotetaan suullisia harjoituksia. A-kielen opiskelijoille suosittelemme osallistumista ensimmäisen tai toisen opiskeluvuoden aikana ja B-kielen opiskelijoille toisen tai kolmannen vuoden aikana. Suoritusmerkintä.

SAB29 DSD-tutkintoon valmentava opintojakso (2 op)

Opintojakso valmentaa saksan kielen viralliseen kielitutkintoon, Deutsche Sprachdiplom II:een, jonka suorittaminen mahdollistaa opiskelun Saksan, Itävallan tai Sveitsin yliopistoissa ja korkeakouluissa. Kurssi järjestetään hajautevasti ensimmäinen ja toisen jakson aikana. Itse Sprachdiplom suoritetaan marras-joulukuun vaihteessa. Suosittelemme osallistumista kolmannen opiskeluvuoden aikana sekä A- että B-kielen opiskelijoille. Suoritusmerkintä.

VIERAAT KIELET B3-oppimäärä ESPANJA EAB3, SAKSA SAB3, RANSKA RAB3, VENÄJÄ VEB3 (lukiossa alkava oppimäärä)

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

EAB31, SAB31, RAB31, VEB31 Perustason alkeet 1 (2 op)

Opintojaksolla opiskellaan arjen viestintätilanteita ja -strategioita sekä tavallisia kohteliaisuuksiin liittyviä ilmauksia.

EAB32, SAB32, RAB32, VEB32 Perustason alkeet 2 (2 op)

Jaksolla opitaan kuvailemaan omaa lähipiiriä ja arkea. Lisäksi opiskellaan arjen vuorovaikutukseen liittyviä ilmaisuja sekä tavanomaisia asiointitilanteita.

EAB33, SAB33, RAB33, VEB33 Perustason alkeet 3 (2 op)

Laajennetaan vuorovaikutukseen liittyvää kielitaitoa sekä opitaan kertomaan koulusta, vapaa-ajan vietosta ja harrastuksista.

EAB34, SAB34, RAB34, VEB34 Perustaso 1 (2 op)

Tutustutaan kohdekielen maantieteelliseen levinneisyyteen ja variantteihin sekä tarkastellaan Suomea opiskelun näkökulmasta. Vertaillaan arjen tapoja ja traditioita sekä kulttuurieroja.

EAB35, SAB35, RAB35, VEB35 Perustaso 2 (2 op)

Opintojakson aihepiirit liittyvät hyvinvointiin, terveyteen ja eri elämänvaiheisiin.

EAB36, SAB36, RAB36, VEB36 Perustaso 3 (2 op)

Opintojakson aikana tarkastellaan kohdemaan kulttuuria eri näkökulmista ja laaditaan aihepiiriin liittyvä tuotos.

EAB37, SAB37, RAB37, VEB37 Perustaso 4 (2 op)

Aihepiirit liittyvät opiskeluun koulussa, jatko-opintoihin, työelämään ja tulevaisuudensuunnitelmiin.

EAB38, SAB38, RAB38, VEB38 Perustaso 5 (2 op)

Opintojakson aikana tutustutaan ajankohtaisiin aiheisiin ja kohdekielisiin mediihin.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

RAB39, SAB39 Perustason jatko 1 (2 op)

Opintojaksolla vahvistetaan kulttuurista ja kansainvälistä ymmärrystä tutustumalla sekä työelämään että yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Numeroarviointi.

VEB39 Perustason jatko 1 (2 op)

Opintojaksolla laajennetaan, kerrataan ja vankennetaan ylioppilaskirjoituksissa tarvittavia osaamisalueita. Numeroarviointi.

RAB310, SAB310 Perustason jatko 2 (2 op)

Opintojaksolla laajennetaan, kerrataan ja vankennetaan ylioppilaskirjoituksissa tarvittavia osaamisalueita. Numeroarviointi.

RAB311 Delf-tutkintoon valmentava opintojakso (2 op)

Opintojakso valmentaa ranskan kielen kansainväliseen Delf-tutkintoon. Käytetään monipuolisesti eri työtapoja ja painotetaan suullisia harjoituksia. A-kielen

opiskelijoille suosittelemme osallistumista ensimmäisen tai toisen opiskeluvuoden aikana ja B-kielen opiskelijoille toisen tai kolmannen vuoden aikana. Suoritusmerkintä.

SAB311 DSD-tutkintoon valmentava opintojakso (2 op)

Opintojakso valmentaa saksan kielen viralliseen kielitutkintoon, Deutsche Sprachdiplom II:een, jonka suorittaminen mahdollistaa opiskelun Saksan, Itävallan tai Sveitsin yliopistoissa ja korkeakouluissa. Kurssi järjestetään hajautevasti ensimmäinen ja toisen jakson aikana. Itse Sprachdiplom suoritetaan marras-joulukuun vaihteessa. Suosittelemme osallistumista kolmannen opiskeluvuoden aikana sekä A- että B-kielen opiskelijoille. Suoritusmerkintä.

MATEMATIIKAN YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

PAKOLLISET OPINNOT

MAY01 Luvut ja yhtälöt (2 op)

Lukion matematiikan opiskelun aloittava kaikille yhteinen opintojakso, jossa kerrataan ja syvennetään perusopetuksessa opittuja asioita ja vahvistetaan symbolisen laskennan osaamista. Aloitetaan tietokonesovellusten käyttö niiden perusominaisuuksiin perehtymällä ja niitä ongelmanratkaisutilanteissa käyttämällä. Matematiikka on läsnä yhteiskunnassa mitä moninaisimmin tavoin, mitä tuodaan läpi opintojakson esille. Keskeiset sisällöt ovat prosenttilaskenta, potenssit, verrannollisuus, yksinkertaiset polynomiyhtälöt, lineaariset yhtälöparit sekä neliö- ja kuutiojuuret. Myös funktion käsite kuuluu opintojaksoon, tutkitaan polynomi- ja potenssifunktioita sekä piirretään ja tulkitaan niiden kuvaajia.

MAA PITKÄ MATEMATIIKKA

Suoritusjärjestys:

Pakolliset MAA02, MAA03, MAA04, MAA05, MAA06+MAA09, MAA07, MAA08.

Syventävä MAA10 ja MAA11 suoritetaan aikaisintaan 2. vuonna, MAA12 kolmantena vuonna. Opintojakson MAA12 voi suorittaa vasta opintojakson MAA8 jälkeen. Kertausjakso MAA13 suoritetaan periodeissa 2–3 ennen ylioppilaskirjoituksia.

PAKOLLISET OPINNOT

MAA02 Funktiot ja yhtälöt 1 (3 op)

Opiskelija tutustuu ilmiöiden mallintamiseen polynomi-, rationaali- ja juurifunktioiden avulla. Sisältö: 2. asteen yhtälön ratkaisukaava, polynomien tekijät, polynomiepäyhtälöt, potenssiyhtälöt, rationaaliyhtälöt, juuriyhtälöt.

MAA03 Geometria (2 op)

Opiskelija harjaantuu hahmottamaan kaksi- ja kolmiulotteista tilaa ja oppii muotoilemaan, perustelevaan ja käyttämään geometrisia lauseita. Sisältö: Pythagoraan lause, kolmioiden trigonometria, sini- ja kosinilause, ympyrät, lieriöt, kartiot ja pallot.

MAA04 Analyttinen geometria ja vektorit (3 op)

Opiskelija ymmärtää, miten analyttinen geometria yhdistää algebran ja geometrian. Hän perehtyy vektorilaskennan perusteisiin. Sisältö: suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt, suoran kulmakerroin, yhtälöryhmät, vektorien peruslaskutoimitukset ja pistetulo.

MAA05 Funktiot ja yhtälöt 2 (2 op)

Opiskelija tutustuu ilmiöiden mallintamiseen sini-, kosini-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden avulla. Sisältö: yksikköympyrä, radiaanit, siniyhtälöt, murtopotenssi ja juuret, eksponentti- ja logaritmiyhtälöt, logaritmin laskusäännöt.

MAA06 Derivaatta (3 op) (Monimoduulinen opintojakso MAA06+MAA09)

Opiskelija tutustuu funktion raja-arvoon, jatkuvuuteen ja derivaattaan ja oppii tutkimaan derivaatan avulla funktion kulkua ja määrittämään funktioiden ääriarvoja. Sisältö: alkeisfunktioiden ja yhdistetyn funktion derivaatta ja sen sovellukset.

MAA07 Integraalilaskenta (2 op)

Opiskelija ymmärtää integraalifunktion ja määrätyn integraalin käsitteet ja oppii määrittämään alkeisfunktioiden integraalifunktioita sekä pinta-aloja ja tilavuuksia määrätyn integraalin avulla. Sisältö: alkeisfunktioiden integrointi, määrätty integraali, pinta-alan ja tilavuuden laskeminen.

MAA08 Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

Opiskelija oppii käsittelemään diskreettejä tilastollisia jakaumia ja kahden muuttujan yhteisjakaumia. Hän perehtyy kombinatorisiin menetelmiin, todennäköisyyden käsitteeseen ja todennäköisyyksien laskusääntöihin. Sisältö: tilastolliset tunnusluvut, korrelaatio, regressiokäyrä, todennäköisyys, permutaatiot, kombinaatiot, binomijakauma, odotusarvo.

MAA09 Talous (1 op) (Monimoduulinen opintojakso MAA06+MAA09)

Opiskelija oppii käyttämään matematiikkaa talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan. Sisältö: lukujonot, korkolaskut, diskonttaus.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

MAA10 3D-geometria (2 op)

Opiskelija syventää vektorilaskennan tuntemustaan ja oppii käyttämään vektoreita kolmiulotteisessa avaruudessa. Lisäksi hän perehtyy ohjelmistojen käyttöön vektorilaskennassa ja tutustuu kahden muuttujan funktioon. Sisältö: vektoriesitys kolmiulotteisessa koordinaatistossa, piste- ja ristitulo, piste, suora ja

taso avaruudessa, kulma avaruudessa, sovellustehtävät, kahden muuttujan funktio ja pinta avaruudessa.

MAA11 Algoritmit ja lukuteoria (2 op)

Opiskelija oppii tutkimaan erilaisia algoritmeja ja toteuttamaan niitä ohjelmoimalla. Hän perehtyy logiikan ja lukuteorian peruskäsitteisiin, alkulukujen ominaisuuksiin ja kokonaislukujen jaollisuuteen. Sisältö: algoritmisen ajattelun peruskäsitteet, vuokaavio, yksinkertaisen algoritmin ohjelmointi, konnektiivit ja totuusarvot, jaollisuus, kongruenssi, Eukleideen algoritmi.

MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma (2 op)

Opiskelija syventää ymmärrystään analyysin peruskäsitteistä sekä integraalilaskennasta. Hän oppii muodostamaan aidosti monotonisten funktioiden käänteisfunktioita, perehtyy jatkuviin todennäköisyysjakauksiin ja ohjelmistojen käyttöön funktion ominaisuuksien tutkimisessa. Sisältö: paloittain määritelty funktio, funktion jatkuvuus ja derivoituvuus, käänteisfunktio, raja-arvo äärettömydessä, epäoleellinen integraali, jatkuva jakauma, normaalijakauma.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

MAA13 Pitkän matematiikan ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (4 op)

Opiskelija perehtyy ylioppilaskirjoituksissa esiintyviin tehtäväkokonaisuuksiin, tehtävien vaatimustasoon ja erilaisiin ratkaisutapoihin. Hän kehittää omia ongelmanratkaisutaitojaan sekä vahvistaa ymmärrystään eri ratkaisukeinojen mahdollisuuksista. Opintojaksolla varmistetaan ohjelmistojen riittävä hallinta ennen ylioppilaskirjoituksia. Kokeena on valtakunnallinen matematiikan preliminäärikoe. Numeroarviointi.

MAB LYHYT MATEMATIIKKA

Suoritusjärjestys:

Pakolliset opintojaksot suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Valtakunnallisista syventävistä opinnoista MAB08 edellyttää MAB04:n suoritusta sekä MAB09 edellyttää MAB05:n suoritusta. Kertaava opintojakso MAB10 suoritetaan lukion viimeisenä opintojaksona ennen ylioppilaskirjoituksia.

PAKOLLISET OPINNOT

MAB02 Lausekkeet ja yhtälöt (2 op)

Opintojakson tavoitteena on harjaantua käyttämään matematiikkaa ja tilanteeseen sopivaa matemaattista tietokoneohjelmistoa jokapäiväisen elämän ongelmien ratkaisemisessa. Opintojakson keskeisiin sisältöihin kuuluvat ensimmäisen ja toisen asteen polynomit ja yhtälöt, yhtälöparit sekä lukujonot ja summat. Opitaan tunnistamaan tilanteita, joihin näitä käyttämällä on mahdollista löytää ratkaisu, lisäksi arvioidaan saatua ratkaisua.

MAB03 Geometria (2 op)

Opintojaksossa opitaan tekemään havaintoja ja päätelmiä kuvioiden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista sekä piirtämään kuvioita ja kappaleita sopivilla tietokonesovelluksilla. Keskeisiä ovat koordinaatisto, pinta-alat, kulmat ja tilavuudet. Tutkitaan lähinnä kolmioita, erityisesti suorakulmaista kolmiota, nelikulmioita, ympyröitä, lieriöitä, kartioita, palloja sekä yhdenmuotoisuutta ja mittakaavaa.

MAB04 Matemaattisia malleja (2 op)

Opintojaksossa tutkitaan ilmiöitä, jotka noudattavat lineaarista tai eksponentiaalista mallia. Näiden mallien ominaisuuksiin perehdytään monipuolisesti, lähinnä tietokonesovellusten avulla. Lisäksi opitaan ratkaisemaan vastaavia yhtälöitä. Keskeisiä sisältöjä ovat lineaarinen funktio eli ensimmäisen asteen polynomifunktio ja eksponenttifunktio, erityisesti kummankin soveltaminen käytännön tilanteissa.

MAB05 Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

Opintojakson tavoitteena on oppia tulkitsemaan, käsittelemään ja havainnollistamaan tilastollisia aineistoja ja määrittämään niihin liittyviä tunnuslukuja. Lisäksi opitaan todennäköisyyslaskennan perusteita ja käsitellään niitä havainnollistavia malleja.

MAB06+MAB07 Talousmatematiikka (2 op)

Opintojakso käsittelee talousmatematiikan peruskäsitteitä ja syventää prosenttilaskennan taitoja. Opiskelija opettelee kuvaamaan talouselämän asioiden kehittymistä ja vahvistaa ohjelmistojen ja tietolähteiden käyttöä tehtävien ratkaisemisessa.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

MAB08 Matemaattinen analyysi (2 op)

Opintojaksolla perehdytään havainnollisesti polynomifunktion derivaattaan ja määritelmiin. Tutkitaan polynomifunktioiden kulkua ja määritetään ääriarvoja derivaatan avulla. Opiskelija oppii hyödyntämään derivaattaa erilaisten käytännön ongelmien ratkaisussa ja soveltamaan lukujonojen kaavoja talouteen liittyvissä matemaattisissa ongelmissa. Huom. opintojaksoa ei tarjota lv. 2026–2027.

MAB09 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan normaali- ja binomijakaumaan matemaattisina mallina ja vahvistetaan ja monipuolistetaan tilastojen käsittely- ja tutkimustaitoja ohjelmistojen avulla. Opintojaksolla opetellaan laskemaan tilastollisiin jakaumiin liittyviä tunnuslukuja ja todennäköisyyksiä ja määritetään niitä ohjelmistojen avulla. Opiskelija oppii luottamusvälin ja virhemarginaalin käsitteen.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

MAB10 Lyhyen matematiikan ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Syvennetään ja yhdistellään aiemmilla kursseilla opittuja tietoja ja taitoja sekä harjaannutaan käyttämään niitä monipuolisesti ongelmanratkaisutilanteissa. Kurssikokeena on valtakunnallinen matematiikan preliminäärikoe. Numeroarviointi.

BI BIOLOGIA

PAKOLLISET OPINNOT

BI01 Elämä ja evoluutio (2 op)

Opintojaksossa perehdytään elämän edellytyksiin, kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin, eliökunnan rakenteeseen sekä biologiaan osana luonnontieteitä. Keskeinen näkökulma on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen. Opintojaksossa tutustutaan lisäksi tutkimustiedon hankintaan, aineistojen analysointiin, tulosten esittämiseen ja tieteellisen tiedon luotettavuuden arviointiin.

BI02-BI03 Ekologia ja ympäristö (2 op)

Opintojaksossa perehdytään ekologian perusteisiin ja elämän monimuotoisuuteen (biodiversiteetti). Keskeisiä teemoja ovat eri ekosysteemit, niiden ravintoverkkojen toiminta, eliöiden käyttämät resurssit, saalistus ja lajien väliset vuorovaikutukset. Opintojaksossa tarkastellaan myös monimuotoisuuden tasoja sekä monimuotoisuuden merkitystä niin ekosysteemien kuin ekosysteemipalveluiden näkökulmasta.

Ihmisen vaikutuksista ekosysteemeihin Suomessa ja muualla maailmassa tarkastellaan ilmastomuutoksen, happamoitumisen, rehevöitymisen, ympäristömyrkköjen ja elinympäristöjen häviämisen / pirstoutumisen näkökulmista. Lisäksi pohditaan ongelmien ratkaisuja mm. kestävä elämäntavan edistämiseksi (Agenda 30). Opintojaksossa voidaan tehdä itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoinen ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai kehittämisprojekti.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

BI04 Solu ja perinnöllisyys (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan tumallisen solun rakennetta, toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Solujen toimintoja havainnollistetaan kokeellisella työskentelyllä.

BI05 Ihmisen biologia (2 op)

Opintojaksossa perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat eri kudosten ja niistä koostuvien elinten rakenne ja toiminta sekä elimistön eri toimintojen säätely. Lisäksi tarkastellaan aisteja, lisääntymistä sekä ihmiselimistön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.

BI06 Biotekniikka ja sen sovellukset (2 op)

Opintojakson tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen sovellusten kehittämisessä niin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa kuin luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geenitekniikan ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Opintojaksossa esitellään uusimpia biotekniikan sovelluksia nopeasti kehittyvällä alalla. Opintojaksossa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan vierailu Turun yliopiston biokemian laitokselle.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

BI07 Biologian ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Opintojaksossa kerrataan lukion biologian keskeisiä sisältöjä. Harjoitellaan erilaisiin yo-tehtäviin vastaamista ja valmistaudutaan biologian ainereaalikokeeseen. Suoritusmerkintä.

GE MAANTIEDE

PAKOLLISET OPINNOT

GE01 Maailma muutoksessa (2 op)

Opintojakso perehdyttää opiskelijan muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Opintojakson aikana seurataan ajankohtaisuutisointia

eri puolilta maailmaa ja hahmotetaan globaaleja riskialueita sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta. Opintojakso käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä ja mahdollisuuksia hillitä, varautua, ennakoida sekä sopeutua riskeihin. Keskeisiä näkökulmia ovat ekososiaalinen kestävyys, kiertotalous ja globaalit kehityskysymykset.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

GE02 Sininen planeetta (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan luonnonmaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ilma, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Opintojaksossa tutustutaan luonnonmaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomedialla hyväksi käyttäen tulkitsemaan luonnonmaisemia ja niiden syntyä. Kurssi perehdyttää luonnonmaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä. Kurssi on hyvin yleissivistävä ja sopii kaikille.

GE03 Yhteinen maailma (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana on luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta. Opintojaksossa tutustutaan ihmismaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomedialla hyväksi käyttäen tulkitsemaan ihmistoiminnan jäsentymistä maapallolla. Opintojakso perehdyttää ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä. Opintojakso on hyvin hyödyllinen myös yhteiskuntaoppia opiskeleville ja yhteiskuntaopin kirjoittaville.

GE04 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta (2 op)

Opintojakso perehdyttää aiemmilla kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia opintojaksolla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

GE05 Maantieteen ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Opintojaksolla on tavoitteena, että opiskelija parantaa valmiuksiaan menestyä ylioppilaskirjoituksissa ja pääsykokeissa, joissa tarvitaan maantieteen tieteellisiä tietoja ja taitoja. Opintojaksolla käydään läpi lukion oppimäärän keskeisiä ja vaikeustasoltaan vaativia sisältöalueita. Opintojakson tarkempi sisältö suunnitellaan yhdessä kunkin ryhmän kanssa. Suositeltu suoritusajankohta ennen ylioppilaskirjoituksia pakollisten ja syventävien opintojaksojen jälkeen. Suoritusmerkintä.

FY FYSIIKKA

Fysiikan opetus tukee opiskelijan luonnontieteellisen ajattelun ja maailmankuvan kehittymistä osana monipuolista yleissivistystä. Opetus ohjaa opiskelijaa ymmärtämään fysiikan merkityksen jokapäiväisessä elämässä, ympäristössä, yhteiskunnassa ja teknologiassa. Se antaa opiskelijalle valmiuksia menestyä jatko-opinnoissa luonnontieteellisillä ja luonnontieteitä soveltavilla aloilla sekä hyödyntää fysiikan osaamistaan työelämässä.

PAKOLLISET OPINNOT

FY01-FY02 Fysiikka luonnontieteenä (2 op)

Opintojaksossa opiskelija saa kuvan fysiikan kokeellisesta luonteesta. Jaksossa perehdytään myös siihen, miten energiaa tuotetaan, siirretään ja käytetään sekä mitä vaikutuksia näillä toiminnoilla on ympäristöön, yhteiskuntaan ja ihmisten hyvinvointiin. Sisältönä SI-järjestelmä, mittaaminen, havaintojen esittäminen graafisesti, yksinkertaisen kokeellisen tutkimuksen suunnittelemisen ja toteutus. Lisäksi sisältönä on energialajit, energian säilyminen ja muuntuminen, energian tuotanto ja teho.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

FY03 Energia ja lämpö (2 op)

Opintojaksossa tutkitaan termodynaamisia systeemejä, energian siirtymistä systeemien välillä ja energian siirtymisen vaikutuksia. Sisältönä voima, työ, lämpö ja lämpötila, kaasujen tilanmuutokset ja paine, lämpölaajeneminen ja olomuodon muutokset.

FY04 Voima ja liike (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan tasaista ja muuttuvaa liikettä. Sisältönä kappaleiden vuorovaikutus ja voima, Newtonin lait, voimien yhteisvaikutus ja voimakuvio, liikeyhtälö, paino ja kitka, liike-energia, potentiaalienergia ja mekaaninen energia, mekaanisen energian säilyminen ja mekaniikan energiaperiaate, liikemäärä, impulssi, liikemäärän säilyminen.

FY05 Jaksollinen liike ja aallot (2 op)

Opintojaksossa perehdytään harmoniseen vuorovaikutukseen ja gravitaatiovuorovaikutukseen sekä niiden aiheuttamiin liikeilmiöihin. Lisäksi mallinnetaan ääntä mekaanisena aaltoliikkeenä. Sisältönä momentti, tasainen ympyräliike, gravitaatiolaki, jaksollinen liike, harmoninen voima sekä harmonisen voiman potentiaalienergia, aaltoliike, interferenssi, seisova aalto, ääni aaltoliikkeenä ja äänen intensiteettitaso.

FY06 Sähkö (2 op)

Opintojaksossa perehdytään keskeisiin sähköistä vuorovaikutusta kuvaaviin malleihin sekä sähköenergian ja sähkötekniikan käsitteisiin. Sisältönä po-

tentiaali, jännite ja sähkövirta tasavirtapiireissä, resistanssi, Ohmin laki ja Joulen laki, vastusten kytkennät ja Kirchhoffin lait, Coulombin laki ja homogeeninen sähkökenttä ja kondensaattori.

FY07 Sähkömagnetismi ja valo (2 op)

Opintojaksossa perehdytään sähkömagnetismiin ilmiöalueena, jossa sähköiset ja magneettiset vuorovaikutukset esiintyvät rinnakkain. Sisältönä varatun hiukkasen liike sähkö- ja magneettikentässä, virtajohtimen magneettikenttä, sähkömagneettinen induktio, Lenzin laki ja pyörrevirrat, generaattori, vaihtovirran synty, muuntaja ja energian siirto sähkövirran avulla, sähkömagneettinen säteily ja sen spektri, valon heijastuminen, taittuminen ja kokonaisheijastuminen, valon interferenssi ja diffraktio, valon polarisaatio.

FY08 Aine, säteily ja kvantittuminen (2 op)

Opintojaksossa perehdytään kvanttifysiikan käsitteelliseen ja teoreettiseen rakenteeseen sekä niiden kokeelliseen pohjaan. Sisältönä energian kvantittuminen aineen ja säteilyn vuorovaikutuksessa, fotonit, atomin rakenne ja atomin elektronien kvanttitilat, atomiytimen rakenne ja muutokset, alfa- ja beetahajoaminen, ydinreaktiot, massan ja energian ekvivalenssi, ytimen sidosenergia, ydinvoima, fissio ja fuusio, ionisoiva säteily ja radioaktiivinen hajoaminen.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

FY09 Fysiikan ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Tavoitteena on vahvistaa fysiikan kokonaisuuksien hallintaa, antaa valmiuksia jatko-opintoihin ja valmentaa opiskelijaa ylioppilaskirjoitukseen. Käydään läpi fysiikan eri opintojaksojen keskeiset asiat. Numeroarviointi, jonka perustana on preliminäärikoe.

FY10 Tutkivaa fysiikkaa (2 op)

Tavoitteena on oppia soveltamaan teoreettista tietoa kokeellisissa mittauksissa ja totutella huolelliseen mittaamiseen, oppia kuvaamaan työskentelyä jäsenellisesti. Sisältönä tutkimuksen suunnittelu ja toteuttaminen sekä tutkimusraportin laadinta. Suoritusmerkintä.

FY11 Fysiikan projekti (2 op)

Projektina voi olla esim. Cern-kurssi (Turun lukioiden yhteinen). Suoritusmerkintä.

KE KEMIA

PAKOLLISET OPINNOT

KE01-KE02 Kemiaa kaikkialla (2 op)

Opintojaksossa perehdytään atomin rakenteeseen ja jaksolliseen järjestelmään. Selitetään aineiden ominaisuuksia rakenteen, kemiallisten sidosten ja poolisuuden avulla. Lisäksi tutustutaan ainemäärän ja konsentraation käsitteisiin ja niiden yksinkertaiseen laskennalliseen käsittelyyn. Teoria liitetään kokeelliseen toimintaan ja mallintamiseen. Korostetaan opintojakson sisältöjen yhteyttä arkipäivän kemiaan.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

KE03 Molekyylit ja mallit (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan orgaanisten yhdisteiden rakenteiden mallintamiseen ja ominaisuuksien selittämiseen rakenteen avulla. Opitaan laskemaan ainemääriä ja liuosten pitoisuuksia sekä valmistamaan liuoksia. Kokeellisuus ja mallintaminen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen ovat tärkeässä roolissa.

KE04 Kemiallinen reaktio (2 op)

Opintojaksossa opitaan kemiallisen reaktion symbolinen ilmaisu ja reaktioyhtälön käsittely. Tutustutaan epäorgaanisten ja orgaanisten yhdisteiden reaktioihin ja tutkitaan reaktioita kokeellisesti.

KE05 Kemiallinen energia ja kiertotalous (2 op)

Opintojaksossa opitaan sähkökemian keskeiset periaatteet. Tutustutaan metallien valmistukseen ja ominaisuuksiin. Opintojaksossa pohditaan energiaratkaisuja erityisesti kestäväen kehityksen näkökulmasta. Lisäksi sovelletaan kemiallisia reaktioita laskennallisesti.

KE06 Kemiallinen tasapaino (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan kemiallisen reaktion tasapainotilan muodostumista ja siihen liittyviä laskennallisia tasapainosovelluksia. Lisäksi tarkastellaan kemiallisen reaktion nopeutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

KE07 Kemian ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Ylioppilaskirjoituksiin valmentava opintojakso. Muodostetaan kokonaiskuva lukion kemiasta ja valmentaudutaan yo-kokeeseen käymällä läpi eri kurssien keskeisimmät asiat. Numeroarviointi, jonka perustana käytetään preliminäärikoetta.

KE08 Kemian työt (2 op)

Opintojaksossa tutkitaan ja mitataan kemian ilmiöitä yleisimpiä kemian kokeellisia menetelmiä käyttäen. Suoritusmerkintä. Opintojaksoa ei välttämättä järjestetä jokaisena lukuvuotena.

FI FILOSOFIA

PAKOLLISET OPINNOT

FI01 Johdatus filosofiseen ajatteluun (2 op)

Opintojaksossa perehdytään filosofian luonteeseen, filosofiseen kysymyksenasetteluun sekä ajattelun taitoihin. Harjoitellaan filosofian menetelmiä, esimerkiksi oletusten ja tottumusten kyseenalaistamista, ajatuskokeita, johdonmukaista argumentaatiota ja loogista päättelyä. Opetellaan tunnistamaan filosofisia kysymyksiä ajankohtaisesta yhteiskunnallisesta keskustelusta sekä erottamaan tieto ja informaatio, arkitieto ja tieteellinen tieto sekä tiede ja pseudotiede toisistaan. Muita keskeisiä teemoja ovat henki ja aine, vapaus ja välttämättömyys sekä käsitteellinen ja empiirinen tieto. Opintojakso sisältää runsaasti filosofisen keskustelun harjoituksia ja muita taitavaan ajatteluun liittyviä toiminnallisia tehtäviä.

FI02 Etiikka (2 op)

Opintojaksossa perehdytään filosofisen etiikan keskeisiin käsitteisiin, kysymyksiin ja teorioihin sekä opetellaan jäsentämään oman elämän merkityksellisyyttä ja elämänvalintoja filosofisen käsitteistön avulla. Keskeisiä sisältöjä ovat moraalin luonne, moraalin, lakien ja tapojen ero, moraalialue tarkasteleva normatiivinen ja soveltava etiikka sekä hyveet, seuraukset, oikeudet ja velvollisuudet. Lisäksi tarkastellaan filosofisia teorioita elämän hyvyydestä ja merkityksellisyydestä sekä hyvästä elämäntavasta. Etiikkaa sovelletaan yhteiskuntaa ja ympäristöä koskeviin kysymyksiin. Opintojakso sisältää runsaasti eettisiä keskusteluja ja toiminnallisia tehtäviä. Siihen voi sisältyä esitelmä, alustus tai muu projektityö. Mahdollisuuksien mukaan opintojaksossa voidaan tehdä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

FI03 Yhteiskuntafilosofia (2 op)

Opintojaksossa perehdytään yhteiskuntasopimusteorioihin sekä vallan, vapauden, tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden eri muotoihin. Muita keskeisiä teemoja ovat ihmisoikeudet, kansalaisoikeudet, demokratia ja poliittiset ihanteet sekä hyvinvoinnin ja talouden suhde. Käsitellään ajankohtaisia yhteiskuntafilosofisia kysymyksiä kuten ympäristöongelmat, kulttuurien kohtaaminen, teknologian ja tekoälyn vaikutukset, sukupuoli ja valta sekä eriarvoistavien rakenteiden tunnistaminen ja kritiikki. Opintojakso voi sisältää esitelmän, alustuksen,

elokuva- tai media-analyysin tai muun projektityön. Mahdollisuuksien mukaan voidaan tehdä yhteistyötä jonkin kansalaisjärjestön kanssa.

FI04 Totuus (2 op)

Opintojaksossa perehdytään filosofisiin teorioihin totuudesta, tiedosta ja todellisuuden luonteesta. Mitkä ovat tiedon lähteet, entä mikä on tiedon suhde varmuuteen? Mikä on todellisuus? Tarkastellaan myös kielen ja merkitysten roolia todellisuuden hahmottamisessa. Lisäksi syvennetään tietoja tieteellisen tutkimuksen, päättelyn ja selittämisen luonteesta sekä tieteen etiikasta. Opintojakson työtapoja ovat keskustelu- ja argumentaatioharjoitukset, käsiteanalyysi, ajatuskokeet sekä erilaiset kirjalliset harjoitukset.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

FI05 Filosofian ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Opintojaksossa valmistaudutaan filosofian ylioppilaskokeeseen syventäen ja kerraten koko oppimäärän sisältöjä. Lisäksi harjoitellaan eri tehtävätyyppien analysointia, vastaustekniikkaa ja muita reaalikokeessa olennaisia taitoja opetusryhmän tarpeet huomioiden. Opintojakso ei sovellu itsenäisesti suoritettavaksi.

PS PSYKOLOGIA

Psykologia on ihmisen toimintaa tutkiva ja selittävä empiirinen tiede. Psykologian opiskelu antaa opiskelijalle valmiuksia havainnoida, ymmärtää ja arvioida ihmisen psyykkistä toimintaa ja siihen vaikuttavia sosiaalisia, kulttuurisia ja biologisia tekijöitä. Oppiaineen sisällöt perustuvat tutkimustietoon, joka auttaa ihmisen toiminnan ja arjen ilmiöiden ymmärtämistä. Reflektiivinen ote kehittää ajattelun taitoja ja helpottaa opittujen tietojen soveltamista.

PAKOLLISET OPINNOT

PS01 Toimiva ja oppiva ihminen (2 op)

Tutustutaan ihmisen toiminnan perusteisiin psyykkisestä, biologisesta ja sosio-kulttuurisesta näkökulmasta. Tietoinen ja ei-tietoinen toiminta. Tiedonkäsittely, motiivit ja tunteet. Hermoston toiminta, aivot ja uni. Oppiminen ja opiskelu. Perustietoa psykologisesta tutkimuksesta.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

PS02 Kehittyvä ihminen (2 op)

Kehityspsykologiassa käsitellään monipuolisesti ihmisen kehityksen yleisiä piirteitä sekä yksilöllisyyttä lapsuudesta aikuisuuteen. Kehityksen osa-alueet, kuten sosioemotionaalinen ja kognitiivinen kehitys. Kiintymys- ja vertaissuh-

teet. Temperamentti ja perimän merkitys. Tunnetaidot ja toiminnanohjaus. Minäkäsitys ja identiteetti. Sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuus. Vanhemmuus ja kasvuympäristö.

PS03 Tietoa käsittelevä ihminen (2 op)

Kognitiivinen psykologia ja neuropsykologia auttavat ymmärtämään ihmisen tiedonkäsittelyn perusteita ja taustoja, sekä tiedonkäsittelyn ongelmia ja häiriöitä. Tarkkaavaisuus ja havaitseminen. Muisti ja unohtaminen. Kielen merkitys tiedonkäsittelyssä. Päätöksenteko ja kognitiiviset vinoumat. Aivojen rakenne ja plastisuus. Tiedon kulku hermoverkoissa. Neuropsykologinen kuntoutus. Kokeellisen tutkimuksen suunnittelu.

PS04 Tunteet ja mielenterveys (2 op)

Opintojaksossa käsitellään tunteiden psykologiaa, psyykkistä hyvinvointia ja psyykkisen tasapainon ylläpitämistä sekä mielenterveyttä. Tunnereaktiot ja tunnekokemukset. Tunteiden universaalisuus, kulttuurisidonnaisuus ja yksilöllisyys. Hallintakeinot, defenssit ja resilienssi. Uni, nukkuminen ja vuorokausirytmii. Stressin aiheuttajat ja säätelykeinot. Kriisit ja niistä selviytyminen. Mielenterveys ja mielenterveyshäiriöiden luokittelu, oireet, taustatekijät ja hoitomuodot. Ei-kokeellinen psykologinen tutkimus ja fysiologiset mittausmenetelmät.

PS05 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (2 op)

Persoonallisuuspsykologia ja sosiaalipsykologia luovat kokonaiskuvaa ihmisen toiminnasta. Persoonallisuus, sen kehittyminen ja taustatekijät. Yksilölliset erot. Älykkyys ja luovuus osana ihmisen toimintaa. Persoonallisuuden ja älykkyyden psykologiset arviointimenetelmät. Kulttuurin ja sosiaalisen ympäristön vaikutus ihmisen toimintaan. Tiedonkäsittely sosiaalisissa tilanteissa. Ryhmän merkitys yksilölle ja ryhmien väliset suhteet. Kestävän tulevaisuuden rakentaminen.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

PS06 Psykologian ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Psykologian kertaus on ylioppilastutkintoon valmistava opintojakso, jossa käydään läpi ylioppilaskokeen eri tehtävätyypit ja vastausten vaatimukset. Vastaustaitojen ja psykologian perustietojen, käsitteiden ja teorioiden kertaamisen lisäksi harjoitellaan tiedon soveltamista ja psykologian eri osa-alueista koostuvien tietojen yhdistämistä monipuoliseksi, syvälliseksi ja oivaltavia esimerkkejä sisältäväksi kokonaisuudeksi. Tiedon kehittelyä ja arviointia harjoitellaan tutkimustehtävien avulla. Lisäksi arvioidaan kiitettäviä mallivastauksia. Opintojakson lopuksi on preliminäärikoe. Numeroarviointi.

PS07 Tutkiva ja sosiaalinen ihminen (2 op)

Opintojakso syventää ja laajentaa sosiaalipsykologista ymmärrystä ja harjoittaa psykologisen tai sosiaalipsykologisen tutkimussuunnitelman tekemistä ja tutkimuksen toteuttamista ryhmissä. Opintojakso luo näin valmiuksia vastata

kokonaisvaltaisemmin psykologian ylioppilaskirjoituksissa. Sosiaalisen vuoro-vaikutusprosessin monitasoiset ilmiöt. Sosiaalisten tilanteiden havaitseminen ja tapahtumille annetut selitykset. Vuorovaikutus ryhmissä ja ryhmien välillä. Sosiaaliset, sosiokognitiiviset ja sosioemotionaaliset taidot. Sosiaalipsykologinen tutkimus. Pienimuotoisen tutkimuksen toteutus ryhmissä. Numeroarviointi.

HI HISTORIA

PAKOLLISET OPINNOT

HI01 Ihminen, ympäristö ja historia (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan kronologisesti ihmisen suhdetta ympäristöön ja yhteiskuntaan. Tavoitteena on ymmärtää miten yhteiskunnat ja globaalin talouden järjestelmät ovat eri aikoina muodostuneet. Opintojakso auttaa myös hahmottamaan nykyisyyttä historian näkökulmasta. Lisäksi opintojaksolla harjoitellaan historiallisten lähteiden käyttöä ja niiden kriittistä arviointia.

HI02 Kansainväliset suhteet (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtioiden välisten valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Keskeisiä teemoja ovat kilpailun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytään erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin.

HI03 Itsenäisen Suomen historia (2 op)

Opintojaksolla keskitytään Suomen historian keskeisiin tapahtumiin ja kehityslinjoihin autonomian ajan loppupuolelta nykyaikaan. Teemoja: Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Perehdytään myös erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historiapolitiikan käyttöön.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

HI04 Eurooppalainen ihminen (2 op)

Opintojakso tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteeseen aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena on eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde, sukupuoli ja arkielämä.

HI05 Ruotsin itämaasta Suomeksi (2 op)

Suomen kehitys osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Opintojaksolla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen

ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa. Syvennyttään myös paikallis-historiaan tekemällä opintoretkiä lähiympäristöön.

HI06 Maailman kulttuurit kohtaavat (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina. Perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutoksiin sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

HI07 Historian ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Opintojaksolla valmistaudutaan historian ylioppilaskirjoitukseen kertaamalla kaikki historian opintojaksot. Opintojaksolla harjoitellaan eri vastaustekniikoita, ja erityisesti keskitytään historian eri kysymystyyppien arviointiin. Opintojaksolla annetaan myös lisämateriaalia yo-koetta varten. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Suoritusmerkintä.

YH YHTEISKUNTAOPPI

PAKOLLISET OPINNOT

YH01 Suomalainen yhteiskunta (2 op)

Opintojaksossa analysoidaan suomalaista yhteiskuntaa eri puolilta. Keskeisiä käsitteitä ovat valta, demokratia, poliittinen vaikuttaminen ja hyvinvointi. Opiskelija saa perustellun käsityksen pohjoismaisen hyvinvointivaltion toiminnasta ja Suomen poliittisesta järjestelmästä. Opiskelija ymmärtää omat mahdollisuutensa vaikuttaa yhteiskunnassa sekä häntä rohkaistaan ottamaan kantaa yhteiskunnallisiin asioihin.

YH02 Taloustieto (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan kansantalouden eri sektoreiden toimintaan. Kansantaloutta tutkitaan mikro- ja makrotaloudellisesta näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää oman taloudellisen toimintansa vaikuttimia ja seurauksia. Opintojaksolla seurataan ajankohtaisia taloudellisia uutisia Suomesta ja maailmalta.

YH03 Suomi. Eurooppa ja muuttuva maailma (2 op)

Opintojakson keskeinen sisältö on Euroopan taloudellinen ja poliittinen yhteistyö sekä Euroopan Unionin toiminta eri puolilta. Opiskelija saa käsityksen eurooppalaisuudesta ja Euroopan Unionin kansalaisen oikeuksista. Opintojaksolla seurataan myös ajankohtaisia maailmanpoliittisia asioita.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

YH04 Lakitieto (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan Suomen oikeusjärjestyksen peruseriaatteisiin ja keskeisiin oikeudenaloihin. Tällaisia keskeisiä oikeudenalvoja ovat esimerkiksi perheoikeus, jäämistöoikeus, rikosoikeus ja työoikeus. Opiskelija oppii ratkaisemaan oikeudellisia perusongelmia ja laatimaan yksinkertaisia oikeudellisia asiakirjoja sekä tutustuu oikeudenkäynnin periaatteisiin.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

YH05 Yhteiskuntaopin ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Opintojaksolla valmistaudutaan yhteiskuntaopin ylioppilaskirjoitukseen kertamalla keskeisiä sisältöjä ja syventämällä opiskelijan tietoja ja taitoja yhteiskuntaopista. Opintojakson painopiste on kolmessa pakollisessa opintojaksossa. Opintojaksolla harjoitellaan eri vastaustekniikoita. Opintojaksolla jaetaan ajankohtaista materiaalia yo-koetta varten. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Suoritusmerkintä.

UE EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO

PAKOLLISET OPINNOT

UE01 Uskonto ilmiönä — juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)

Opintojakso koostuu kahdesta laajasta osa-alueesta. Ensimmäinen kokonaisuus keskittyy uskontoon ilmiönä: mitä uskonto on, miten yksilöt ja yhteisöt harjoittavat uskontoa; entä miten uskontoja ja muita katsomuksia tutkitaan tieteellisesti? Jälkimmäinen kokonaisuus perehdyttää opiskelijan kolmen Lähi-idässä syntyneen uskonnon, juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin ilmiöihin. Näitä ns. Abrahamin uskontoja tarkastellaan historian, opin, pyhien kirjoitusten sekä arjen ja elämäntavan näkökulmista. Lisäksi tutustutaan siihen, miten juutalaisuus ja islam vaikuttavat omassa kaupungissamme ja lukiolaisten elämässä. Mahdollisuuksien mukaan vierailaan Turun juutalaisen seurakunnan synagogassa sekä moskeijassa tai rukoushuoneessa.

UE02 Maailmanlaajuinen kristinusko (2 op)

Opintojaksossa perehdytään kristinuskon asemaan toistaiseksi maailman suurimpana uskontona. Miten ja miksi kristinusko on kasvanut suurimmaksi maailmanuskonnoksi? Mitä eri kirkkokunnat opettavat, ja miten nämä opetukset heijastuvat yhteiskunnallisina arvoina ja normeina? Millainen on kristinuskon tulevaisuus omassa yhteiskunnassamme ja globaalisti? Lisäksi tutustutaan kristinuskon historiaan ja nykypäivään eri maanosissa Euroopan ulkopuolella. Mahdollisuuksien mukaan vierailaan ortodoksisessa ja katolisessa seurakunnassa tai jonkin protestanttisen vähemmistöryhmän seurakunnassa.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

UE03 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan luonnonuskontoihin eri puolilla maailmaa sekä alkuperäiskansojen asemaan vaikuttaviin tekijöihin (esim. alkuperäiskansojen asemaa määrittävät kansainväliset sopimukset, ilmastonmuutos ja globalisaatio). Perehdytään myös Intian, Kiinan ja Japanin uskontoihin opin, pyhien kirjoitusten, yhteiskunnan ja yksilön elämäntavan näkökulmista. Lisäksi tarkastellaan uusien uskonnollisten liikkeiden yhteisiä piirteitä ja erilaisia ilmenemismuotoja Suomessa ja maailmalla. Mahdollisuuksien mukaan kutsutaan vierailijoita tai vierailaan Turun alueella vaikuttavissa uskonnollisissa yhteisöissä.

UE04 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (2 op)

Opintojaksossa perehdytään laajasti uskontojen ilmenemiseen suomalaisessa yhteiskunnassa. Tehdään vierailuja eri kohteisiin opiskelijoiden toiveet huomioiden. Analysoidaan ja arvioidaan uskonnonvapautteen, uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen sekä uskonnottomuuteen ja uskontokritiikkiin liittyvää ajankohtaista keskustelua. Opintojakson painopiste on nykypäivässä, mutta tutustutaan lyhyesti myös suomalaiseen muinaisuskoon sekä tärkeimpiin aikakausiin ja ilmiöihin Suomen uskontohistoriassa.

UE05 Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan uskonnolliseen taiteeseen ja symboliikkaan, pyhien tilojen arkkitehtuuriin, myytteihin taiteessa sekä taiteen välityksellä tapahtuvaan uskonnon kritisointiin. Tehdään runsaasti kuva-analyyssejä sekä vierailaan mahdollisuuksien ja opiskelijoiden kiinnostuksen mukaan eri kohteissa. Tärkeä osa opintojaksoa on itse valitusta aiheesta tehtävä projektityö.

UE06 Uskonto, tiede ja media (2 op)

Opintojakso keskittyy uskonnon tutkimukseen sekä uskonnon ja median suhteeseen. Mahdollisuuksien mukaan tehdään vierailu uskonnon tutkimusta tekevään laitokseen (Turun yliopisto, Åbo Akademi tai Donner-instituutti). Tarkastellaan mainosten uskonnollisia elementtejä, median välittämää kuvaa uskonnoista sekä sitä, miten uskonnolliset yhteisöt hyödyntävät mediaa omassa viestinnässään. Tärkeitä teemoja ovat myös median etiikka, vihapuhe ja sananvapaus. Opintojakson aikana harjoitellaan oman mediasisällön tekemistä tai analysoidaan valmiita media-aineistoja.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

UE07 Uskonnon ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Opintojaksossa valmistaudutaan uskonnon ylioppilaskokeeseen syventäen ja kerraten koko oppimäärän sisältöjä. Lisäksi harjoitellaan eri tehtävätyyppien analysointia, vastaustekniikkaa ja muita reaalikokeessa olennaisia taitoja opetusryhmän tarpeet huomioiden. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Numeroarviointi.

ET ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

PAKOLLISET OPINNOT

ET01 Minä ja hyvä elämä (2 op)

Opintojaksossa etsitään erilaisia yksilö- ja yhteisökeskeisiä lähestymistapoja minuuteen. Perehdytään maailmankuvan, maailmankatsomuksen ja elämänkatsomuksen käsitteisiin. Mitä on ihmisyyys? Entä mistä identiteetti rakentuu? Tarkastellaan sosiaalisten suhteiden, roolien ja normien vaikutusta yksilön identiteettiin.

Pohditaan hyvän elämän osatekijöitä kuten tarpeet, hyvinvointi, onnellisuus ja toimintakyvyt. Miten elämänvalinnat ja erilaiset elämänhallinnan keinot kytkeytyvät hyvään elämään? Lisäksi käsitellään joitakin ihmisen olemassaolon peruskysymyksiä kuten ihmissuhteita, sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuutta, opiskelun ja työn merkitystä hyvälle elämälle sekä vanhenemista ja kuolemaa. Opintojaksossa painottuvat keskustelu, omien näkemysten selkeä argumentointi sekä dialogitaidot.

ET02 Minä ja yhteiskunta (2 op)

Opintojakson tavoitteena on jäsentää omaa roolia ja mahdollisuuksia yhteiskunnallisena toimijana. Tutustutaan siihen, miten media, koulutus, politiikka, tiede, taide sekä erilaiset yhteisöt vaikuttavat maailmankuviin ja -katsomuksiin. Tarkastellaan kriittisesti aatteita ja arvoja, pohditaan väitteiden järkipäristä perustelua sekä tunnistetaan erilaisia kognitiivisia vääristymiä. Mitä globaaleja vaikutuksia yksilön valinnoilla on? Kenen vastuulla ovat ilmastonmuutoksen torjunta ja globaali oikeudenmukaisuus? Syvennetään myös ihmisoikeuksien tuntemusta ja tarkastellaan tärkeimpiä ihmisoikeusasiakirjoja. Opintojakson aikana tehdään toiminnallisia harjoitteita, mediatehtäviä sekä mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä eri kansalaisjärjestöjen kanssa.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

ET03 Kulttuurit (2 op)

Opintojaksossa perehdytään kulttuureihin monista eri näkökulmista. Tutustutaan erilaisiin teorioihin kulttuurien kehityksestä ja suhteesta toisiinsa sekä kulttuuria koskevan tutkimuksen perusteisiin. Tarkastellaan tapakulttuuria, kulttuurista itseilmaisua, kulttuurin vaikutusta yksilön maailmankuvaan ja elämänkatsomukseen sekä Unescon maailmanperintöohjelmaa. Käsitellään syrjinnän, rasismien ja ihmisoikeusloukkausten teemoja. Lisäksi pohditaan, miten suomalainen kulttuuri on rakentunut ja rakennettu: millaista on suomalainen monikulttuurisuus ja millaista kohtelua kulttuuriset vähemmistöt, kuten saamelaiset ja romanit, ovat saaneet osakseen? Opintojaksossa tutkitaan myös omia kulttuurisia juuria ja kulttuuri-identiteettiä. Opintojaksoon voi sisältyä elokuva-analyysi, tutkielma tai muu yhdessä sovittava projektityö. Mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä Turun yliopiston, Åbo Akademin tai muun korkeakoulun kanssa esimerkiksi vierailun tai etäluennon muodossa.

ET04 Katsomukset (2 op)

Opintojaksossa perehdytään katsomusten suuriin murroksiin ihmiskunnan historiassa. Tarkasteltavia ilmiöitä ovat evoluutio, kielen ja yhteistyön merkitys ihmislajin kehityksessä, universaalien katsomusten ja tieteellisen maailmankuvan synty, edistysusko ja eri yhteiskunnallisten muutosten ja aatesuuntien vaikutus ihmisten katsomuksiin. Tarkastellaan myös omaa maailmankuvaa ja maailmankatsomusta osana sitä historiallista jatkumoa, josta olemme osallisia. Opintojakson toteutustapa voi sisältää tutkielman tai muun soveltavan projektityön tekemisen. Painopisteet sovitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa opintojakson alussa.

ET05 Uskonnot ja uskonottomuus (2 op)

Opintojaksossa perehdytään uskontojen ja uskonottomuuden maailmaan. Mitä uskonnoista ja uskonottomuudesta tiedetään tieteellisen tutkimuksen valossa? Miten uskonnot ovat syntyneet ja levinneet? Tutustutaan mytologioihin, rituaaleihin ja erilaisiin jumalakäsityksiin. Muita tärkeitä teemoja opintojaksossa ovat uskontokritiikki, ateismin eri muodot, agnostismi, uskonottomuus ja sekulaari humanismi. Lisäksi tarkastellaan uskonnon ja uskonottomuuden vaikutusta arkielämässä, politiikassa ja oikeudenkäytössä, uusia uskonnollisia liikkeitä sekä yhteiskunnan maallistumista. Opintojakson suoritus voi sisältää tutkielman, media-analyysin tai muun projektityön. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan Turun alueella vaikuttaviin uskonnollisiin ja uskonottomiin yhteisöihin.

ET06 Tulevaisuus (2 op)

Opintojakso keskittyy tulevaisuuden ja teknologian teemoihin. Perehdytään tulevaisuuden tutkimuksen peruskäsitteisiin sekä todennäköisiin ja toivottaviin tulevaisuuden skenaarioihin. Pohditaan digitalisaation, koneoppimisen, tekoälyn ja robotiikan vaikutuksia yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Miten teknologia vaikuttaa yhteiskunnan, talouden ja työn muutoksiin? Voiko teknologialla ratkaista globaaleja ongelmia? Tarkastellaan myös utopioita ja dystopioita ja niiden vaikutusta ihmisten tulevaisuuskuviin. Opintojakso voidaan toteuttaa lähi- tai monimuoto-opetuksena. Opintojaksoon voi sisältyä elokuva-analyysin tekeminen tai kaunokirjallisuuden lukemista. Muita mahdollisia työmuotoja voivat olla tutkielma, muu projektityö tai alustus.

TE TERVEYSTIETO

PAKOLLISET OPINNOT

TE01 Terveys voimavarana (2 op)

Opintojaksossa luodaan kokonaiskuvaa ihmisen voimavaroista, terveyden edistämisestä sekä terveyttä määrittävistä tekijöistä, niiden yhteyksistä ja vaikutusmekanismeista. Lisäksi syvennetään ja laajennetaan perusopetuksen aikana hankittua ymmärrystä elintapojen merkityksestä terveydelle ja arvioidaan

terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, perheessä ja lähiyhteisöissä. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien ja arjen terveysosaamisen kehittäminen, mielenterveyden suojaaminen sekä ajankohtaisten asioiden käsittely.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

TE02 Terveys ja ympäristö (2 op)

Opintojaksossa kehitetään valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen liittyvää tietoa ja viestintää sekä perehdytään tutkimustiedon hankkimisen periaatteisiin. Keskeistä on mediaympäristön ohella tarkastella myös muiden elinympäristöjen terveysvaikutuksia sekä arvioida omien valintojen merkitystä ympäristön terveellisyydelle. Lisäksi opintojaksossa syvennyttään riippuvuuksiin ja niiden vaikutuksiin.

TE03 Terveys ja yhteiskunta (2 op)

Opintojaksossa ohjataan tarkastelemaan laajasti terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisia kehityslinjoja sekä tulevaisuudenhaasteita yhteiskunnassa. Tehtävänä on avata keskeisiin tarttumattomiin ja tartuntatauteihin liittyviä tekijöitä sekä tarkastella sosiaali- ja terveyspalvelujen, itsehoidon ja omahoidon merkitystä terveydelle. Olennaista on myös perehtyä terveyteen ja sairauksiin liittyviin eettisiin kysymyksiin sekä globaaleihin terveyshaasteisiin.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

TE04 Terveystiedon ylioppilaskokeeseen valmistautuminen (2 op)

Syvennetään ja kerrataan keskeisiä terveystiedon oppisisältöjä. Opintojaksossa harjoitellaan erilaisiin yo-tehtäviin vastaamista ja valmistaudutaan terveystiedon ainereaalikokeeseen. Suoritusmerkintä.

LIIKUNTA

PAKOLLISET OPINNOT

LI01 Oppiva liikkuja (2 op)

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija harjaantuu liikuntataidoissaan ja kehollisessa ilmaisussaan sekä saa tietoja ja kokemuksia fyysisten ominaisuuksien harjoittamisesta monipuolisesti. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta reilun pelin hengessä.

LI02 Aktiivinen elämä (2 op)

Kannustetaan opiskelijaa liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen sekä riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen. Keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien parantaminen ja arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja kehonhuolto.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

LI03 Uudet mahdollisuudet (2 op)

Opintojaksossa tutustutaan monipuolisesti perinteisiin ja uudempiin liikuntamuotoihin kunnallisen ja mahdollisuuksien mukaan myös yksityisen lajitarjonnan kautta. Opintojakson tavoitteena on tukea opiskelijan fyysistä ja psyykkistä jaksamista uusien ja virkistävien liikuntamuotojen avulla. Tarkemmat lajisisällöt suunnitellaan yhdessä opiskelijaryhmän kanssa.

LI04 Yhdessä liikkuen (2 op)

Opintojakso suoritetaan projektiluonteisena, esim. luonto/retkeilykurssina. Jaksoon kuuluu projektin suunnittelua ja valmistelua sekä esimerkiksi yhdessä tehtävä retki luontoon. Jakson tavoitteena on oppia suunnittelemaan ja toteuttamaan projekti yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa.

LI05 Virkistystä liikunnasta (2 op)

Opintojaksossa painotetaan opiskelijoiden vireyttä tukevia liikuntamuotoja ja kehonhuoltoa. Opintojakson tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Opintojakson tarkempi ohjelma suunnitellaan opiskelijoiden kesken.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

LI06 Vanhojentanssit (2 op)

Vanhojentanssien opintojakso alkaa periodissa 3, joitakin harjoituksia ja näytös on vielä periodissa 4. Parin hankkimisessa vastuu on opiskelijalla, mutta voit silti tulla mukaan, jos sinulla ei ole paria opintojakson alkaessa. Tanssiparin voi pyytää omasta koulusta tai muualta. Parina voi olla tyttö tai poika sukupuolesta riippumatta. Opintojakso ei sovellu itsenäisesti suoritettavaksi. Suoritusmerkintä.

LI07 Palloilu (2 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää eri palloilulajien teknistä ja taktista osaamista sekä parantaa lajien sääntötuntemusta. Tavoitteena on kuntoilla palloilun ja pelata reilun pelin hengessä eri tasoisten opiskelijoiden kanssa. Tarkempi lajisisältö rakennetaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Numeroarviointi tai suoritusmerkintä.

LI08 Mailapelit (2 op)

Tavoitteena on tutustua erilaisiin mailapeleihin, niiden tekniikoihin, taktiikoihin ja sääntöihin. Opintojaksossa syvennetään yleisimpien mailapelien tekniikoita ja taktiikoita. Lajeina voivat olla esimerkiksi tennis, sulkapallo, pöytätennis, golf, padel ja squash. Opintojakson tarkempi lajisisältö sovitaan ryhmän kanssa. Numeroarviointi tai suoritusmerkintä.

LI09 Luontoliikunta (2 op)

Opintojaksolla toteutetaan vaellus-, melonta-, pyöräily-, hiihto- tai laskettelu- retki riippuen vuodenajasta ja opiskelijoiden toiveista. Tavoitteena on oppia

luonnossa liikkumisen perusteita, varustautumista ja ryhmässä toimimista. Opiskelijat osallistuvat retken suunnitteluun ja ottavat vastuuta omasta ja ryhmän toiminnasta. Suoritusmerkintä.

YLEISLUKION MUSIIKKI

Musiikin opetuksen tehtävänä on edistää opiskelijan aktiivista musiikillista toimintaa ja osallisuutta. Musiikin opetuksessa tutustutaan maailmaan moniaistisesti ja tutkitaan sitä etenkin kuulonvaraisesti. opiskelija syventää myönteistä suhdetta musiikkiin ja taiteelliseen ilmaisuun sekä pohtii niiden merkitystä elämässä. Lukion musiikin opetus tarjoaa tilaisuuksia musiikillisten ilmaisutapojen kokeilemiseen, mielikuvituksen käyttöön ja taiteidenväliseen työskentelyyn.

PAKOLLISET OPINNOT

Valtioneuvoston asetuksen (810/2018) mukaisesti lukion taideaineita, musiikkia ja kuvataidetta, on opiskeltava nuorten lukiokoulutuksessa kaksi tai neljä opintopistettä oppiainetta kohden ja yhteensä vähintään kuusi opintopistettä. Puolalanmäen lukiossa MU01 ja KU01 ovat kaikille pakollisia musiikin opintojaksuja. Sen lisäksi voi valita pakolliseksi joko MU02 tai KU02.

MU01 Musiikki minussa (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan musiikkiin useammasta henkilökohtaisesta näkökulmasta; tavoitteena on, että opiskelija laulun ja soiton kautta kehittää omaa äänenkäyttöään ja musisointitaitojaan, uskaltaa käyttää musiikkia ilmaisunsa välineenä ja tuottaa musiikillisia ideoita, tutkii ja syventää omaa musiikinkuuntelusuhdettaan, ymmärtää ja osaa soveltaa teknologian käyttömahdollisuuksia musiikissa, ymmärtää musiikin merkityksiä ja merkityksellisyyttä elämässä ja yhteiskunnassa sekä toimii edistämällä turvallisen ääniympäristön syntymistä. Kurssiin konserttikäynti.

MU02 Musiikki meillä (2 op)

Opintojaksolla syvennetään osaamista opiskelijalle itselleen mieluisissa musiikillisissa ilmaisutavoissa. Pyritään kehittämään yhteismusisointitaitoja ja taiteellista ilmaisua, analysoidaan musiikin kulttuurisia piirteitä ja merkityksiä ja tuotetaan rohkeasti uusia musiikillisia ideoita. Opintojaksolla soitetaan, lauletaan, kuunnellaan ja tanssitaan. Ohjelmiston lähteenä käytetään suomalaisia ja opiskelijoiden omia musiikkikulttuureita. Luovaa ajattelua ja taiteellista ilmaisua pyritään edistämään myös musiikkiteknologiaa hyödyntäen. Opintojaksoon sisältyy mahdollisuuksien mukaan konserttikäynti.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

MU03 Musiikki muualla (2 op)

Opintojaksolla tutkitaan musiikkia kulttuurin osana. Tutustutaan ja otetaan selvää itselle uusista musiikin lajeista ja musiikkikulttuureista. Samalla hahmotetaan omaa asemaa osana globaalia musiikkimaailmaa. Opintojaksolla työskennellään laulaen, soittaen ja tutkien erilaisia kulttuureita edustavan musiikin parissa.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

Yleislinjan opiskelija voi osallistua musiikkilinjan opintojaksoista seuraaviin: *(Katso selosteet musiikkilinjan opintojen kohdalta.)*

Lempi-kuoro (ei koelaulua)

Chorus Iuvenalis (koelaulu)

Chorus Iucundus (koelaulu)

Bändi

Kansanmusiikki

Maailmanmusiikki

Concentus Aboensis -orkesteri

Vanhojentanssiorkesteri

Nuotit kertovat

KU KUVATAIDE

Valtioneuvoston asetuksen (810/2018) mukaisesti lukion taideaineita, musiikkia ja kuvataidetta, on opiskeltava nuorten lukiokoulutuksessa kaksi tai neljä opintopistettä oppiainetta kohden ja yhteensä vähintään kuusi opintopistettä. Puolalanmäen lukiossa MU01 ja KU01 ovat kaikille pakollisia opintojaksoja. Sen lisäksi voi valita pakolliseksi joko MU02 tai KU02.

PAKOLLISET OPINNOT

KU01 Omat kuvat, jaetut kulttuurit (2 op)

Opintojakson tavoitteena on virittää luovaa ajattelua. Pohditaan omaa kuva maailmaa ja taidekäsitystä. Suunnitellaan ja tehdään omasta aiheesta iso omaperäinen maalaus. Valitaan vaihtoehtoisista aiheista yksi, jossa käytetään digitaalista kuvankäsittelyä ja mielikuvitusta. Piirretään mallista. Käydään taide näyttelyissä ja tulkitaan taidetta. Itsearviointi portfoliomuodossa. Yleissivistävä, taiteen tuntemukseen liittyvä koe.

KU02 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt (2 op)

Näkyvä ympäristö identiteetin rakentajana ja kulttuuriperinnön uudistajana. Tutustutaan Turun rakennusperinteeseen ja eri aikakausien arkkitehtuuriin. Omissa töissä tarkastellaan taiteen, luonnon, arkkitehtuurin, muotoilun, tuotestamisen, palveluiden ja mediaympäristöjen suhteita. Osittain vaihtoehtoisia

tehtäviä. Opintojakso sisältää tentin ja portfolioksi kootun itsearvioinnin töistä. Suoritusjärjestys KU1:n jälkeen.

VALTAKUNNALLISET VALINNAISET OPINNOT

KU03 Kuva viestii ja vaikuttaa (2 op)

Mainonta, propaganda, julisteet, käyttögrafiikka, sarjakuva, valokuva, elokuva, videot, pelit jne. Median käsitteistöä, kuvatyyppejä ja kuvastoa, sekä tulkintaa. Omia mediateoksia. Median ajankohtaiset ilmiöt ja kysymykset. Suoritusjärjestys vapaa.

KU04 Taiteen monet maailmat (2 op)

Taiteen tehtävä eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa lähtökohtana omille teoksille. Näyttelyt, museokäynnit ja opintomatkat. Taiteen maailmat identiteetin, kulttuurien moninaisuuden ja kestävän kehityksen näkökulmista. Suoritusjärjestys vapaa.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

KU05 Uutta taidetta - nykytaiteen työpaja (2 op)

Opiskelijan omakohtainen suhde kuvataiteeseen ja visuaaliseen kulttuuriin nykytaiteen keinoin. Visuaalisuuden rinnalla muitakin tiedon tuottamisen tapoja. Erilaisia taidekäsityksiä, näyttelykäyntejä, taidematka Tukholmaan. Tehdään nykytaidetta kaikkia lähestymistapoja, materiaaleja ja tekniikoita käyttäen. Suoritusjärjestys vapaa, tai erityisesti ennen kuvataiteen lukiodiplomia. Numeroarviointi.

KU06 Ihmisen ja tilan kuvaaminen (2 op)

Erilaisia ihmisen ja tilan kuvaamisen välineitä muovailuvahasta lyijykynään ja viivottimeen, tai vaikka kameraan tai videoon, opiskelijan oman suuntautumisen mukaan. Jos haluat hyväksi piirtäjäksi tai maalaajaksi, kannattaa ottaa tämä. Erityisesti arkkitehdiksi haluaville suorastaan pakollinen! Vanhoja ennakko- ja pääsykoetehtäviä erilaisiin soveltavan taiteen koulutusohjelmiin (esim. arkkitehtuuri, sisustusarkkitehtuuri, lavastus, muotoilu, valokuvaus, vaate-suunnittelu, graafinen suunnittelu, elokuva, kuvataideopetus jne.). Numeroarviointi.

KU07 Piirustus, maalaus ja grafiikka (2 op)

Kuvan tekemistä opiskelijan omista kiinnostuksen kohteista lähtien, erilaisia taiteen välineitä, materiaaleja ja tekniikoita kokeillen. Turun koulujen parhaassa grafiikantilassa esim. metalligrafiikkaa, kohopainoa ja serigrafiaa. Erilaisia maalausmateriaaleja ja tekniikoita. Myös digitaalisella piirtopöydällä voi maalata. Numeroarviointi.

KU08 Kolmiulotteisuus ja kuvanveisto (2 op)

Kolmiulotteinen kuvanveisto, muotoaminen ja rakentaminen opiskelijoiden kiinnostuksen mukaan. Annetaan ja luodaan itse aiheita. Numeroarviointi.

KU09 Valokuva, elokuva ja video (2 op)

Erilaisten kuvauslaitteiden käyttö ja virittely. Kuvaustehtäviä sekä valokuvaajille että elokuvaajille. Kuvien ja videoiden editointia. Oma taideprojekti. Ohjelma suunnitellaan osallistujien toiveiden suuntautumisen mukaan. Numeroarviointi.

KULD02 KUVATAITEEN LUKIODIPLOMI (2 op)

Kuvataiteen lukiodiplomin opintojaksoon osallistuminen edellyttää vähintään neljän kuvataiteen opintojakson opintoja. Diplomi kehittää taiteellista kypsyttä, mutta antaa myös aidosti valmiuksia prosessin hallintaan tavoitteiden asettamisesta itsearvointiin asti. Kuvataiteen lukiodiplomitehtävät tulevat julki opetushallituksen sivuille yleensä jo edellisenä keväänä. Sieltä valitaan yksi tehtävä. Ideoita teokseen, materiaaleihin, työskentelytapaan ja aineistoihin voi ja kannattaa alkaa hankkia jo kesällä. Itse arvioitava teos tehdään 2. periodissa. Ennen diplomia suositellaan erityisesti KU4 ja KU5 jaksojen suorittamista. Suoritusmerkintä.

OP OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijaa opinnoissa lukioaikana sekä huolehtia, että hänellä on riittävästi tietoja ja taitoja, joita tarvitaan siirryttäessä jatko-opintoihin ja työelämään. Opinto-ohjaus koostuu henkilökohtaisen ja pienryhmäohjauksen lisäksi **OP01-** ja **OP02-** opintojaksojen oppitunneista. **OP01** on pakollinen opintojakso kaikille opiskelijoille (sitä ei musiikkilukiolainkaan voi lukea pois), ja se on hajautettu ensimmäiselle ja kolmannelle lukivuodelle. **OP02**-opintojakso suoritetaan kokonaan yleensä lukion toisena vuonna.

PAKOLLISET OPINNOT

OP01 Minä opiskelijana (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan lukio-opintojen perusrakenteisiin ja käytänteisiin sekä ylioppilastutkinnon määräyksiin. Jokainen opiskelija tekee opintojakson aikana henkilökohtaisen opintosuunnitelman, jota päivitetään tarvittaessa. Opiskelija kehittää itsetuntemustaan ja ymmärtää, miten voi itse vaikuttaa hyvinvointiinsa. Opiskelija hahmottaa lukio-opintojensa sekä omien valintojensa merkityksen niin jatko-opintoihin hakeutumisen kuin urasuunnittelunkin kannalta. Opintojakso ei sovellu itsenäisesti suoritettavaksi. Suoritusmerkintä.

OP02 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (2 op)

Opiskelija tutustuu eri koulutusvaihtoehtoihin, lisää työelämätaitojaan ja syventää työelämäntuntemustaan. Opintojakson aikana opiskelija päivittää henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa kaikki osat ja orientoituu pohtimaan vaihtoehtojaan lukion jälkeen. Opiskelijan itsetuntemus kehittyy ja hän ymmärtää, mitä

mahdollisuuksia hänellä on sekä kotimaan että ulkomaisen koulutus- ja työelämätarjonnan parissa. Opintojakson aikana opiskelija harjaantuu myös oman taloutensa hallinnassa sekä kehittää edelleen omia hyvinvointitaitojaan. Opintojakson aikana tutustutaan työelämään mahdollisten yritysvierailujen ja esimerkiksi job shadowing -jaksojen avulla. Opintojakson voi suorittaa itsenäisesti. Suoritusmerkintä.

LUKIOKOHTAISET VALINNAISET OPINNOT

OP03 Tutortoiminta (2 op)

Osallistujat koulutetaan vertaistukihenkilöiksi uusille lukiolaisille. Tutorit perehdyttävät uudet opiskelijat lukio-opintoihin, auttavat opintovalintojen tekemisessä sekä suunnittelevat ja toteuttavat ryhmäytymispäivän. Lisäksi tutorit esittelevät lukio-opintoja muun muassa huoltajailloissa ja erilaisissa tilaisuuksissa. Suoritusmerkintä.

OP04 Työelämäopinnot (2 op)

Opintojakso toteutetaan itsenäisesti esimerkiksi kesätyössä tai lukuvuoden aikana voimassa olevassa työsuhteessa. Opintojakson suorittaminen edellyttää vähintään kahden viikon työkokemusta tai 70 tunnin työkokemusta samalla työnantajalla. Opiskelija laatii kokemuksistaan raportin. Vaihtoehtoisesti opintojakson voi suorittaa tekemällä opinto-ohjaajan kanssa sovitun tehtäväkokonaisuuden. Suoritusmerkintä.

OP05 Opinto-ohjauksen syventävä opintojakso (2 op)

Opintojakso muotoutuu opiskelijan oman aktiivisuuden ja kiinnostuksen pohjalta. Suorituksesta sovitaan opinto-ohjaajan kanssa. Opintojakso voi olla esimerkiksi tutortoiminta- tai työelämäopintojakson osaamista syventävä kokonaisuus. Suoritusmerkintä.

TO TEMAATTISET OPINNOT

T001 Unesco-toimintaryhmä (2 op)

Puolalanmäen lukio on kansainvälisen Unesco-kouluverkoston (UNESCO ASPnet) jäsen. Lukiomme Unesco-ryhmän toiminnassa korostuvat Unescon ydinarvot rauha ja ihmisoikeudet, kestävä kehitys, aktiivinen maailmankansalaisuus sekä kulttuurienvälinen osaaminen. Tavoitteena on uusien ihmisten kohtaaminen ja avoin vuorovaikutus hyvässä ilmapiirissä. Opintojakso tarjoaa mukavaa vastapainoa perinteiselle lukio-opiskelulle.

Ryhmä toimii koko lukuvuoden ajan. Toiminta voi sisältää esimerkiksi tutustumisvierailuja eri järjestöihin ja monikulttuurisiin toimijoihin Turun alueella, vapaaehtoistyötä, yhteistyötä suomea opiskelevien maahanmuuttajaoppilaiden kanssa, koulun tapahtumien järjestämistä tai yhteydenpitoa muihin Unesco-

oppilaitoksiin. Ryhmä voi mahdollisuuksien mukaan myös toteuttaa jonkin laajemman projektin tai hankkeen. Toimintaa ideoidaan yhteisesti osallistujien mielenkiinnon mukaan. Ryhmän tapaamiset ovat pääsääntöisesti iltapäivisin.

DIGIT TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIA

DIGIT1 Lukiolaisen tietotekniikan perusteet (1 op)

Digit on lukiossa tarvittavien tietoteknisten taitojen opintojakso aloittaville 1. vuoden opiskelijoille. Tavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää opetuksen palveluita sekä oppimista tukevia ohjelmia (mm. Abitti, Office365, GSuite), osaa hakea tietoa verkosta ja arvioida tiedon luotettavuutta sekä tuntee tietoturvan ja tekijänoikeuksien perusteet. Opintojakson laajuus on yksi opintopiste. Suoritusmerkintä.

DIGIT2 Digitutor (1 op)

Digitutor on apuna ja tukena ykkösille perusohjelmien ja sovellusten käyttöönotossa ja toimii opettajien apuna 1. vuositason opiskelijoiden DIGIT1-opintojaksolla, sekä mahdollisesti muiden opettajien kanssa eri oppiaineiden tunneilla. Digitutorit voivat tarvittaessa pitää välituntien aikana ja/tai koulupäivän jälkeen toimivaa digiklinikkaa, josta saa apua Abitin, oppimisen sovellusten tai digioppimateriaalien käyttöön. Digitutorin ei tarvitse olla tietotekniikan erityisharrastaja – luova ongelmanratkaisutaito, yhteistyökyvyt ja kiinnostus tietotekniikan sovellusten käyttöön on hyvä pohja toiminnalle. Digitutorina toimiminen sopii parhaiten 2. vuoden opiskelijoille. Digitutoriksi ilmoittautumisesta tiedotetaan erikseen. Suoritusmerkintä (1 op).

KV KANSAINVÄLISYYS

Kansainvälisyyteen liittyviä opintojaksoja voi suorittaa vuosittain järjestettyjen opintomatkojen, vaihto-opiskelun tai muun kansainvälisyystoiminnan parissa. Opintojakso suoritetaan opettajan antaman ohjeistuksen mukaan. Toteutettavat opintojaksot päätetään lukuvuosittain. Suoritusmerkintä.

KV01 Opiskelijavaihto venäjänkielisen koulun kanssa (2 op)

Venäjän opiskelijoille suunnattu vaihtoprojekti Saksan Berliinissä sijaitsevan koulun kanssa. Vierailu toteutetaan saman lukuvuoden aikana molempiin suuntiin.

KV02 Vaihto-opiskelijavuosi (4–6 op)

Vaihto-opiskelijavuodesta voi saada kansainvälisyyteen liittyviä opintopisteitä. 2–6 kk oleskelusta 4 op ja koko lukuvuoden vaihdosta 6 op.

Myös muita vaihto-opiskeluvuonna tehtyjä opintoja voidaan hyväksilukea lukio-opintoihin. Niistä on sovittava rehtorin kanssa.

KV03 Opiskelijavaihto Espanjan kanssa (2 op)

Espanjan opiskelijoille suunnattu vaihtoprojekti espanjalaisen yhteistyökoulun kanssa. Vierailu toteutetaan saman lukuvuoden aikana molempiin suuntiin.

KV04 Opiskelijavaihto Saksan kanssa (2 op)

Saksan opiskelijoille suunnattu vaihtoprojekti Kölnin Schiller-Gymnasiumin kanssa. Vierailu toteutetaan saman lukuvuoden aikana molempiin suuntiin.

KV05 Suomea vaihto-opiskelijoille (2 op)

Opintojakso on suunnattu turkulaisissa lukioissa opiskeleville ulkomaalaisille vaihtareille.

KV06 Opintomatka englanninkieliseen maahan (2 op)

Historian ja englannin oppiaineiden yhteistyönä toteutettava opintomatka esim. Irlantiin tai Englantiin. Tarkoitettu 1. ja 2. vuoden opiskelijoille.

KV07 Opiskelijavaihto Ranskan kanssa (2 op)

Ranskan opiskelijoille suunnattu vaihtoprojekti Rennesissä sijaitsevan Lycée Émile Zolan kanssa. Vierailu toteutetaan saman lukuvuoden aikana molempiin suuntiin.

KV08 Ranskan instituutin opiskelijavaihto (2 op)

Ranskan instituutin järjestämä opiskelijavaihto. Suomalaiset lukiolaiset viettävät kolme viikkoa Ranskassa, minkä jälkeen heidän ranskalainen vaihtoparinsa tulee kolmeksi viikoksi Suomeen. Molemmissa maissa käydään paikallista lukiota.

HO HYVINVOINTI JA OSALLISUUS

HO01 Aktiivinen lukiolainen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on kannustaa opiskelijoita aktiiviseen toimintaan oman lukionsa hyväksi. Aktiivisuutta ja vastuunkantoa oman lukioyhteisön kehittämisessä voi osoittaa esim. osallistumalla ja vaikuttamalla aktiivisesti opiskelijakunnan toimintaan. Suoritusmerkintä.

HO02, HO12 ja HO13 Aktiivinen kansalainen 1, 2 ja 3 (2 op)

Nämä opintojaksot on korvattu uuden oppiaineen ”Aktiivinen kansalainen” -opintojaksoilla. Suoritusmerkintä.

HO03 Liikennekasvatus (1 op)

Tämä opintojakso on korvattu uuden oppiaineen ”Aktiivinen kansalainen” -opintojaksoilla. Suoritusmerkintä.

HO04 Vapaaksi jännittämisestä (1 op)

Turun lukioiden yhteinen opintojakso. Lähes jokainen jännittää joskus esiintymistä tai sosiaalisia tilanteita. Kun edessä on itselle haastava tilanne, on jännittäminen täysin normaalia. Jännittämistä ei pitäisikään hävetä tai kieltää; jännittämisen hyväksyminen auttaa sietämään sitä. Jos jännittäminen tai sosiaalisten tilanteiden pelko hallitsee liiaksi elämää, voit osallistua Vapaaksi jännittämisestä –opintojaksolle. Ryhmässä tutustutaan jännittämiseen ilmiönä ja pohditaan keinoja jännittämisen lievittämiseksi. Monipuolisten työtapojen avulla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita ja saadaan varmuutta esiintymiseen. Saat lisätietoja opintojen sisällöstä ja ajankohdasta ottamalla yhteyttä oman lukiosi opinto-ohjaajaan. Suoritusmerkintä. Ei itsenäistä suoritusta.

HO05 Stressinhallinta ja mielialataidot (2 op)

Turun lukioiden yhteinen opintojakso, jolla harjoitellaan erilaisia stressinhallintakeinoja sekä taitoja, joiden avulla voidaan edistää omaa hyvinvointia ja opiskelukykyä. Työmuotoihin kuuluvat käytännön harjoitukset, tehtävät, pienryhmäkeskustelut ja lyhyet teoriaosuudet. Ryhmän ohjaajina toimivat lukioiden opintopsykologit ja kuraattorit. Opintojakson aikataulusta ja ilmoittautumisesta tiedotetaan erikseen. Suoritusmerkintä. Ei itsenäistä suoritusta.

HO06 Taitava oppija / Oppimisen supervoimat (2 op)

Turun lukioiden yhteinen opintojakso. Opintojakso antaa opiskelijalle tietoa oppimisesta, oppistaidoista ja opiskelun haasteista sekä tuen muodoista. Tavoitteena on, että opiskelija voi hyödyntää kurssin sisältöä omaan oppimiseensa ja lukio-opintoihinsa. Opiskelija tutustuu itseensä oppijana ja kehittää yksilöllisiä vahvuuksiaan oppimisen, opiskelun ja itsetuntemuksen tueksi. Lisäksi opiskelija tutustuu erilaisiin mahdollisuuksiin edistää omaa hyvinvointiaan. Ilmoittautuminen opinto-ohjaajan kautta. Suoritusmerkintä.

HO07 Liikettä ajatuksella – keho, mieli ja liike (2 op)

Turun lukioiden yhteinen opintojakso. Liikunnanopettaja ohjaa opintojaksoa yhteistyössä lukiopsykologin kanssa. Tavoitteena on huomioida yksilölliset tarpeet, vahvistaa opiskelijan itsetuntemusta ja antaa tukea liikkumiseen. Tällä opintojaksolla saa korvattua toisen lukion pakollisen liikunnan opintojakson. Opintojaksolle ilmoittautuneiden kanssa käydään alkukeskustelu, jossa arvioidaan, vastaako opintojakso opiskelijan tarpeita. Ilmoittautuminen tapahtuu oman lukion opinto-ohjaajan kautta. Opintojakso voi tarvittaessa korvata L11- tai L12-opintojakson - tällöin jaksosta annetaan numero. Muuten suoritusmerkintä.

HO08 Hyvinvoiva lukio (2 op)

Opintojakson tavoitteena on kannustaa opiskelijoita aktiiviseen toimintaan oman lukioyhteisön hyvinvoinnin parantamiseksi (esim. liikuntatutortoiminta tai erilaisten hyvinvointitapahtumien järjestäminen). Opintojakson suorittamisesta sovitaan opettajan tai rehtorin kanssa. Suoritusmerkintä.

HO09 RennoX (2 op)

RennoX-ryhmä on stressinhallinta- ja hyvinvointiryhmä opiskelijoille. Ryhmässä käsitellään stressinhallintaan, jännittämiseen ja itsetuntemukseen liittyviä asioita. Ryhmässä sinulla on mahdollisuus tutustua muihin samassa tilanteessa oleviin nuoriin ja saada vertaistukea sekä vinkkejä stressinhallintaan ja jännittämiseen. RennoX-ryhmä tarjoaa myös mahdollisuuden lisätä itsetuntemustasi. Ryhmätapaamisia on yhdeksän ja jokainen niistä alkaa välipalalla. Ryhmään otetaan kahdeksan opiskelijaa ja ennen ryhmän käynnistymistä ohjaaja sopii henkilökohtaisen tapaamisen nuoren kanssa. Opintojakso toteutetaan osana Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n Linkki-toimintaa. Ryhmä on osallistujille maksuton. Opintojakson aikataulusta ja ilmoittautumisesta tiedotetaan erikseen. Ei itsenäistä suoritusta. Suoritusmerkintä.

HO10 Mielen terveyden ensiapu MTEA1 (2 op)

Hyvä mielen terveys lisää hyvinvointiamme ja auttaa selviytymään elämän mukanaan tuomista haasteista. Mielen terveyden ensiapu 1 -opintojaksolla harjoitellaan mielen terveydestä taitoja, perehdytään mielen terveyden suoja- ja riskitekijöihin, tunnetaitoihin sekä mielen terveyden kriiseihin. Lisäksi pohditaan ihmisuhteiden merkitystä osana hyvinvointia. Koulutus järjestetään viikonloppukoulutuksena Turun Suomalaisen yhteiskoulun lukiossa. Saat lisätietoja opintojen sisällöstä ja ajankohdasta ottamalla yhteyttä oman lukiosi opinto-ohjaajaan. Suoritusmerkintä. Ei itsenäistä suoritusta.

HO11 Mielen terveyden ensiapu MTEA2 (2 op)

Vuosittain yli miljoona suomalaista kärsii jostakin mielen terveyden häiriöstä, joista yleisimpiä ovat masennus, ahdistus ja päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat. Mielen terveyden ensiapu 2 -koulutuksessa perehdytään psyykkisiin häiriöihin sekä annetaan valmiuksia toimia, kun mielen terveysongelma koskettaa läheistä. Koulutus järjestetään viikonloppukoulutuksena Turun Suomalaisen yhteiskoulun lukiossa. Saat lisätietoja opintojen sisällöstä ja ajankohdasta ottamalla yhteyttä oman lukiosi opinto-ohjaajaan. Suoritusmerkintä. Ei itsenäistä suoritusta.

HO14 Ryhmän ohjaus (1 op)

Jokainen lukiolainen kuuluu ryhmän ohjausryhmään. Ryhmäläiset tapaavat toisiinsa ja ryhmän ohjaajaansa säännöllisesti ryhmän ohjaustuokioissa ja lukion erilaisten tapahtumien yhteydessä. Ryhmän ohjauksissa vahvistetaan lukiolaisten yhteisöllisyyttä ja tiedotetaan ajankohtaisista lukion toimintaan liittyvistä asioista, mutta myös käsitellään monenlaisia nuoren lukiolaisen elämään liittyviä asioita, hyvinvointia, jaksamista ja motivaatioita.

Ryhmän ohjaustunteja pidetään yleensä kaksi kertaa periodissa. Ryhmän ohjaus on osa koulun toimintaa, ja mahdolliset poissaolot on selvitettävä ryhmän ohjaajalle. Ryhmän ohjaukseen säännöllisesti osallistuneet (lähes kaikkiin ro-tunteihin) saavat lukion päätösvaiheessa yhden opintopisteen opintojakson HO14 merkinnällä S (suoritettu).

HO15 Satsaa suomen kieleen (2 op)

Opintojakso on suunnattu ennen kaikkea opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Jaksolla opiskelija vahvistaa suomen kielen taitojaan sekä ohjatusti että itsenäisesti tekemällä puhumisen, kuuntelemisen, lukemisen ja kirjoittamisen harjoituksia SASU-passiin. Passitehtävien aineiston voi usein päättää itse, mikä tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden perehtyä itseään kiinnostaviin aiheisiin. Opintojaksosta voi saada yhden tai kaksi opintopistettä suoritettujen passitehtävien lukumäärästä riippuen. Suoritusmerkintä.

AKA AKTIIVINEN KANSALAINEN

Aktiivinen kansalaisuus -opinnot ovat Turun kaupungin lukioiden opintojaksoja, joiden tavoitteena on kannustaa opiskelijoita yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen ja kansalaistaitojen kehittämiseen. Opintojaksoilla myös opiskelijan laaja-alaiset taidot vahvistuvat.

Yhteiskunnallista käytännön aktiivisuutta voi osoittaa osallistumalla esimerkiksi erilaisten järjestöjen toimintaan. Lisäksi aktiivisuudeksi voidaan hyväksyä korkeakouluopinnot, jotka tukevat lukiokoulutuksen laaja-alaisen osaamisen kehittymistä sekä opiskelijan valmiuksia yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Toiminnasta tai opinnoista tulee toimittaa allekirjoitettu todistus, josta käy ilmi sisältö/tehtävät ja toimintaan käytetty tuntimäärä. Toiminnan tulee pääsääntöisesti olla vapaaehtoisuuteen perustuvaa. Suoritusmerkintä.

AKA01 Työelämään valmentavat opinnot (enintään 6 op)

Tietyt työelämään liittyvät kortit, passit ja koulutukset voidaan hyväksi lukea lukio-opintoihin. Esimerkkejä tavallisimmista passi- ja korttikoulutuksista:

- Ajokortti 1 op (ei mopokortti)
- Hygieniapassi 1 op
- Anniskelupassi 1 op
- Ensiapu 1 1 op (voimassa oleva)
- Ensiapu 2 1 op (voimassa oleva)
- Ensiapu 3 1 op (voimassa oleva)
- Tulityökortti 1 op
- Työturvallisuuskortti 1 op
- 4H-lastenhoitokurssit 1 op
- Mannerheimin Lastensuojeluliiton lastenhoitokurssi 2 op
- Järjestyksenvalvojakortti 2 op
- Saaristolaivuritutkinto 2 op
- Rannikkolaivuritutkinto 2 op
- Lentolupakirja 2 op
- Vartijakoulutus 2 op
- Vartijan peruskoulutus 6 op

AKA02 Leiriohjaaja-, isos- ja valmentajakoulutukset (enintään 6 op)

Vapaaehtoistoimintaan liittyviä ohjaus- ja valmennuskoulutuksia sekä ohjaus- ja valmennustoimintaa voidaan hyväksi lukea lukio-opintoihin. Näitä voivat olla esimerkiksi leiri- ja kerhonohtajakoulutukset, valmentajana tai erotuomarina toimiminen, vapaaehtoistyö tai säännöllinen toimiminen järjestötyössä.

Esimerkkejä koulutuksista:

Partion Ryhmänohjaajakoulutus, ROK 3 op

Partion Partiojohtajaperuskoulutus, PJPK 3 op

Prometheus-leirin apuohjaajakoulutukset ja apuohjaajana toimiminen 1–2 op

Isoskoulutus ja isosena toimiminen 1–2 op

Euroopan nuorten parlamentissa (EYP) toimiminen 1–2 op

Eri lajien valmentajakoulutukset ja valmentajana toimiminen 1–2 op

Maanpuolustuskoulutus MPK, Intti tutuksi nuorille 2 op

Yläkoulun tukioppilaana toimimisesta ei myönnetä lukiossa opintopisteitä.

AKA03 Korkeakouluopinnot (enintään 6 op)

Korkeakouluopintoja voidaan hyväksilukea osaksi lukio-opintoja. Hyväksiluvun laajuus määräytyy korkeakouluopintojen laajuuden mukaisesti siten, että opintopisteet vastaavat suoraan lukiossa hyväksiluettavaa laajuutta.

STM TIEDE, TEKNOLOGIA JA TAIDE (Lukioiden yhteiset)

STEAM Turku on Turun kaupungin sivistystoimialan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen yhdistävä tie- ja teknologiapolku. STEAM tekee yhteistyötä Teknologiakampuksen sekä alueen korkeakoulujen ja yritysten kanssa. STEAMin alla tarjotaan kaikille Turun lukiolaisille yhteisiä opintopaketteja (2 op), jotka vaihtelevat vuosittain. STEAM-opintopakettien tavoitteena on tukea ja kannustaa opettajia sekä opiskelijoita luomaan uusia integroivia opintopaketteja ja ilmiöpohjaisia kokonaisuuksia, sekä rakentamaan uusia yhteistyömahdollisuuksia alueen korkeakoulujen ja työelämän kanssa. Opintopaketeista annetaan joko arvosana tai suoritusmerkintä. Mikäli haluat valita STEAM-opintopakettia, ole yhteydessä omaan opinto-ohjaajaasi.

Katso <https://www.turku.fi/steam-turku/steamit-ideoita-kaikille-asteille/steam-lukiokurssit>

Musiikkilinjan opintojaksojen kuvaukset

Musiikkilinjan opiskelijat suorittavat valtakunnallisen musiikin opintojakson MU1 (2 op) lisäksi vähintään 24 opintopistettä pakollisina musiikin opintoina. Opintojaksot MTI1-4 ovat kaikille musiikkilinjalaisille pakollisia. Vain hyväksytysti suoritettut musiikin opinnot lasketaan mukaan opintopistekertymään.

Musiikkilukiolainen voi jättää pois 0–16 opintopisteen verran yleislukion pakollisia opintoja. Yleislukion pakollisia opintoja on siis suoritettava (matematiikan oppimäärän mukaan) vähintään 78 tai 86. Mitään oppiainetta ei voi kokonaan jättää opiskelematta, ja kaikkien oppiaineiden pakollisesta laajuudesta on suoritettava vähintään puolet. Opintojaksoksi sidottua monimoduulista pakettia ei voi suorittaa vain puoliksi, esim. KE01-KE02 tai BI02-BI03, vaan se täytyy tehdä kokonaan. Pakollisista opinto-ohjauksen opinnoista ei voi lukea pois opintojaksoa OP01. Oppiaineessa, jonka ylioppilaskirjoituksiin aikoo osallistua, on suoritettava kaikki pakolliset opintojaksot.

Valtakunnallisia syventäviä opintoja on suoritettava vähintään 20 opintopistettä, kuten yleislinjallakin.

Musiikkilinjan opintojaksot on ryhmitelty "koreihin" seuraavasti:

- 1) Musiikkitieto
- 2) Kuorot
- 3) Yhteismusisointi
- 4) Luovat muusikontaidot
- 5) Musiikin hahmotus
- 6) Instrumenttiopinnot
- 7) Muut musiikkiopinnot

Musiikkilinjan opiskelija valitsee lukion aikana MU01 Musiikki minussa -opintojakson lisäksi

- korista 1 (Musiikkitieto) kaikki opintojaksot (yhteensä 8 op)
- korista 2 (Kuorot) vähintään "Chorus Noviciorumin" (2 op)
- korista 3 (Yhteismusisointi) vähintään yhden opintojakson (2 op)
- ja korista 4 (Luovat muusikontaidot) vähintään yhden opintojakson (2 op).

Jos MUPE2 kurssi ei ole suoritettu ennen lukiota, suositellaan lisäksi ottamaan korista 5 (Musiikin hahmotus) vähintään yksi opintojakso (esim. Nuotit kertovat tai MUPE3).

Korista 6 (Instrumenttiopetus) voi valita vain yhden opintojakson kerrallaan.

Muut opinnot ovat vapaasti valittavissa.

MU01 Musiikki minussa (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan musiikkiin useammasta henkilökohtaisesta näkökulmasta; tavoitteena on, että opiskelija laulun ja soiton kautta kehittää omaa äänenkäyttöään ja musisointitaitojaan, uskaltaa käyttää musiikkia ilmaisunsa välineenä ja tuottaa musiikillisia ideoita, tutkii ja syventää omaa musiikinkuuntelusuhdettaan, ymmärtää ja osaa soveltaa teknologian käyttömahdollisuuksia musiikissa, ymmärtää musiikin merkityksiä ja merkityksellisyyttä elämässä ja yhteiskunnassa sekä toimii edistämisen turvallisesta ääniympäristön syntymisestä. Kurssiin liittyy mahdollisuuksien mukaan konserttikäynti ja muita vierailuja. Numeroarviointi.

1.) MUSIIKKITIETOKORI (8 op)

MTI-opintojaksojen tavoitteena on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys länsimaisen musiikin historiasta ja eri tyyleistä. Opettelemme kuulonvaraisesti tunnistamaan eri aikakausien klassista musiikkia, sekä pyrimme ymmärtämään perusasioita eri tyylien sävellyseräilyperiaatteista. Lisäksi tutustumme jazz- ja pop-musiikin historiaan.

Musiikkioppilaitosten Musiikin historia D-kurssi korvaa opintojaksot MTI 1, 2 ja 4. Katso tarkemmin kohdasta "Muualla tehtyjen musiikin suoritusten hyväksilukeminen".

MTI-opintojaksot arvioidaan numeroin, ja niistä on saatava hyväksytty arvosana.

MTI1 Ikivanhaa musiikkia (2 op)

Opintojaksolla perehdytään antiikin, keskiajan, renessanssin ja barokin musiikkiin, sekä opitaan tunnistamaan aikakausien musiikkia kuulonvaraisesti. Tutustutaan myös aikakauden soittimiin ja orkesterikokoonpanoihin, sekä musiikin rakenteisiin. Musiikin kuuntelulla on keskeinen osuus, lisäksi mahdollisuuksien mukaan lauletaan ja soitetaan aikakausien ohjelmistoa, tehdään ryhmätöitä, pieniä sävellysharjoituksia ja kirjallisia töitä. Numeroarviointi.

MTI2 Mitä se orkesteri soittaa? (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan musiikin historiaan galantista kaudesta wieniläis-klassismin kautta romantiikan aikaan saakka. Pyritään kuulonvaraisesti erottamaan eri aikakausien musiikkia sekä tunnistamaan tärkeimpiä teoksia. Opintojaksolla tutustutaan säveltäjiin tekemällä pieniä esitelmiä yksin ja ryhmässä, harjoitellaan partituurin lukemista, tutustutaan aikakaudelle tyypillisiin muotorakenteisiin (sonaatti, variaatio, rondo). Tutustutaan myös orkesterikokoonpanon kehitykseen. Tarkastellaan myös musiikkielämän tapahtumia Suomessa, sekä tutustutaan tärkeimpiin suomalaisiin säveltäjiin Tulindbergista Sibeliukseen. Opintojaksoon liittyy konserttikäynti ja kirjallinen työ. Numeroarviointi.

MTI3 Rytmi ja syke (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan rytmimusiikin kehittymiseen 1900-luvun aikana. Lähdetään liikkeelle Suomen kansanmusiikista ja edetään bluesin ja jazzin tyylisuuntien kautta pop- ja rock-musiikin tärkeimpiin lajeihin. Musiikkiin tutustutaan kuunnellen sekä itse laulaen ja soittaen. Lisäksi pohditaan yleisesti musiikin suhdetta yhteiskunnallisiin ilmiöihin ja nuorisokulttuurin syntymiseen. Numeroarviointi.

MTI4 Rapuja ja ketsuppia (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan 1900-luvun klassisen musiikin tyyleihin, tekniikoihin ja historiaan – mihin moderni sävelkieli perustuu? Impressionismi, ekspressionismi, uusklassismi, dodekafonia, minimalismi, sonorismi, elektronimusiikki ja postmodernismi tulevat tutuiksi opintojakson aikana. Mietitään myös mihin suuntaan musiikki kehittyi ja mikä oikeastaan on musiikkia. Työtavoista kuuntelulla ja nuottien tutkimisella on merkittävä osuus. Opintojaksolla tehdään myös pieniä sävellysharjoituksia, konserttikäynti sekä kirjallinen työ. Numeroarviointi.

2.) KUOROKORI

NOV Chorus Noviciorum (2 op)

NOV on opintojakso ensimmäisen vuoden musiikkilinjan opiskelijoille. Opintojaksolla tehdään vuorovaikutusharjoituksia, tutustutaan äänenmuodostuksen ja kuorotyöskentelyn perusteisiin, soitetaan yhdessä ja käydään läpi musiikin teorian perusasioita. Opintojakso on pakollinen musiikkilinjan 1. vuoden opiskelijalle. Suoritusmerkintä.

LEM Lempi-kuoro (2 op x 8)

Lempi on kaikille lukiolaisille avoin kuoro, johon voi ilmoittautua ilman pääsykokeita. Tavoitteena on, että kaikki halukkaat pääsevät nauttimaan laulamisen riemusta! Opintojaksolla lauletaan moniäänistä rytmimusiikkiin painottuvaa ohjelmistoa. Kuoro esiintyy halutessaan erilaisissa tilaisuuksissa. Kuoro harjoittelee kerran viikossa. Läsnäolovelvoite. Suoritusmerkintä.

JUC Chorus lucundus (2 op x 8)

Chorus lucundus on koulun kamarikuoro, johon valitaan noin kolmekymmentä laulajaa. Juccis harjoittelee monipuolista ja vaativaa ohjelmistoa, joten laulajilta odotetaan sitoutumista, sekä myös omatoimista paneutumista ohjelmistoon. Tavoitteena on myös kehittää laulajien äänenkäyttöä ja musiikillista ilmaisua. Chorus lucundus on valmiina vaativiinkin esiintymisiin lyhyellä varoitusaajalla. Suoritusmerkintä.

KUJ Chorus luvenalis (2 op x 8)

Chorus luvenalis, eli Juve, on n. 28 laulajan diskanttikuoro. Juve esiintyy ahkerasti koulun tilaisuuksissa, sekä erilaisissa tapahtumissa ja julkisissa konserteissa. Ohjelmisto vaihtelee klassisesta kuoromusiikista rytmimusiikin sovitukseen, painopiste on modernissa ja kansanmusiikkivaikutteisessa musiikissa.

Ohjelmiston harjoittamisen ohella tavoitteena on myös kehittää laulajien äänenkäyttöä, esiintymistaitoa ja musiikillista ilmaisua. Suoritusmerkintä.

3.) YHTEISMUSISOINTIKORI

BND Bändi (2 op x 6)

Opintojakson tavoitteena on tutustua bändisoittoon monipuolisen ohjelmiston parissa, ja oman instrumentin hallinta osana bändikokonaisuutta. Bändeillä on viikoittainen vakituinen harjoitusvuoro. Musiikin tyyli on vapaa ja omien kappaleiden säveltämistä tuetaan vahvasti. Bändit osallistuvat ohjaukseen noin kerran kuussa, ja esiintyvät kahdesti vuodessa bändikatselmuksessa. Myös demoäänitteen tekeminen on mahdollista. Suoritusmerkintä.

SHW Showbändi (2 op x 3)

Opintojaksolla soitetaan bilebiisejä isolla kokoonpanolla, treenataan säännöllisesti pitkin lukuvuotta ja esiinnyttään erinäisissä tapahtumissa. Kokoonpanoon valitaan komppi, puhallinsektio ja laulajat. Opintojakson voi suorittaa useammin kuin kerran. Suoritusmerkintä.

KAMU Kansanmusiikki (2 op x 3)

Opintojaksolla soitetaan ja lauletaan pääasiassa suomalaista kansanmusiikkia tuoreella tavalla sovitettuna, kuitenkin perinteitä unohtamatta. Musiikin kautta pyritään saamaan kuva oman kulttuurimme juurista ja soveltamaan musiikillista perintöämme nykypäivän musiikkigenreihin. Soittamiseen voi osallistua omalla instrumentilla, tai opetella uutta, kansanmusiikissa tyypillistä soitinta (esim. harmooni, kontrabasso, mandoliini, rytmisoittimet). Opintojakson voi suorittaa useammin kuin kerran. Suoritusmerkintä.

MMU Maailmanmusiikki (2 op x 3)

Opintojaksolla tutustutaan soittaen ja laulaen valitun kulttuurin musiikkiin. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi Latinalainen Amerikka, Irlanti, Balkanin alue tai Intia. Pyritään opiskelemaan tyyliä myös kuulonvaraisesti, ja tekemään omia sovituksia ja nuotinnuksia. Soittamiseen voi osallistua omalla instrumentilla, tai opetella uutta, kansanmusiikille tyypillistä soitinta (esim. bodhrán ja muut rytmisoittimet, tinapilli, buzuki). Opintojakson voi suorittaa useammin kuin kerran. Suoritusmerkintä.

ORK Concentus Aboensis (2 op x 8)

Concentus Aboensis on lähes täysimittainen sinfoniaorkesteri, joka toimii yhteistyössä Puolalan yläkoulun kanssa. Ohjelmisto vaihtelee klassisista sinfonian ja konserton osista elokuva- ja rytmimusiikin sovituksiin. Perinteisiin kuuluvat koulun omat joulun- ja kevätkonsertit, sekä Valon aika –konsertti yhdessä kaikkien Turun musiikkiluokkien ja Turun konservatorion ja musiikkiopiston kuorojen kanssa. Orkesteri harjoittelee viikoittain, lisäksi voidaan pitää stemmaharjoituksia ja ylimääräisiä viikonloppuharjoituksia. Orkesteritoiminnassa menestyäkseen soittajalla tulisi olla pt 2 tasoiset valmiudet instrumentissaan. Joihinkin soittimiin voidaan järjestää koesoitto. Suoritusmerkintä.

VORK Vanhojentanssiorkesteri (2 op x 2)

Vanhojentanssiorkesteriin voi osallistua lähes millä tahansa instrumentilla, komppisoittimiin otetaan kuitenkin pääsääntöisesti vain yksi soittaja instrumenttia kohden. Harjoituksia pidetään erikseen sovittuina aikoina vuoden alusta lähtien. Opintojakso päättyy esiintymiseen lukion vanhojentansseissa. Opintojakson voi suorittaa useammin kuin kerran. Suoritusmerkintä.

YHM Yhteismusisointi (2 op x 3)

Opintojaksolle osallistutaan pääasiassa lauluyhtyeenä tai kamarimusiikkikokoonpanona. Opiskelijat voivat itse muodostaa yhtyeen tai ryhmän, tai sellaisia muodostetaan kurssille ilmoittautuneista. Yhtyeet harjoittelevat itsenäisesti ja saavat ohjausta noin kerran kuussa. Yhtyeille pyritään järjestämään esiintymiä esimerkiksi koulun tilaisuuksissa. Opintojakson voi suorittaa useammin kuin kerran. Suoritusmerkintä.

4.) LUOVAT MUUSIKON TAIDOT -KORI

BIT Biisinteko (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan laulunkirjoittamisen maailmaan; siihen miten lähdeään tekemään sanoja ja melodioita, soinnutustakin. Tehdään isommissa ja pienemmissä ryhmissä erilaisia biisintekoharjoitteita ja biisejä. Tuotoksia nuotinnetaan ja periodin päätteeksi pidetään oma konsertti. Suoritusmerkintä.

ELEKTRONISEN MUSIIKIN TUOTANTO

Opintojaksoilla tutustutaan musiikin tekemiseen tietokoneella, DAW:ien käyttöön, äänisynteisiin sekä äänen prosessointiin ja efektointiin.

ELM1 Elektronisen musiikin tuotanto 1 (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan DAW:ien (Digital Audio Workstation) käyttöön, sekä elektronisessa musiikissa käytettyihin tapoihin prosessoida audiota; esimerkiksi kompressointiin, ekvalisointiin, viiveisiin, kaikuihin ja eri efekteihin. Tutustutaan efektien käyttöön myös taiteellisen vision saavuttamiseksi. Suoritusmerkintä.

ELM2 Elektronisen musiikin tuotanto 2 (2 op)

Opintojaksolla syvennyttään synteesiin ja DAW:ien (Digital Audio Workstation) käyttämiseen elektronista musiikkia luodessa. Opitaan erilaisista tavoista luoda oman vision mukaista ääntä, ja syvemmin tuotannollisesta keinoista tehdä vaikuttavaa elektronista musiikkia. Opintojaksoon sisältyy omatoimisesti äänen luominen oppilaan valitsemalla ohjelmalla. Ennakkosuorituksena on ELM1 -kurssi tai vastaavat taidot osoitettuna opettajalle. Suoritusmerkintä.

ILMAISU

ILM Musiikin ilmaisu (2 op x 2)

Opintojaksolla musiikin tekemistä lähestytään ilmaisullisin keinoin leikin ja improvisaatioharjoitusten avulla. Tutustutaan näyttämölauluun, jossa painotetaan laulujen sisällön ymmärtämistä ja tulkintaa. Opintojakson tavoitteena on oppia

vuorovaikutustaitoja ja esiintymistaitoja sekä vapauttaa opiskelijoiden musiikillista ilmaisua. Päätteeksi tehdään demonstraatioesitys, joka saa muotonsa opintojakson kuluessa. Opintojakson voi suorittaa kaksi kertaa. Suoritusmerkintä.

ILMJ Musiikin ilmaisun jatko (2 op)

Opintojaksolla syvennetään Musiikin ilmaisu 1 –jaksolla saavutettuja taitoja musiikin ilmaisussa. Opintojakson aikana syntyy läpidramatisoitu lauluilta, joka on opiskelijoiden ideoima ja toteuttama. Lopputuotoksessa yhdistyy pienryhmätyö ja koko ryhmän yhteistyö. Suoritusmerkintä.

MUU Muusikon valmiudet (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan monenlaisiin muusikon työelämään liittyviin taitoihin, jotka eivät ole varsinaisesti musiikin tekemistä. Tutustutaan vahvistimien, mikserin ja äänityslaitteiden käyttöön, opetellaan komppilapun ja sovitusten tekemistä nuotinkirjoitusohjelmalla, opetellaan valokaluston käyttöä, tutustutaan apurahan anomisen käytäntöihin, ja opiskellaan perusasioita markkinoinnista ja oman yrityksen perustamisesta. Suoritusmerkintä.

STUDIO

Opintojaksolla tutustutaan ääniteknologian laitteisiin, termeihin, äänen ominaisuuksiin ja muokkaamiseen. Opiskelussa hyödynnetään koulun studion Pro Tools-ohjelmistoa.

STU1 Studio 1 (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan ääniteknologiaan, mikrofoneihin, signaalitiehen, analogisen ja digitaalisen audion ominaisuuksiin, sekä äänittämisen, editoimisen ja miksaamisen perusteisiin. Tutuksi tulee myös äänen prosessointi: Ekvalisointi, kompressointi ja erilaiset efektit. Opintojaksolla opitaan käytännön harjoitusten kautta myös toimimaan äänitystilanteessa Pro Tools -ohjelmistoa hyödyntäen. Suoritusmerkintä.

STU2 Studio 2 (2 op)

Opintojaksolla syvennetään Studio 1 -opintojaksolla opittuja taitoja, keskittyen studiotyöskentelyyn. Äänitystä, editointia ja miksausta lähestytään myös luovana prosessina, opetellaan soveltamaan teknistä tietotaitoa myös äänitteen tuottajan roolissa. Opintojakson ennakkosuorituksena on Studio1 -kurssi tai vastaavat taidot osoitettuna opettajalle. Opintojakson erityisen hyvin suorittaneista valitaan muutama studiomestari, jotka voivat toimia koulun studiossa studioteknikkona. Suoritusmerkintä.

SÄVELLYS

Opintojaksolla tutustutaan musiikin aineksiin ja instrumenttien ominaisuuksiin säveltäjän ja musiikin tekijän näkökulmasta. Opiskelija tutustuu myös erilaisiin sävellystekniikoihin ja kokeilee niitä omissa pienissä sävellysharjoituksissaan. Sävellysten tyyliä saa näkyä opiskelijan omat musiikilliset mielenkiinnon kohteet.

SÄV1 Sävellys 1 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on luoda omia pienimuotoisia sävelteoksia ja syventää samalla omakohtaista suhdetta musiikkiin. Opintojaksolla perehdytään musiikin osatekijöihin (melodia, harmonia, rytmi, sointiväri, muoto) käytännön työskentelyn kautta. Harjoituksissa ja syntyvissä sävellyksissä voivat näkyä opiskelijan omat kiinnostuksen kohteet – esimerkiksi musiikin tyyliässä ja kokoonpanoissa. Suoritusmerkintä.

SÄV2 Sävellys 2 (2 op)

Opintojaksolla syvennetään Sävellys 1 –kurssin aihealueita ja tietopaketteja. Tavoitteena on luoda opiskelijalle käytännönläheinen kuva sävellystyön konkreettisesta tekemisestä. Opittuja sävellystekniikkoja hyödynnetään ja sovelletaan käytännön harjoituksissa sekä tunneilla että kotitehtävien muodossa. Syntyvissä sävellyksissä näkyvät opiskelijan omat kiinnostuksen kohteet, esimerkiksi musiikin tyyliässä ja kokoonpanoissa. Suoritusmerkintä.

5.) MUSIIKIN HAHMOTUS -KORI

MuhaD Musiikin hahmottaminen D (6 op)

Musiikin hahmottaminen -opintojakson tavoitteena on duuri-molli –tonaalisen, myös modulaatioita ja muunnosointuja sisältävän ohjelmiston ymmärtäminen ja analyysitaito. Musiikiinteorian yleisistä perusteista (nuottikirjoitus, tahtilajit, terminologia, jne.) edetään asteikkojen ja intervallien kautta sointuopin alkeisiin ja musiikkianalyysiin. Tutustutaan sointujen merkitsemistapoihin reaalisointumerkeillä ja funktionaalisiin sointumerkein; myös sointukäännöksien ja lisäsävelien merkitsemiseen. Työtapoina ovat erilaiset laulu-, soitto-, kirjoitus-, kuuntelu- ja analyysiharjoitukset. Tutkinto suoritetaan musiikkioppilaitosten vaatimusten mukaisesti. (Muha D sisältää vanhat Musiikin teoria D ja Säveltapailu D –opintojaksot.) Numeroarviointi.

NUO Nuotit kertovat (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan nuottikirjoituksen perusteisiin soittaen, laulaen ja rytmejä lukien. Jos et ole opiskellut musiikin teoriaa, tai jos koet nuotinluvun haastavaksi, tämä opintojakso on hyvä tilaisuus harjoitella perusteita. Nuotinlukutaito auttaa kaikessa musiikin tekemisessä, laulamissa, soittamisessa, musiikin kuuntelussa ja omien biisien tekemisessä. Harjoituksissa luetaan melodioita G- ja F-avaimilla, sekä harjoitellaan duuri- ja molliasteikkoon perustuvia melodioita ja harmonioita laulaen ja soittaen. Lisäksi harjoitellaan rytmien lukemista suhteessa peruspulssiin, myös erilaisia pisteellisiä rytmejä, trioleja ja synkooppeja, sekä kolmimuunteista fraseerausta. Suoritusmerkintä.

MUPE3 Musiikin perusteet 3 (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan nuottikirjoituksen ja rytmien perusteisiin, harmonioihin ja sointumerkkeihin tonaalisen musiikin sisällä, musiikkioppilaitosten Mupe 3-kurssin tasolla. Kehitetään myös opiskelijan taitoa prima vista –laulussa ja rytminluvussa. Opintojaksolla lauletaan ja soitetaan a prima vista, sekä luetaan

rytmejä suoraan nuottikuvasta, sekä kirjoitetaan melodioita ja rytmejä korva-kuulolta. Lisäksi tutustutaan harmonioihin ja niiden tavallisimpiin merkitsemis-tapoihin. Suoritusmerkintä.

6.) INSTRUMENTTIOPINNOT-KORI (yksinlaulu 2 op x 6, muut 2 op x 3)

Instrumenttiopintojen tavoitteena on kehittää opiskelijan soittotaitoa omasta ta-sosta lähtien. Pyritään myös antamaan valmiuksia ja keinoja kehittää soittotai-toa myös itsenäisesti. Opetukseen sisältyy instrumentin perustekniikan opis-kelu, harjoittelumetodien oppiminen, sopivan ohjelmiston harjoittaminen, sekä mahdollisesti esiintyminen esimerkiksi koulun matineassa. Suoritusmerkintä.

Yksinlauluopintoja voi suorittaa korkeintaan 12 op verran. Muita lukion tarjo-amia instrumenttiopintoja voi suorittaa korkeintaan 6 op. Opiskelija ei voi saada opetusta samassa instrumentissa, jota opiskelee jo muualla. Instrumenttiopin-not koulun ulkopuolella musiikkioppilaitoksessa luetaan hyväksi opiskellun tun-timäärän mukaan, yhdessä instrumentissa enintään 2 op vuodessa. Kaikkiaan instrumenttiopintoja voidaan lukea päättötodistukseen korkeintaan 24 opinto-pistettä.

AKG Akustinen kitara

DRM Rummut

ELB Sähköbasso

ELG Sähkökitara

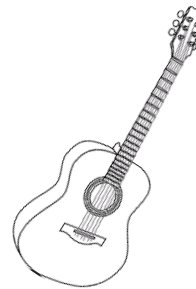
PNO Piano

VAS Vapaa säestys piano

VSG Vapaa säestys kitara

POP Popjazzlaulu (alkaa aik. 2. lukiovuonna)

SOI Muu soitin

YKSINLAULU

Opintojaksoilla opiskelija kehittää omaa äänenmuodostus- ja laulutekniik-kaansa. Tavoitteena on edetä kuuden opintojakson aikana alkeista perustaso 1 -tasotutkinnon suorittamiseen. Ohjelmisto on monipuolista, ja opiskelija saa myös itse valita mieleistään laulettavaa. Suoritusmerkintä.

YLA1 Yksinlaulu 1 (2 op)

Opintojaksolla tehdään erilaisia tukilihaksisto-, resonanssi- ja vokaaliharjoit-teita.

YLA2 Yksinlaulu 2 (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan vokaalien lisäksi myös konsonantteja ja tekstin-muodostusta, sekä laajennetaan äänialaa. Ensimmäinen esiintyminen kevät-konsertissa. Esitettävän kappaleen saa valita itse.

YLA3 Yksinlaulu 3 (2 op)

Opintojaksolla tehdään erilaisia konsonantti- ja vokaaliharjoitteita, joilla on tarkoitus laajentaa äänialaa. Lisäksi aloitetaan dynamiikkaharjoittelu. Esiintyminen joulukonsertissa.

YLA4 Yksinlaulu 4 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää edelleen laulun perustekniikkaa, mm. dynamiikkaa ja fraseerausta. Lauluohjelmistossa on teknisesti haastavampia eri tyyllisiä ja -kielisiä lauluja. Esiintyminen kevätkonsertissa.

YLA5 Yksinlaulu 5 (2 op)

Tavoitteena on syventää ja vahvistaa tekstin ja musiikin käsittelytaitoja ja musiikin tulkintataitoja. Opintojaksolla tehdään vaativampia tekniikkaharjoituksia, mm. skaala- ja staccatoharjoitteita. Lauluohjelmistossa edelleen haastavampia eri tyyllisiä ja -kielisiä lauluja. Esiintyminen joulukonsertissa.

YLA6 Yksinlaulu 6 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on viimeistellä laulamisen perustaitoja ja perusohjelmistoa. Ohjelmistosta valitaan kolme erityylistä laulua tutkintokonserttiin.

7.) MUUT MUSIIKKIOPINNOT -KORI

MUK Muusikkona keikalla (2 op)

Opintojakso suoritetaan osallistumalla muusikkona musiikinopettajien tai toisten musiikkilukiolaisten tuottamiin ylimääräisiin projekteihin, esimerkiksi musiikin lukiodiplomiesityksiin. Opintojakson voi suorittaa myös koulun ulkopuolisessa musiikkiprojektissa, johon opiskelija osallistuu muusikkona, säveltäjänä tai kapellimestarina. Opiskelija pitää oppimispäiväkirjaa harjoituksista, ja kuvaillee siinä projektin etenemistä ja opittuja asioita. Opintojakson suorittamiseksi suoritettava työmäärä on 38 x 45 min. Tämä voi koostua myös useamman projektin harjoituksista ja esityksistä yhteensä. Musiikinopettaja hyväksyy oppimispäiväkirjan. Suoritusmerkintä.

VAL Valon aika -projekti (2 op x 2)

Opintojaksolla toteutetaan suuri konserttiproduktio, jossa opiskelija voi toimia kuorolaisena, solistina, muusikkona, tanssijana, tai muussa roolissa. Oma osuus harjoitellaan ensin pienemmissä ryhmissä, ja projekti toteutetaan yhteisissä harjoituksissa ja esityksissä muiden kuorojen, orkesterin, solistien ja tanssijoiden kanssa. Opintojakson voi suorittaa useammin kuin kerran. Suoritusmerkintä.

ÄMR Äänenmuodostusryhmä (2 op x 2)

Opintojaksolla opiskellaan laulamisen tekniikkaa pienessä, 6–8 hengen ryhmässä. Opiskellaan lauluasentoa, hengitystä ja tukilihaksiston käyttöä, sekä tekstinmuodostusta, legatolinjaa ja fraseerausta. Opintojakson voi suorittaa useammin kuin kerran. Suoritusmerkintä.

VÄT Valo- ja äänitekniikka (2 op x 3)

Opintojaksoilla tutustutaan ääni- ja valotekniikan perustermeihin, laitteisiin ja käytäntöihin ja harjoitellaan tapahtumien striimaamista ja taltiointia. Tavoitteena on toimia koulun käytännön tilaisuuksissa vastaavissa tehtävissä.

VÄT1 ja VÄT2 Valo- ja äänitekniikka (2 op)

Opintojaksoilla tutustutaan ääni- ja valotekniikan perustermeihin, laitteisiin ja käytäntöihin. Opitaan kokoamaan äänentoisto kouluympäristössä, sekä miksaamisen perusteita niin, että omatoiminen jatko-oppiminen on mahdollista. Opitaan teatterivalaistuksen perusteet, DMX-ohjaimella tapahtuvan valaistuksen suunnittelu ja toteutus Torninkadun S9-tilassa. Opitaan Puutarhakadun alalin tekniikan käytön perusteet. Opintojakson jälkeen opiskelija saa valo- ja äänitekniikan tehtäviä koulun tilaisuuksissa. Opetus kahtena viikonloppuna la-su. Opintojaksolla on läsnäolopakko. Suoritusmerkintä.

VÄT3 Mediatiimi (2 op)

Opintojakson tavoitteena on koulun tapahtumien kuvaaminen / videointi / äänittäminen. Opiskellaan ja kerrataan livetapahtuman äänittämistä ja kuvaamista, sekä opiskellaan videoeditointia. Harjoitellaan myös tapahtumien striimaamista. Opintojaksoon voi sisältyä myös sometilien päivittämistä. Suoritusmerkintä.

MULD6 Musiikin lukiodiplomi

Tavoitteena on, että opiskelija antaa lukioaikanaan näytön musiikillisesta erityisosaamisestaan ja erityisestä harrastuneisuudestaan musiikissa. Opiskelija osoittaa musiikillista osaamistaan ja harrastuneisuuttaan valmistamalla musiikin taidollista ja tiedollista hallintaa osoittavan projektin tai kokoamalla näytesalkun lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja toiminnastaan. Musiikin lukiodiplomi muodostuu neljästä osasta, jotka ovat opiskelijan musiikillinen omaelämäkerta, musiikkiprojekti tai musiikillinen näytesalkku, yhteenveto ja arvioitsijoiden lausunto. Suoritusmerkintä. Lisätietoa opettajilta ja osoitteesta <https://www.oph.fi/fi/lukiodiplomit>

MUUALLA TEHTYJEN MUSIIKIN SUORITUSTEN HYVÄKSILUKEMINEN

Instrumenttiopinnot koulun ulkopuolella musiikkioppilaitoksessa luetaan hyväksi opiskellun tuntimäärän mukaan, yhdessä instrumentissa enintään 2 op vuodessa. Kaikkiaan instrumenttiopintoja voidaan lukea päättötodistukseen korkeintaan 24 opintopistettä.

Musiikin historian D-kurssi suoritettuna konservatoriossa korvaa opintojaksot MT1, 2 ja 4. Vastaavasti nuo opintojaksot suoritettuna lukiossa vähintään arvosanalla 8 korvaavat musiikkioppilaitosten Musiikin historia D-kurssin.

Koulun ulkopuolinen orkesteri- ja kuoro toiminta hyväksiluetaan vain poikkeustapauksissa.

Opiskelija toimittaa todistuksen opinnoistaan vuosittain musiikinopettajalle (esim. opintorekisteriote). Huom. Keväällä valmistuvat toimittavat todistukset esim. Konservatoriolta jo helmikuun alussa, jotta ne ehditään kirjata ajoissa. Hyväksiluettavien suoritusten tulee olla lukioaikaisia.

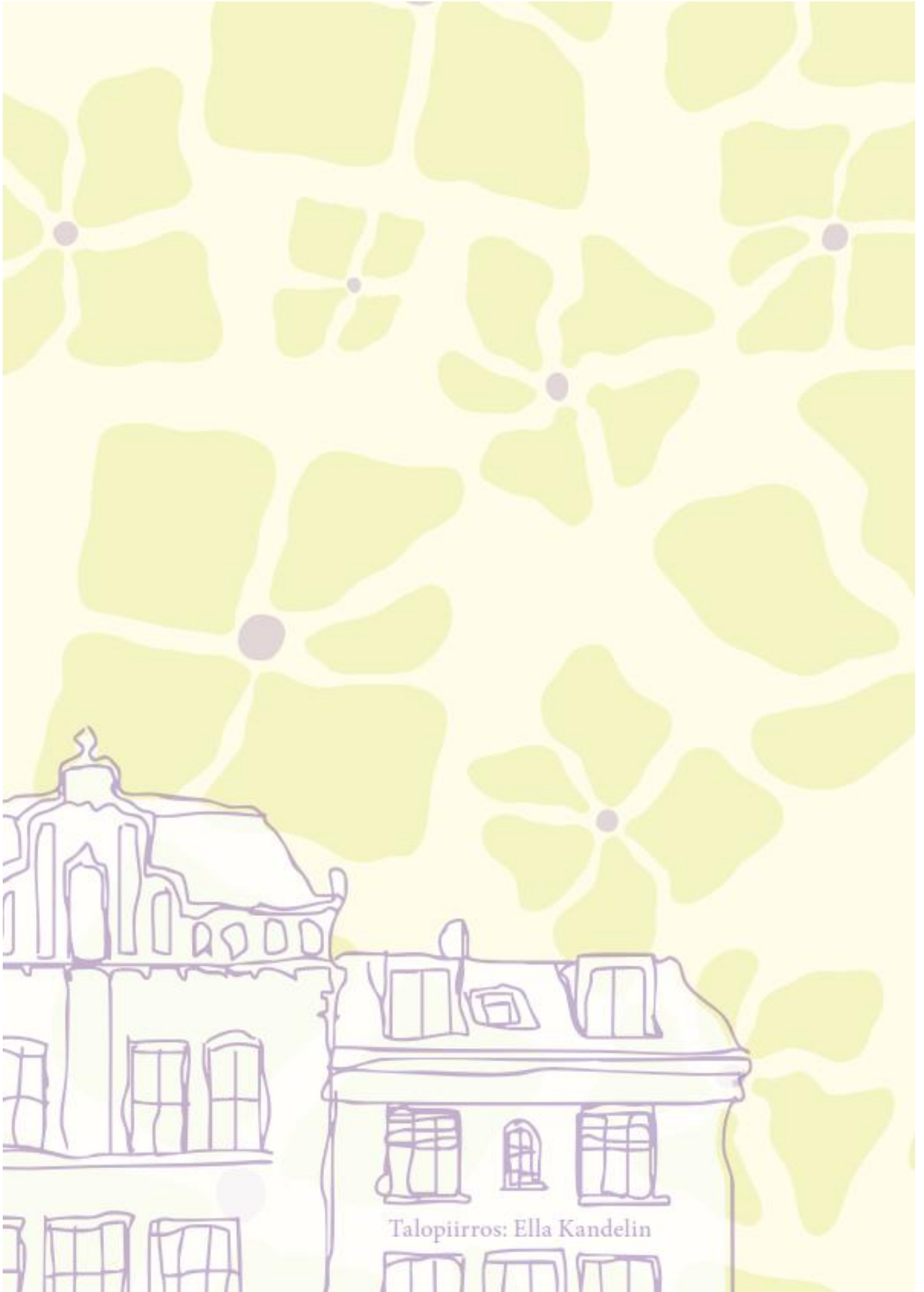
TUNTIKIERTOKAAVIO

Ensimmäinen ruokailuvuoro on klo 11.15–12.00, jolloin kolmas oppitunti on klo 12.00–13.15.

Toinen ruokailuvuoro on klo 12.45–13.30, jolloin kolmas oppitunti on klo 11.30–12.45, ja ruokailu sen jälkeen.

Klo	MA	TI	KE	TO	PE
8.30–9.45	1	1	7	1	2
10.00–11.15	4	2	3	2	7
11.30–13.15	6	4	6	5	4
13.30–14.45	5	3	5	6	3
14.50–16.05	7	8	tiimiaika	8	8

Taloppiirros: Ella Kandelin